

1015_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1015 Əməyin iqtisadiyyatı və sosiologiyası

1 Əməyin sosiologiyası kursunun ilk növbədə hansı fənlə bilavasitə əlaqəlidir?

- əməyin sosiologiyası əməyin elmi təşkili ilə əlaqəlidir
- əməyin sosiologiyası əməyin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası texniki fənlərlə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası sahələrin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası müəssisənin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır

2 Əməyin sosiologiyası kursunun məzmununa daxil deyil:

- işçilərin əmək davranışına sosial nəzarət
- əmək sferasında sosial münasibətlərinin yaxşılaşdırılması
- əməyi texniki vasitələri ilə təmin olunması
- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək

3 Əməyin sosiologiyasının predmeti hansı məsələləri əhatə edir?

- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi
- əmək əməyin elmi təşkili
- əmək sferasında sosial münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial amillərin və proseslərin öyrənilməsi
- insan-maşın sisteminə baş verən proseslər
- insan orqanizminə təsir edən kimyavi amillər

4 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri əhatə etmir?

- əməyin iqtisadiyyatı əmək ehtiyatlarını öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin normalaşdırılması məsələlərini öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı hüquqi məsələləri öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir

5 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun qarşısında duran vəzifələrə aid deyil:

- əməyin ödənilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- ƏET-nin istehsala tətbiqindən ibarətdir
- texnika və texnologiyanın yeni növlərinin yaranmasından ibarətdir
- ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasından ibarətdir

6 Əməyin sosiologiyası kursunun əsas vəzifəsinə aiddir:

- əmək fəaliyyətində baş verən istehsal proseslər
- əmək təşkilinin texniki məsələləri
- əməyin təşkilində baş verən dəyişiklikləri təhlil etmək
- əmək bölgüsünə funksional yanaşmaq
- əmək sferasında baş verən sosial münasibətlərinin, proseslərinin və amillərinin öyrənilməsi

7 Əməyin sosiologiyasının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- işçilərin əmək məhsuldarlığını artıran amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür
- işçilərin attestasiyasına təsir edən amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür
- əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqi başa düşülür
- əmək sferasında baş verən sosial münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi başa düşülür
- əmək sferasında baş verən hüquqi problemlərin təhlili başa düşülür

8 Əmək nədir?

- əmək insanın məqsədyönlü, ictimai-faydalı fəaliyyətidir
- əmək müasir şəraitdə əmək haqqının nizamlanmasının əsasıdır
- əmək cəmiyyətin müasir inkişaf mərhələsində əməyin xüsusiyyətlərini göstərir
- əmək ictimai əmək məhsuldarlığının artırılmasıdır
- əmək ictimai əməyin təşkilindən ibarətdir

9 Əməyin iqtisadiyyatı birinci növbədə hansı fənlə bağlıdır?

- əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə bağlıdır
- iqtisadi nəzəriyyə fənni ilə bağlıdır
- sahələrin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır
- müəssisənin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır
- əməyin elmi təşkili fənni ilə bağlıdır

10 Əməyin iqtisadiyyatı kursuna hansı məsələlərinin öyrənilməsi daxil deyil?

- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir
- əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir
- ictimai istehsalının tezniki cəhətdən təminatını öyrənir
- əməyin elmi təşkilinin tətbiqi yollarını öyrənir

11 Əməyin sosiologiyasının predmeti nədir?

- iqtisadi böhranın təhlili
- miqrasiya axınlarının istiqamətləri öyrənilir
- demoqrafik proseslərini öyrənmək
- sosial-əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarını öyrənmək fənnin predmetidir
- inflyasiyanı yaradan amilləri öyrənir

12 Əməyin sosiologiyasında əsas yeri hansı məsələlər təşkil edir?

- işçilərin siyasi fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək
- əmək sferasında baş verən hüquqi problemlərin təhlili
- əməyin elmi təşkilinin bütün istiqamətlərinin məcmuu halda elmi cəhətdən əsaslandırılması
- əməyin fiziologiyası və psixologiyası
- əmək sferasında sosial münasibətləri və sosial problemləri

13 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun nəzəri əsası hansı fənn əsasında öyrənilir?

- əməyin təşkilinin əsasları
- əmək statistikas
- əmək hüququ
- iqtisadi nəzəriyyə
- sahələrin iqtisadiyyatı

14 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə, nə başa düşülür?

- iş yerinin texniki təchizatı məsələləri başa düşülür
- iş vaxtı itkilərinin aşkara çıxarılması başa düşülür
- əmək potensialının təkrar istehsalı, ictimai əmək təşkili, əmək bölgüsü və kooperasiyası, əməyin ödənilməsi məsələləri başa düşülür
- istehsal prosesinin həyata keçirilməsi məsələləri başa düşülür
- əməyin ödənilməsinin hüquqi məsələləri başa düşülür

15 Elmi prosesində aparıcı rol kimə məxsusdur?

- yarımfabrikat
- alət
- xammal
- insana
- qurğu

16 Əməyin sosiologiyası kursu hansı fənlə əlaqədar deyil?

- əməyin fiziologiyası fənni ilə
- iş yerinin attestasiyası fənni ilə
- əməyin iqtisadiyyatı fənni ilə
- əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə
- iqtisadi tarix fənni ilə

17 Əməyin iqtisadiyyatı və sosiologiyası kursunun digər elmlərlə əlaqəsi:

- səmərəli əmək və istirahət şəraiti ilə
- iş yerlərinin attestasiyası ilə
- mütəxəssis kadrların hazırlanması ilə
- erqonomika, psixologiya, sahələrin iqtisadiyyatı, statistika, əmək hüququ, menecment, iqtisadi nəzəriyyə və s. ilə
- əmək ehtiyatları, onların bölüşdürülməsi ilə

18 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- istehsal prosesinin tərkib hissələri
- əməyin təşkili, məşğulluq və əmək bazarı, əmək məhsuldarlığı, onun amilləri, əmək haqqının təşkili, tarif sistemi, əmək ehtiyatları.
- müəssisədə investisiya fəaliyyəti
- istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsini əhatə edir
- müəssisənin xarici mühiti

19 Əməyin iqtisadiyyatının predmetinə əməyin ictimai təşkili baxımdan neçə ünsür daxildir?

- 4

- 2
- 5
- 6
- 3

20 Əməyin sosiologiyasında ən başlıca yeri nələr tutur?

- əməyin fiziologiyası və psixologiyası
- əməyin intensivliyi
- əmək təşkilinin texniki məsələləri tutur
- sosial münasibətləri və sosial problemləri təşkil edir
- əməyin elmi təşkili

21 Əməyin sosiologiyası kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri
- əməyin sosial məzmunu, müəssisələrin sosial təşkili, sosial proseslər, işçilərin əməyə uyğunlaşması, əməyin motivləşdirilməsi
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin formalaşmasını
- əmək prosesində texniki məsələləri
- müəssisənin biznes fəaliyyətini

22 İctimai əməyin təşkili ünsürləri hansı məsələləri əhatə edir?

- istehsal prosesinin təkmilləşdirilməsi
- biznes strateqiyanın təhlilini
- işçilərin sağlamlıq vəziyyəti
- əmək fəaliyyətinə əhalinin cəlb edilməsi, əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, maddi nemətlərin bölüşdürülməsi, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı
- müəssisənin texniki-texnoloji fəaliyyəti

23 Əməyin sosiologiyası kursunun vəzifələrinə daxil deyir:

- əmək sferasında sosial qruplar, dəyərlər, mənafelər, davranışlar və s. aspektləri nəzərə almaq
- əməklə bağlı sosial amillərinin öyrənilməsi
- beynəlxalq münasibətlərinin öyrənilməsi
- əmək sferasında sosioloji proseslərinin tədqiqi
- əmək sferasında sosial hadisələrinin öyrənilməsi

24 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi başa düşülür
- əməyin elmi təşkili və əmək prosesində onun yeri başa düşülür
- iş yerinin təşkili və ona xidmət başa düşülür
- əmək potensialı, ictimai əmək və onun konkret təşkili başa düşülür
- işçi qüvvəsindən səmərəli istifadə başa düşülür

25 Əməyin iqtisadiyyatı fənni nəyi öyrənir?

- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini öyrənir
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir
- kadr axıcılığı məsələlərini öyrənir

- əmək ehtiyatlarını, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını öyrənir
- ictimai əməyi bir predmet kimi öyrənir

26 İctimai əməyin təşkili ünsürlərinin sayı:

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

27 Əməyin iqtisadiyyatı ilə bağlı iqtisadi məsələlər hansı sahədə öyrənilir?

- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri maddi istehsal sahələrində öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri qeyri-maddi istehsal sahələrində öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri sənayedə öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri idmanda öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri kənd təsərrüfatında öyrənir

28 Əmək ehtiyatları hansı əlamət üzrə təsnifatlaşdırılır?

- cins əlaməti üzrə
- yaş əlaməti üzrə
- əmək qabiliyyəti üzrə
- iqtisadi fəallıq üzrə
- məşğulluq səviyyəsi üzrə

29 Əməyin sosiologiyası kursunun digər fənlərlə əlaqəsi:

- əməyin sosiologiyası sahələrin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası birinci növbədə əməyin iqtisadiyyatı ilə üzvü şəkildə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası texniki fənlərlə əlaqəlidir
- əməyin sosiologiyası müəssisənin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası əməyin elmi təşkili ilə əlaqəlidir

30 Əməyin sosiologiyası kursunun məzmununa nələr daxildir?

- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək
- əməyin sosial məzmunu və xarakteri, müəssisələrin sosial təşkili, sosial proseslər və sosial situasiyalar, işçilərin əməyə uyğunlaşması, əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılması və s.
- əmək sferasında baş verən sosial problemlərin təhlili
- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- işçilərin sosial fəallığını artıran amillərin təsirini öyrənmək

31 Əməyin sosiologiyasının predmeti hansı məsələləri əhatə edir?

- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- sosial əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarını öyrənmək
- əməyə və sosial qruplara funksional yanaşma
- insan orqanizminə təsir edən amillərin öyrənilməsi
- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi

32 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri öyrənir?

- əməyin iqtisadiyyatı əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı ictimai əməyin təşkilini öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əmək ehtiyatlarını öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin normalaşdırılması məsələlərini öyrənir

33 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun qarşısında duran vəzifələr:

- əməyin ödənilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- texnika və texnologiyadan səmərəli istifadə, istehsalın və idarəetmə işlərinin təşkili, əməyin effektivliyinin artırılması, işçi qüvvəsindən tam istifadə olunmasından ibarətdir
- əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- ƏET-nin istehsala tətbiqindən ibarətdir
- ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasından ibarətdir

34 Əməyin sosiologiyası kursunun qarşısında bir sıra vəzifələr durur. Onlar hansılardır?

- əməyin təşkilində baş verən dəyişiklikləri təhlil etmək
- əmək kollektivlərində mövcud olan sosial hadisə və prosesləri kompleks şəkildə öyrənmək, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyən etmək, səhvləri aşkara çıxarmaq, ümumi meylləri araşdırmaq və s.
- əmək təşkilinin sosial məsələləri
- insan orqanizminə mənfi təsir edən amillərin öyrənilməsi
- əməyə və sosial proseslərə funksional yanaşmaq

35 Əməyin sosiologiyasının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqi başa düşülür
- sosial əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi başa düşülür
- işçilərin sosial fəallığını artıran amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür
- əmək sferasında baş verən sosial problemlərin təhlili başa düşülür
- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür

36 Əmək nədir?

- əmək müasir şəraitdə əmək haqqının nizamlanmasının əsasıdır
- əmək insanın məqsədyönlü, şüurlu fəaliyyətidir
- əmək ictimai əməyin təşkilindən ibarətdir
- əmək ictimai əmək məhsuldarlığının artırılmasıdır
- əmək cəmiyyətin müasir inkişaf mərhələsində əməyin xüsusiyyətlərini göstərir

37 Əməyin iqtisadiyyatı birinci növbədə hansı fənlə bağlıdır?

- sahələrin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır
- iqtisadi nəzəriyyə fənni ilə bağlıdır
- əməyin elmi təşkili fənni ilə bağlıdır
- əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə bağlıdır
- müəssisənin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır

38 Əməyin iqtisadiyyatı bir elmi fənn olmaqla əməklə əlaqədar hansı məsələləri öyrənir?

- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir
- əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir
- ictimai istehsal sahələri,qanunları və bu qanunlardan istifadəni öyrənir
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir
- əməyin elmi təşkilinin tətbiqi yollarını öyrənir

39 Əməyin sosiologiyasının predmeti nədir?

- sosial proseslər əməyin sosiologiyasında öyrənilir
- sosial-əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarını öyrənmək fənnin predmetidir
- sosial- iqtisadi proseslər sistemidir
- sosial problemləri vəhdət halında öyrənir
- formal və qeyri-formal əmək, psixoloji, iqtisadi münasibətləri öyrənir

40 Əməyin sosiologiyasında əsas yeri hansı məsələlər təşkil edir?

- əməyin elmi təşkilinin bütün istiqamətlərinin məcmuu halda elmi cəhətdən əsaslandırılması
- əmək münasibətləri və əmək situasiyası problemləri
- əmək sferasında baş verən sosial problemlərin təhlili
- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək
- əməyin fiziologiyası və psixologiyası

41 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun nəzəri əsası hansı fənn əsasında öyrənilir?

- əmək hüququ
- iqtisadi nəzəriyyə
- əmək statistikas
- əməyin təşkilinin əsasları
- sahələrin iqtisadiyyatı

42 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə, nə başa düşülür?

- əməyin ödənilməsinin forma və sistemləri başa düşülür
- əmək potensialı, ictimai əmək və onun konkret təşkili başa düşülür
- iş yerinin təşkili və ona xidmət başa düşülür
- iş vaxtı itkilərinin aşkara çıxarılması başa düşülür
- əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsi başa düşülür

43 Elmi prosesində aparıcı rol kimə məxsusdur?

- yarımfabrikat
- insana
- xammal
- alət
- qurğu

44 Əməyin sosiologiyası kursu əsas hansı fənlə qarşılıqlı əlaqədardır?

- əməyin fiziologiyası fənni ilə
- əməyin iqtisadiyyatı fənni ilə
- əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə

- sənayenin iqtisadiyyatı fənni ilə
- iş yerinin attestasiyası fənni ilə

45 Əməyin iqtisadiyyatı və sosiologiyası kursunun digər elmlərlə əlaqəsi:

- səmərəli əmək və istirahət şəraiti ilə
- erqonomika, psixologiya, sahələrin iqtisadiyyatı, statistika, əmək hüququ, menecment, iqtisadi nəzəriyyə və s. ilə
- iş yerlərinin attestasiyası ilə
- əmək ehtiyatları, onların bölüşdürülməsi ilə
- mütəxəssis kadrların hazırlanması ilə

46 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- istehsalat mühiti amillərini, onların iş qabiliyyətinə və əmək məhsuldarlığına təsiri məsələlərini əhatə edir
- əmək və iş qüvvəsi anlayışı, məşğulluq və əmək bazarı, əməyin təşkili, əmək məhsuldarlığı, onun amilləri, əmək haqqının təşkili prinsipləri, tarif sistemi, əmək ehtiyatları və s.
- əmək prosesini və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsini əhatə edir
- müəssisədə kadrların düzgün yerləşdirilməsini əhatə edir
- qabaqcıl istehsalat təcrübəsi və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini əhatə edir

47 Əməyin iqtisadiyyatı Qərb ölkələrində hansı baxımdan öyrənilir?

- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əməyin statistikasını, əməyin fiziologiyasını baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı Qərb ölkələrində bir qayda olaraq əmək bazarı, məşğulluq, işsizlik, əmək haqqı və gəlirlər siyasəti baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əməyin təşkili və əməyin elmi təşkili baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əmək məhsuldarlığı və əmək ehtiyatları baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əməyin texniki normalaşdırılması baxımından öyrənilir

48 Əməyin sosiologiyasında ən başlıca yeri nələr tutur?

- əməyin fiziologiyası və psixologiyası tutur
- əmək münasibətləri və əmək situasiyası problemləri təşkil edir
- formal və qeyri-formal strukturların fəaliyyətinin düzgün əlaqələndirilməsi tutur
- əmək təşkilinin sosial məsələləri tutur
- sosial problemlərin elmi təhlili tutur

49 Əməyin sosiologiyası kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- əməyin sosial məzmununu, müəssisələrin sosial təşkili, sosial proseslər və sosial situasiyalar, işçilərin əməyə uyğunlaşması, əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılması və s.
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri
- əmək prosesində insan amilini kompleks şəkildə
- əmək fəaliyyətinin formalaşmasını

50 İctimai əməyin təşkili ünsürləri hansı məsələləri əhatə edir?

- səmərəli əmək və istirahət rejimi
- əmək fəaliyyətli əhalinin istehsala cəlb olunması, əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, maddi nemətlərin bölüşdürülməsi, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı
- əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsi

- əməyin təşkili vəziyyətinin təhlilini
- müəssisədə əməyin elmi təşkili üzrə işlərin təşkili

51 Əməyin sosiologiyası kursunun vəzifələri:

- əməyin sosioloji tədqiqində sosial proseslərə funksional yanaşma
- əmək kollektivlərində mövcud olan sosial hadisə və prosesləri kompleks şəkildə öyrənmək, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyən etmək, səbəbləri aşkara çıxarmaq, ümumi meylləri araşdırmaq və s.
- əməyin sosioloji tədqiqində əməyə, sosial proseslərə funksional yanaşma
- öyrənilən hər hansı bir sosial hadisə haqqında ilkin nəzəri biliyə malik olmaq
- əməyin sosiologiyasını sosial qruplar, dəyərlər, mənafeələr, sosial davranışlar və s. aspektləri nəzərə almaq

52 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- iş yerinin təşkili və ona xidmət başa düşülür
- əmək potensialı, ictimai əmək və onun konkret təşkili başa düşülür
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi başa düşülür
- işçi qüvvəsindən səmərəli istifadə başa düşülür
- əməyin elmi təşkili və əmək prosesində onun yeri başa düşülür

53 Əməyin iqtisadiyyatı fənni nəyi öyrənir?

- kadr axıcılığı məsələlərini öyrənir
- ictimai əməyi bir predmet kimi öyrənir
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini öyrənir
- əmək ehtiyatlarını, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını öyrənir

54 İctimai əməyin təşkili ünsürlərinin sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

55 Əməyin iqtisadiyyatı başqa iqtisadi fənlərdən fərqli olaraq iqtisadi məsələləri hansı sahələrdə öyrənir?

- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri maddi istehsal sahələrində öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri iqtisadiyyatın bütün sahələrində öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri sənayedə öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri qeyri-maddi istehsal sahələrində öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri kənd təsərrüfatında öyrənir

56 Əmək ehtiyatları hansı əlamət üzrə təsnifatlaşdırılır?

- məşğulluq səviyyəsi üzrə
- cins əlaməti üzrə
- yaş əlaməti üzrə
- əmək qabiliyyəti üzrə
- iqtisadi fəallıq üzrə

57 Gender nə deməkdir?

- əhalinin bir yaşayış ərazilərindən digərlərə köçmə
- bioloji cinsi əks etdirən sosial əhəmiyyətli anlayışdır
- sosial-iqtisadi proses
- işəgötürənlərlə maddəli işçilərin qarşılıqlı əlaqələrinin mexanizmi
- insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu

58 İqtisadi fəal əhaliyə daxildir:

- əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər
- məşğul olanlar və işsizlər
- əmək qabiliyyətinə malik olanlar və əmək qabiliyyətinə malik olmayanlar
- tələbələr və evdar qadınlar
- əmək qabiliyyəti yaşında olan kişilər və qadınlar

59 İqtisadi qeyri-fəal əhaliyə aid deyil:

- evdar qadınlar
- işsizlər
- əyani şöbədə təhsil alan tələbələr
- işləməyən təqaüdcülər
- əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər

60 Miqrasiya dedikdə nə başa düşülür?

- ölkədə demoqrafik sıçrayış
- iş və yaşayış yerinin dəyişilməsilə bağlı əmək qabiliyyətli əhalinin axını
- işğal olunmuş ərazilərdən əhalinin köçməsi
- şəhərlərin sayının artımı və bununla bağlı şəhər əhalisinin artımı
- əmək qabiliyyəti yaşında olan əhalinin artımı

61 Ölkəmizin kişi əmək ehtiyatlarının pensiya yaş həddi neçədir?

- 62 yaş
- 63 yaş
- 55 yaş
- 60 yaş
- 61 yaş

62 Əhalinin təbii artımı dedikdə nə başa düşülür?

- Heç biri
- Bir il ərzində anadan olan və ölənlərin fərqi
- Bir il ərzində anadan olan və ölənlərin cəmi
- Əhalinin miqrasiyası
- İqtisadi fəal əhalinin ümumi say nisbəti

63 Əhalinin sürətli təbii artımı nədir?

- Demoqrafik partlayış
- Demoqrafik böhran

- Demografik siyasət
- Mexaniki hərəkət
- Təbii hərəkət

64 Əhalinin təbii artımının tənzimlənməsi istiqamətində aparılan tədbirlər sistemi necə adlanır?

- Sosial-iqtisadi siyasət
- Demografik siyasət
- Demografik böhran
- Demografik partlayış
- Miqrasiya siyasəti

65 Əmək ehtiyatlarına daxil olunmasında nəzərə alınan əlamət:

- uşaqların sayı
- əmək qabiliyyətli yaş
- ailə tərkibi
- ixtisas səviyyəsi
- əmək haqqı səviyyəsi

66 Əmək bazarında muzzla işləyənlərin maraqlarını hansı qurum təmsil edir?

- işadüzəlmə üzrə aqentliklər
- həmkarlar təşkilatları
- dövlət
- kommertiya təşkilatlar
- qeyri-kommertiya təşkilatlar

67 Əmək bazarında seqmentləşmə nədir?

- işçi qüvvəsinə olan tələbatın təklifi üstələməsi
- işçi qüvvəsinin hərəkətini məhdudlaşdıran qapalı sektorlara bölgüsü
- işəgötürənlərlə muzzlu işçilərin maraqlarının razılaşması və qarşılıqlı fəaliyyəti
- işçi qüvvəsinin hərəkəti
- insanların əməkqabiliyyətini m yyəy n edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu

68 Əmək bazarının strukturuna daxil deyil:

- iqtisadi proqramlar
- rəqabət
- subyekt
- işsizlik
- sosial ödənişlər

69 Əmək ehtiyatları dedikdə nə başa düşülür?

- m yyəy n peşay  malik olan insanların məcmusu
- intellektual və fiziki cəhətdən əmək qabiliyyətinə malik olan əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi
- konkret müəssisədə, firma və yaxud təşkilatda məşğul olan insan resurslarının məcmusu
- əmək qabiliyyəti yaşında olan əmək qabiliyyətli əhalinin məcmusu
- m yyəy n fəaliyyət sahəsində iş təcrübəsi olan insanların məcmusu

70 Əmək ehtiyatlarının ən çevik hissəsi hansıdır?

- təqaüdçülər
- gənclər
- qadınlar
- işsizlər
- tələbələr

71 Əmək potensialı dedikdə nə başa düşülür?

- əmək sferasının inkişafının sosial institutlarının məcmusu
- insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
- potensial və fəaliyyətdə olan işçi qüvvəsinin daşıyıcılarının məcmusu
- əmək qabiliyyəti yaşında olan əhali
- məşğul olanların və işsizlərin məcmusu

72 İctimai əməkdə iştirak etmə üsulu üzrə məşğulluğu hansı növlərə bölmək olar?

- fəal və qeyri-fəal
- muzzdlu və şəxsi
- geniş və dar
- rəqabətli və qeyri-rəqabətli
- xarici və daxili

73 Məşğulluq kateqoriyasına hansı xarakteristika aid deyil?

- səmərəli
- əmək qabiliyyətli
- tam
- rasional
- məhsuldar

74 Miqrasiyanın hansı növləri mövcuddur?

- sosial və siyasi
- daxili və xarici
- struktur və mövsumi
- immiqrasiya və emmiqrasiya
- mövsumi və tsiklik

75 Miqrasiya sahəsində dövlət siyasəti aşağıdakıları əhatə edir: 1. Miqrantların hüquq və mənafelərinin qorunması 2. Qaçqınlar üçün kvotaların müəyyən edilməsi 3. Regionlarda əhalinin səmərəli məskunlaşması 4. Əməyin səmərəli təşkil edilməsi 5. Yeni iş yerlərinin açılması

- 2,3,5
- 1,2,3
- 1,3,4
- 2,4,5
- 1,3,5

76 Kəndlərdə əmək ehtiyatlarının səviyyəsinin aşağı düşməsinin səbəblərinə aşağıdakılardan hansı aid edilmir?

- əməyin mühafizəsinin norma və qaydalarına əməl olunmaması
- attestasiyadan keçən işçilərin az olması
- işçilər üçün iş və istirahət şəraitinin yaradılmaması
- yeni texnologiyaların tətbiq edilməməsi
- peşəyönümü istiqamətində daha məqsədəuyğun tədbirlərin hazırlanmaması

77 Təbii artımın I tipinə aid olan ölkələr hansılardır?

- Afrika ölkələri
- İEO
- İEOÖ
- Cənubi Avropa ölkələri
- Şimali Amerika ölkələri

78 Təbii artımın II tipinə aid olan ölkələr hansılardır?

- Afrika ölkələri
- İEOÖ
- İEO
- Cənubi Avropa ölkələri
- Şimali Amerika ölkələri

79 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı təbii artımın II tipinə aid olan ölkələrə xasdır?

- heç biri
- yüksək təbii artım
- aşağı təbii artım
- yüksək mexaniki artım
- hamısı

80 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı təbii artımın I tipinə aid olan ölkələrə xasdır?

- heç biri
- aşağı təbii artım
- yüksək təbii artım
- mexaniki artım
- hamısı

81 Əhalinin sürətli təbii artımı ilə bağlı olan “Əhali artıqlığı” nəzəriyyəsi kim tərəfindən yaranmışdır?

- Smit
- Maltus
- Keyns
- Fridmen
- Marks

82 Əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə göstəricilərinə aid deyil:

- iqtisadiyyatın sahələri üzrə çalışan qadınların və kişilərin nisbəti
- işçilərin peşə-ixtisas səviyyəsi
- cəmiyyətdə məşğulluq səviyyəsi
- istehsalatda kadrların istifadəsinin səmərəliliyi

- iqtisadiyyatın sahələri üzrə işçilərin bölgüsü

83 Əmək ehtiyatlarının formalaşma mənbəyinə nə aid deyil?

- əsgərlikdən və cəza çəkmə müəssisələrindən qayıdan insanlar
 əmək qabiliyyətini tam itirmiş insanlar
 əmək qabiliyyəti yaşına daxil olan gənclər
 ev və şəxsi təsərrüfatından azad olunmuş insanlar
 işləyən təqaüdüçülər və işləyən əlillər

84 Əmək ehtiyatlarının formalaşmasında əsas mənbə hansıdır?

- evdar qadınlar
 əmək qabiliyyətli yaşa daxil olan gənclər
 təqaüdüçülər
 ev və şəxsi təsərrüfatında məşğul olanlar
 əlillər

85 Əmək ehtiyatlarının işçi qüvvəsindən fərqli cəhəti:

- əmək ehtiyatları – dəyər göstəricisidir
 əmək ehtiyatları – kəmiyyət göstəricisidir
 əmək ehtiyatları – keyfiyyət göstəricisidir
 əmək ehtiyatları – natural göstəricisidir
 əmək ehtiyatları – səmərəlilik göstəricisidir

86 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalının hansı növü mövcud deyil?

- ekstensiv
 birləşmiş
 sadə
 dar
 intensiv

87 Əmək potensialının əsas komponentlərinə daxildir:

- mənəvi, fizioloji, sosial
 psixo-fizioloji, peşə-ixtisas, şəxsi
 peşə-ixtisas, qiymətləndirici və mənəvi
 psixo-fizioloji, innovasion və intellektual
 ictimai, bioloji, individual

88 Cəmiyyətdə işsizlik səviyyəsinə təsir edən amillərə aiddir:

- kadrların ixtisas səviyyəsi
 iş yerlərinin təklifi
 istehlak mallara tələbat
 məişət xidmətlərin təklifi
 ilkin tələbatın ödənilməsi

89 Demografik siyasətlə bağlı tədbirləri neçə qrupa bölmək olar?

- 7.0
 3.0
 4.0
 2.0
 5.0

90 Demografik siyasətlə bağlı tədbirlər hansılardır?

- təbliğat, siyasi, sosial
 iqtisadi, inzibati-hüquqi, təbliğat
 iqtisadi, inzibati, sosial
 inzibati, siyasi, sosial
 inzibati-hüquqi, demografik, mənəvi

91 Demografik siyasətlə bağlı həyata keçirilən iqtisadi tədbirlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- çoxuşaqly analara müavinətlərin verilməsi
 ailədə uşaqların sayına görə ataya hərbi xidmətə çağırışda müxtəlif güzəştlərin verilməsi
 ailə dağılarkən ananın və uşağın əmlak hüququ
 ölkəyə daimi yaşamaq üçün gəlməni tənzimləyən hüquqi aktlar
 əhalinin müəyyən bir əraziyə yer dəyişməsi haqqında ictimai rəy yaradılması

92 Demografik siyasətlə bağlı həyata keçirilən inzibati-hüquqi tədbirlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- hamısı
 ailə dağılarkən ananın və uşağın əmlak hüququ
 təminat səviyyəsi aşağı olan ailələrə uşaq müəssisələrindən istifadəyə görə güzəşt
 çoxuşaqly analara müavinət
 əmək haqqı səviyyəsinin ərazi üzrə fərqləndirilməsi

93 Demografik siyasətlə bağlı həyata keçirilən təbliğat xarakterli tədbirlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ailədə uşaqların sayına görə ataya hərbi xidmətdən çağırışda müxtəlif güzəştlər
 informasiya vasitələri ilə ailənin möhkəmliyinin zəruriliyi və sağlamlığın möhkəmləndirilməsi haqqında əhalidə ictimai rəyin yaradılması
 əmək haqqı səviyyəsinin ərazi üzrə fərqləndirilməsi
 ailə dağılarkən ananın və uşağın əmlak hüququ
 çoxuşaqly analara müavinət verilməsi

94 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı əmək bazarı üçün səciyyəvi deyildir?

- mənafeələrin kəsişməsi
 alqı-satqı prosesinin bir anda baş verməsi
 əmək münasibətləri
 mikro və makro məşğulluq problemləri
 iş qüvvəsinin psixofizioloji sərfi

95 Muzdlu əməklə bağlı sövdələşmə müəssisə səviyyəsində olduqda hansı əmək bazarı sayılır?

- Beynəlxalq
 Daxili
 Regional

- Milli
- Lokal

96 Muzdlu əməklə bağlı sövdələşmə müəyyən ərazi çərçivəsində baş verdikdə hansı əmək bazarı adlanır?

- Kənd əmək bazarı
- Yerli əmək bazarı
- Lokal əmək bazarı
- Şəhər əmək bazarı
- Milli əmək bazarı

97 Muzdlu əməklə bağlı sövdələşmə ölkə səviyyəsində olduqda hansı əmək bazarı sayılır?

- Kənd əmək bazarı
- Milli əmək bazarı
- Beynəlxalq əmək bazarı
- Yerli əmək bazarı
- Lokal əmək bazarı

98 Əmək bazarının segmentləşməsi nə deməkdir?

- Əmək bazarının çevikliyidir
- Onun ayrı-ayrı hissələrə ayrılmasıdır
- İşçi qüvvəsinin alqı-satqısıdır
- Vakant iş yerlərinin çoxalmasıdır
- İşsizlik səviyyəsinin müəyyən edilməsidir

99 Əmək bazarında nə satılır?

- İntellektual mülkiyyət
- İş qüvvəsi
- Məhsul
- Xidmət
- Xüsusi mülkiyyət

100 İşçi qüvvəsinə tələbatın strukturuna daxildir:

- İxtisasız işçi qüvvəsi
- Hamısı
- Yüksək ixtisaslı işçi qüvvəsi
- Orta ixtisas səviyyəli işçi qüvvəsi
- Aşağı ixtisas səviyyəli işçi qüvvəsi

101 Əmək bazarının modelləri sırasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- Yapon modeli
- Neoklassik model
- Konservativ model
- Liberal model
- Rudimental model

102 Əmək bazarında diskriminasiya halları özünü hansı istiqamətlərdə göstərir?

- əmək kollektivlərində işçilərin bir-birinə olan münasibətlərində
- hamısı
- əməyin ödənilməsində
- işə qəbul edildikdə
- peşə təhsili zamanı

103 İşsizliyin səbəb olduğu amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- Fiziki və psixi xəstəliklərə səbəb olur
- İş qüvvəsi dəyərinin bahalaşmasına səbəb olur
- Həyat səviyyəsini pisləşdirir
- Ailələrdə münaqişələrə səbəb olur
- Milli gəlirin potensial imkanını azaldır

104 İşsiz əhəlinin işdən çıxma səbəblərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Öz xahişi ilə
- Səhhətlə əlaqədar
- Yaşayış yerinin dəyişilməsi ilə əlaqədar
- Müəssisənin bağlanması ilə əlaqədar
- hamısı

105 İşsizliyin növləri hansılardır?

- Təbii işsizlik
- hamısı
- Friksion işsizlik
- Struktur işsizlik
- Tsiklik işsizlik

106 Friksion işsizlik nədir?

- Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlikdir
- İş yerinin dəyişməsi, işçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar məşğulluğun müvəqqəti olaraq dayandırılmasıdır
- İşçi qüvvəsinə tələbatın olmamasıyla əlaqədar yaranan işsizlikdir.
- ETT ilə əlaqədar olaraq yeni-yeni digər sahələrin meydana çıxması ilə yaranan işsizlikdir
- Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlikdir

107 Struktur işsizlik nədir?

- İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlikdir
- Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlikdir
- İş yerinin dəyişməsi, işçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar məşğulluğun müvəqqəti olaraq dayandırılmasıdır
- İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlikdir.
- Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlikdir

108 Tsiklik işsizlik nədir?

- İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlikdir
- İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlikdir
- İş yerinin dəyişməsi, işçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar yaranan işsizlikdir
- İşçi qüvvəsinə tələbatın olmamasıyla əlaqədar yaranan işsizlikdir.
- ETT ilə əlaqədar olaraq yeni-yeni digər sahələrin meydana çıxması ilə bağlı yaranan işsizlikdir

109 Beynəlxalq Əmək Təşkilatının tövsiyəsinə və beynəlxalq standartlara görə işsizliyin təbii səviyyəsi nə qədər hesab olunur?

- 20-30%
- 1-2%
- 4-5%
- 10-12%
- 8-10%

110 Məşğulluq üzrə vahid sığorta fondunun yaradılmasının məqsədi nədir?

- İş axtarma müddətində onları himayə etmək
- hamısı
- Makroiqtisadi sabitliyə şərait yaratmaq
- İşsizlərin və onların ailə üzvlərinin həyat səviyyəsinin son dərəcə aşağı düşməsinin qarşısını almaq
- İşsizlərin növbəti məşğulluğunu təmin etmək

111 Əmək bazarının obyektı:

- sərbəst işə düzənlər
- iş qüvvəsi
- işsizlər
- işə qəbul edənlər
- müəssisələr

112 Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlik necə adlanır?

- Friksion işsizlik
- İnstitusional işsizlik
- Struktur işsizlik
- Təbii işsizlik
- Natamam işsizlik

113 İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlik necə adlanır?

- Natamam işsizlik
- Tsiklik işsizlik
- Struktur işsizlik
- Təbii işsizlik
- İnstitusional işsizlik

114 İş qüvvəsinə olan təklifi müəyyən edir:

- Həmkarlar ittifaqları
- Əmək qabiliyyəti olan işsizlər
- İşə götürənlər

- Müəssisə və təşkilatlar
- Təqaüdə çıxanlar

115 Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlik necə adlanır?

- Tsiklik işsizlik
- Struktur işsizlik
- Təbii işsizlik
- İnstitusional işsizlik
- Natamam işsizlik

116 İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlik necə adlanır?

- Gizli işsizlik
- Təbii işsizlik
- İnstitusional işsizlik
- Struktur işsizlik
- Tsiklik işsizlik

117 Beynəlxalq Əmək Təşkilatının müddəasına görə işsizlərə aiddir:

- Hal-hazırda işləməyənlər
- İşə girməyə hazır olanlar
- Alacağı əmək haqqıdan başqa gəliri olmayanlar
- Hamısı
- İş axtaranlar

118 İnstitusional işsizlik nədir?

- İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlikdir
- Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlikdir
- Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlikdir
- İşçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar yaranan müvəqqəti işsizlikdir
- İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlikdir

119 İşçi qüvvəsinin qiyməti müəyyən olunur:

- qiymətli kağızlar bazarında
- əmək bazarında
- beynəlxalq standartlarında
- konstitusiyada
- istehlak bazarında

120 İşsizlərin peşə hazırlığının prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- peşə təliminin əsasən müqavilə əsasında aparılması
- İşçilərin attestasiyadan keçirilməsi
- Peşə hazırlığında yeni məşğulluq sferalarının və yeni iş yerlərinin açılmasının nəzərə alınması
- Tədris-istehsal bazasının yaradılması və təliminin metodiki təminatının həyata keçirilməsi
- Peşə təlimi sisteminin idarə edilməsi

121 Qadın işsizliyinin səbəblərinə aid deyil:

- analıq funksiyasının icrası ilə əlaqədar olaraq azyaşlı uşaqları olan anaların işə qəbulunun çətinləşməsi
- demoqrafik amillər
- əlverişsiz əmək şəraiti
- yeni mülkiyyət formalarına, münasibətlərinə qadınların passiv sosial münasibəti
- qadın iş qüvvəsinin peşə-ixtisas səviyyəsinin bazar münasibətlərinin, iş verənlərin maddəli əməyə olan sət tələblərinə uyğun gəlməməsi

122 İşsizlik səviyyəsi neçə qrupa bölünür?

- 8.0
- 6.0
- 4.0
- 5.0
- 7.0

123 Əməyin səmərəsiz istifadə edilməsi hansı işsizlik formasında özünü biruzə verir?

- Hamısında
- Gizli işsizlikdə
- Friksion işsizlikdə
- Struktur işsizlikdə
- Tsiklik işsizlikdə

124 İş yerinin dəyişdirilməsi hansı hallara səbəb olur?

- işçilərin stimullaşdırılmasına
- əmək haqqı və iş vaxtı itkilərinə
- əmək səviyyəsinin aşağı düşməsinə, əmək fəaliyyətinin motivləşdirilməsinə
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsinə
- məşğulluq səviyyəsinin artmasına

125 Əmək bazarının rudimental modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvidir?

- Yaponiya
- Cənubi Avropa ölkələri
- Cənubi Afrika Respublikası
- ABŞ
- İngiltərə

126 Əmək bazarının sosial-demokratik modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvidir?

- Fransa
- Norveç
- ABŞ
- Kanada
- Almaniya

127 Əmək bazarının liberal modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvidir?

- İsveçrə

- Kanada
- Fransa
- İtaliya
- Norveç

128 Əmək bazarının konservativ modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvi deyildir?

- Belçika
- ABŞ
- Almaniya
- Fransa
- İtaliya

129 Əmək bazarının neçə modeli vardır?

- 7.0
- 5.0
- 3.0
- 4.0
- 6.0

130 Aşağıdakılardan hansı əmək bazarı üçün səciyyəvidir?

- əmək bazarı iş verənlə işçinin alqı-satqı sövdələşməsi , onların mənafeələrinin bir-birilə razılaşdırılması mexanizmlərinin məkan və sistemidir
- əmək bazarında mənafeələrin müxtəlif nöqtələrdə kəsişməsi baş verir
- hamısı
- əmək bazarında tələb və təklif qanunu hökm sürür
- əmək bazarı işçi qüvvəsinin bölüşdürülməsi funksiyasını icra edir

131 Əmək bazarının komponentlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Bazar infrastrukturu
- Fəaliyyətin motivləşdirilməsi
- Bazar mexanizmləri
- İşsizlik
- Sosial yardım

132 Əmək bazarının seqmentləşməsi nəyə səbəb olur?

- hamısı
- İş qüvvəsinin hərəkətinin müəyyən dərəcədə məhdudlaşmasına
- əmək məhsuldarlığının artmasına
- rəqabətin güclənməsinə
- əməyin və istehsalın müxtəlif səviyyələrdə səmərəli olmasına

133 Əmək bazarı çevikliyinə mexanizmlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- işə götürən və maddəli işçinin davranış normaları
- sosioloji tədqiqatların aparılması
- məşğulluğun miqyasını müəyyən etmək
- əməyin stimullaşdırılması

firmada təşkilati mədəniyyət

134 Əmək bazarı çevikliyinə mexanizminə neçə ünsür daxildir?

- 9.0
 8.0
 5.0
 6.0
 7.0

135 İctimai seçim nəzəriyyəsinə görə sosial kontraktların neçə tipi vardır?

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

136 Aşağıdakılardan hansı əmək bazarında diskriminasiya hallarının səbəbi deyildir?

- Regionçuluq
 Milliyyət
 Rəqabət
 Gender məsələləri
 Yaş məsələləri

137 İşsizlik hansı problemlərlə bağlıdır?

- işsizlərin hərəkəti
 hamısı
 işsizlik statusu
 əmək bazarı konyukturasi
 işsizlik müddəti

138 İşsizlərə aid deyil:

- Qəzetlərdə iş axtarmaq məqsədilə elan verənlər
 Əlillər
 Hər hansı bir peşəni icra etməyə hazır olanlar
 Məşğulluq xidməti vasitəsilə peşə hazırlığına göndərilənlər
 İşlə təmin olunmaq üçün məşğulluq orqanlarında rəsmi qeydə alınanlar

139 İşsizliyin hansı istiqamətlərdə öyrənilməsi zəruridir?

- İşsizlik səviyyəsinin təhsildən asılılığı
 hamısı
 İşsizliyin müddətə görə öyrənilməsi
 İşsizliyin yaş, cins və təhsil üzrə öyrənilməsi
 Regionlar üzrə işsizliyin səviyyəsi

140 İş qüvvəsindən səmərəsiz istifadə olunması hansı hallarda özünü göstərir?

- Mütəxəssislərin vəzifə ştatlarının ixtisar olunma səviyyəsi, miqyası
- Hamısı
- Diplomlu mütəxəssislərin fəhlə kimi işləməsi
- Öz ixtisasında işləməyən mütəxəssislərin xüsusi çəkisi
- Firma və şirkətlərdə tələbatdan artıq işçi qüvvəsinin saxlanması

141 İşsizliyin müəyyən edilməsi və ölçülməsinin neçə metodu vardır?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

142 İşsizlik səviyyəsinin meyarları neçə qrupa bölünür?

- 11.0
- 3.0
- 2.0
- 7.0
- 8.0

143 İşsizlik səviyyəsi necə müəyyən edilir?

- İqtisadi fəal əhalinin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti kimi
- İşsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin ümumi sayına nisbəti kimi
- İşsizlərin sayının əhalinin orta siyahı sayına nisbəti kimi
- Məşğul olanlarla işsizlərin fərqi kimi
- İşsizlərin sayının məşğul olanların sayına nisbəti kimi

144 İşsizlərin peşə hazırlığının neçə prinsipi mövcuddur?

- 13.0
- 7.0
- 5.0
- 9.0
- 11.0

145 Əmək bazarının tənzimlənməsinə aid deyil:

- Sosial müdafiə
- Əməyin ödənilməsi
- Tənzimləmə strategiyasının seçilməsi
- İşsizlərin qısa müddət ərzində işlə təmin olunması
- Çevik əmək bazarının formalaşdırılması

146 Əmək bazarının tənzimlənməsi neçə istiqamətdə həyata keçirilir?

- 3.0
- 8.0
- 4.0
- 6.0

10.0

147 Təsiretmə tipinə görə əmək bazarının tənzimlənməsinə aid deyil:

- Fəal iş qüvvəsi təklifi və tələbinin stimullaşdırılması
- Məşğulluq fondunun vəsaiti
- Tələb və təklifin razılaşdırılması
- Məşğulluq proqramı
- Məşğulluq xidməti

148 Əlavə iş yerlərinin yaradılmasında aşağıdakılardan hansı mühüm əhəmiyyət kəsb edir?

- Dövlətin yeni müəssisələrin açılmasına köməklik göstərməsi
- hamısı
- İstehsalın genişlənməsi üçün dövlət subsidiyası
- Müxtəlif ictimai işlərin təşkili
- Müəssisələr üçün dövlət sifarişi

149 Təsir formalarına görə əmək bazarının tənzimlənmə istiqamətinə aiddir:

- Tənzimlənən və tənzimlənməyən
- Müstəqim və qeyri-müstəqim
- Birbaşa və dolay
- Daxili və xarici
- Açıq və qapalı

150 Əmək məhsuldarlığının formaları:

- fərdi və iqtisadi
- fərdi və ictimai
- ictimai və kollektiv
- fərdi və kollektiv
- iqtisadi və ictimai

151 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansılardır?

- induksiya, optimallaşdırma, natural
- natural, əmək, dəyər
- natural, optimallaşdırma, induksiya
- əmək, optimallaşdırma, induksiya
- optimallaşdırma, dəyər, natural

152 İctimai əmək məhsuldarlığı nədir?

- mürəkkəb əməyin məhsuldarlığıdır
- canlı və əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır
- canlı əməyin məhsuldarlığıdır
- əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır
- kollektiv əməyin məhsuldarlığıdır

153 Fərdi əmək məhsuldarlığı nədir?

- sadə əməyin məhsuldarlığıdır
- canlı əməyin məhsuldarlığıdır
- mürəkkəb əməyin məhsuldarlığıdır
- əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır
- kollektiv əməyin məhsuldarlığıdır

154 Minimum əmək sərfi ilə maksimum məhsul istehsal etmək nəyi xarakterizə edir?

- məhsulun maya dəyərini
- əmək məhsuldarlığını
- məhsulun həcmi
- əmək tutumunu
- əmək intensivliyini

155 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansı sahələrdə istifadə olunur?

- istehsal sahələrində
- qeyri-maddi istehsal sahələrində
- xidmət sahələrində
- sosial sferalarda
- elm və təhsil sahəsində

156 Əmək məhsuldarlığı və əmək tutumluluğu göstəriciləri necə mütənasibdir?

- eyni istiqamətdə dəyişilir
- tərs mütənasib
- düz mütənasib
- paralel
- bir-birilə əlaqəli deyil

157 Əmək məhsuldarlığının neçə forması var:

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

158 Əməyin intensivliyi vaxt vahidi ərzində sərf edilən əməyin miqdarının artması ilə necə əlaqədardır?

- qeyri-müəyyəndir
- düz mütənasibdir
- tərs mütənasibdir
- bir-birilə əlaqəli deyil
- paraleldir

159 Əmək məhsuldarlığının artımı ilk növbədə nədə əks olunur?

- fəhlələrin sayının artmasında
- məhsul istehsalının həcmi artmasında
- müəssisələrin istehsal sahələrinin artmasında
- əmək haqqının artmasında

- işçilərin sayının artmasında

160 İş vaxtı sərfi necə müəyyən olunur

- perspektiv, plan, proqnoz halında
 faktiki, normalaşdırılmış, plan halında
 plan, baza, proqnoz halında
 faktiki, baza, cari halda
 cari, normalaşdırılmış, proqnoz halında

161 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- əməyin intensivliyini xarakterizə edir
 əmək sərfinin səmərəlilik dərəcəsidir
 əməyin məhsuldar qüvvəsidir
 əməyin təşkili səviyyəsidir
 iqtisadi artımın göstəricisidir

162 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə tətbiq olunur
 eynicinsli məhsul istehsalında tətbiq olunur
 müəssisədaxili bölmələrdə tətbiq olunur
 istehsalın bütün səviyyələrində tətbiq olunur
 yalnız kənd təsərrüfatında tətbiq olunur

163 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə tətbiq olunur
 istehsalın bütün səviyyələrində tətbiq olunur
 eynicinsli məhsul istehsalında tətbiq olunur
 müəssisədaxili bölmələrdə tətbiq olunur
 yalnız kənd təsərrüfatında tətbiq olunur

164 Əmələgəlmə miqyasına görə əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarına aid deyildir:

- Müəssisə və sexdaxili
 Region və ərazidaxili
 Ümumi xalq təsərrüfatı
 Sahə və sahələrarası
 Sahə və rayondaxili

165 İstehsalın səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- mənfəət
 məhsulun maya dəyəri
 əmək məhsuldarlığı
 rentabellik
 əməyin səmərəliliyi

166 Əməyin ölçülməsinin göstəricilər sistemində əsas göstərici hansıdır?

- hasilat norması göstəricisi
- iş vaxtı göstəricisi
- əmək tutumluluğu göstəricisi
- fərdi əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- işçilərin say tərkibi göstəriciləri

167 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq olunma sahəsi məhdudiyət baxımından necədir:

- dar
- məhdudiyət qoyulmayıb
- məhduddur
- qarışıq
- geniş

168 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq olunma sahəsi məhdudiyət baxımından necədir:

- əhatəlidir
- məhdudiyət qoyulmur
- qeyri-müəyyəndir
- müəyyəndir
- məhduddur

169 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- istehsal olunan məhsulun əmtəə forması
- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun natural formada ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun keyfiyyət ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun kəmiyyət ifadəsi

170 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- pul formasında ölçü vahidləri
- natural ölçü vahidləri
- ergonomik ölçü vahidləri
- statistik ölçü vahidləri
- əmək ölçü vahidləri

171 Əmək intensivliyinin səviyyəsinin müəyyən olunmasında ilk növbədə hansı amillər nəzərə alınır?

- iqtisadi və texniki amillər
- fizioloji və psixoloji amillər
- sosial və iqtisadi amillər
- təşkilati və texniki amillər
- sosial və psixoloji amillər

172 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində hansı amil daha mühüm rol oynayır?

- sair amillər
- maddi-texniki amillər

- sosial-psixoloji amillər
- ictimai-təşkilati amillər
- ictimai-iqtisadi amillər

173 İstehsal prosesində iştirak etmə sahəsindəki fərqdən asılı olaraq, əmək məhsuldarlığı ehtiyatlarına aid deyil

- əmək alətlərindən istifadə
- əməkdən istifadə
- enerji resurslarından istifadə
- əmək cisimlərindən istifadə ilə əlaqədar
- iş vaxtından istifadə

174 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsinin əsas göstəriciləri:

- məhsulun maya dəyəri və xalis gəlir
- istehsal norması və əmək tutumu
- vaxt norması və xidmət norması
- məhsulun həcmi və say norması
- mənfəət və rentabellik

175 Müəssisədə əmək tutumunun quruluşuna daxildir:

- istehsal əmək tutumu və xidmətin əmək tutumu
- istehsal əmək tutumu və idarəçilik əmək tutumu
- iş vaxtı əmək tutumu, təşkilatı əmək tutumu
- təşkilatı əmək tutumu və istehsal əmək tutumu
- xidmətin əmək tutumu və idarəçilik əmək tutumu

176 Müəssisədə əməyin elmi təşkilinin neçə vəzifəsi mövcuddur?

- 4.0
- 5.0
- 6.0
- 3.0
- 2.0

177 ƏET-nin elmi-nəzəri əsaslarının işlənilməsində hansı alim iştirak etməmişdir?

- F.Teylor
- Z.Freyd
- F.Gilbert
- Q.Emirson
- A. Fayol

178 Müəssisədə ƏET tətbiqi nəyi nəzərdə tutur?

- iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsi başa düşülür
- qabaqcıl təcrübənin yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığının artırılmasını
- əmək bazarında tələb və təklifin nisbətini
- xammaldan qənaətlə istifadəni
- istehsal prosesində fondverimin artırılmasını

179 Əməyin elmi təşkilinin iqtisadi vəzifəsi nədən ibarətdir?

- istehsalın texniki avadanlıqla təmin olunmasını
- ƏET-nin tətbiqi nəticəsində canlı əməkdən və maddi vəsaitlərdən daha səmərəli istifadə etməklə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini
- peşələrin qovuşması və bu əsasda işçilərin əmək yükünün artırılmasını
- istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsini
- işçilərin asudə vaxtının optimallaşdırılmasını

180 Müəssisələrdə əməyin təşkilinə hansı məsələlər daxildir?

- texnika və istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, əmək proseslərinin təşkil olunması, əməyin mühafizəsi, əmək intizamının möhkəmlənməsi, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi, əmək üsulları və fəndləri, iş yerinin təşkili
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi
- istehsalın texnoloji prosesinin təşkili
- istehsalın idarəedilməsinin təkmilləşdirilməsi

181 Müəssisədə əmək kooperasiyasının rolu nədən ibarətdir?

- istehsalatda kadrların yerləşdirilməsindən
- ayrı-ayrı işçilərin və ya işçi qruplarının fəaliyyətləri arasında ən yaxşı uzlaşmanı təmin etməkdən
- işçilərin əsas və köməkçi qruplara bölünməsindən
- əsas işçilərin işlərinin növünə və əməliyyatlara görə bölünməsindən
- işçilərin əsas funksiyalarının yerinə yetirilməsinə görə məşğul olmasından

182 Əməyin elmi təşkilinin sosioloji vəzifəsi nədən ibarətdir?

- işçilərin sağlamlığının qorunmasından
- işçilərin əmək prosesində hərtərəfli inkişafının təmin olunmasından, onların mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən
- texniki vasitələrdən istifadənin optimallaşdırılmasından
- canlı əməkdən səmərəli istifadə etməklə əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdən
- iş qabiliyyətinin artmasını təmin etməkdən

183 Əməyin elmi təşkilinin mahiyyəti nədir?

- istehsal tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan, müxtəlif peşədən olan fəhlələrin birliyi nəzərdə tutulur
- elm və texnikanın, qabaqcıl təcrübənin, yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığını artırmaqdan ibarətdir
- istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsidir
- işçilərin əməyinin məzmununun müəyyən edilməsidir
- peşə və funksiyaların qovuşmasıdır

184 İstehsalın idarə edilməsinin elmi prinsipləri ilk dəfə kim tərəfindən təklif olunmuşdur?

- A.Maslou
- F.Teylor
- O.Kont
- E.Dürkgeym
- Z.Fred

185 Mühəndis Kovalyovun iş metodunun mahiyyəti:

- əmək təşkilinin mövcud vəziyyətini təhlil etməkdən ibarətdir
- qabaqcıl fəhlələrin işlətdiyi daha səmərəli əmək fəndlərinin seçilməsi, onların daha da təkmilləşdirilməsi və sonra kütləvi surətdə tətbiqindən ibarətdir
- işçilərin mədəni-texniki səviyyələrinin yüksəldilməsindən ibarətdir
- iş yerlərinə xidmətin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- əmək bölgüsü növlərinin tətbiqindən ibarətdir

186 Əməyin təşkilinin neçə forması mövcuddur?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

187 Əməyin elmi təşkilinin tətbiqində hansı alimin xüsusi xidməti vardır?

- S.Kuznets
- F.Teylor
- F.Engels
- Fillips
- Valras

188 Əməyin təşkilinin məqsədi:

- əmək intizamının möhkəmləndirilməsidir
- əməyin təşkilinin məqsədi az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsalından, işçinin hərtərəfli inkişafı üçün şərait yaratmaqdan ibarətdir
- əməyin təşkilinin məqsədi kadrların müəssisədə yerləşdirilməsindən ibarətdir
- işçilərin yaradıcı təşəbbüsü üçün şərait yaratmaqdır
- kollektivin sabitliyini qorumaqdır

189 Əməyin təşkili nəyin tərkib hissəsidir?

- əmək kooperasiyasının
- müəssisədə istehsal prosesinin
- müəssisədə iş yerlərinə xidmətin
- sexlərdə əmək bölgüsünün
- kollektivdaxili birliyin

190 Sənayedə ƏET üsullarının tətbiq edilməsinin ilk banisi kim olmuşdur?

- F.Kovalyov
- F.Teylor
- A.Qastev
- Q.Emerson
- Q.Emerson

191 ƏET-nin birinci bölməsində hansı məsələlər şərh edilir?

- iş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılması məsələləri şərh edilir
- ƏET-nin mahiyyəti və onun istehsal prosesindəki yeri şərh edilir
- əmək bölgüsünün növlərinin tətbiqi şərh edilir
- əmək kooperasiyasının formaları şərh edilir
- əməyin normalaşdırılması məsələləri şərh edilir

192 Əməyin təşkili haqqında elmin banisi kim hesab olunur?

- F.Kovalyov
- Q.Emirson
- K.Adametski
- F.Teylor
- F.Gilbert

193 Əməyin təşkilinin kapitalistcəsinə təkmilləşdirilməsində Amerika mühəndisi F.Gilbertin nə kimi rolu olmuşdur?

- F.Gilbert psixoloji amillərin əmək məhsuldarlığına həlledici təsirini göstərir
- F.Gilbert ayrı-ayrı işlərin icrasının ən yaxşı üsulunu hazırlamış və həmin üsulun zəruri şərtlərini göstərmişdir
- F.Gilbert ayrı-ayrı icraçının əməyinin səmərəli təşkili sahəsində tədqiqat aparmışdır
- F.Gilbert ən yüksək məhsuldarlığa nail olunması üçün 10 prinsip göstərmişdir
- F.Gilbert əməyin təşkili sahəsində tutarlı məsləhətlər vermişdir

194 Əməyin elmi təşkili dedikdə nə başa düşülür?

- ƏET dedikdə müəssisədə iş yerlərinin yaxşılaşdırılması başa düşülür
- ƏET dedikdə elm və texnikanın yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığının artırılması başa düşülür
- ƏET dedikdə istehsalın səmərəliliyi başa düşülür
- ƏET dedikdə əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi başa düşülür
- ƏET dedikdə peşə və funksiyaların qovuşması başa düşülür

195 Əməyin təşkilinin əsas vəzifələri:

- əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsidir
- əməyin təşkilinin əsas vəzifəsi iqtisadi, psixofizioloji, sosioloji vəzifələrdir
- əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək məhsuldarlığının artırılmasıdır
- əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək intizamının möhkəmləndirilməsidir
- əməyin təşkilinin vəzifəsi iş vaxtından istifadənin yaxşılaşdırılmasıdır

196 Əmək təşkilinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- işçilərin həyat səviyyəsinin ardıcıl olaraq yaxşılaşmasının təmin edilməsi, əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması, işçilərin yaradıcı təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi, şəxsi və kollektiv maddi maraq prinsipinin möhkəmləndirilməsi
- mütərəqqi əmək üsulları və fəndlərinin tətbiqi
- iş yerlərinin təşkili
- əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik üzrə tədbirlər
- əmək proseslərinin təşkil olunması

197 Müəssisələrdə əməyin təşkili dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin təşkili kompleks texniki-təşkilati tədbirlərdən ibarətdir
- əməyin təşkili dedikdə, iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul edilməsi başa düşülür
- əməyin təşkili dedikdə, əmək intizamının yaxşılaşdırılması başa düşülür
- əməyin təşkili dedikdə, iş yerlərinin təkmilləşdirilməsi başa düşülür
- əməyin təşkili əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir

198 ƏET üzrə ikinci ümumittifaq konfransı neçənci ildə və hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- 1934-cü ildə Daşkənd şəhərində
- 1924-cü ildə Moskva şəhərində
- 1920-ci ildə Kiyev şəhərində
- 1930-cu ildə Xarkov şəhərində
- 1931-ci ildə Bakı şəhərində

199 Əməyin təşkilinin mahiyyəti:

- əməyin təşkili əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir
- əməyin təşkili iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal edilməsi başa düşülür
- əməyin təşkilin əmək məhsuldarlığının əsasıdır
- əməyin təşkili kompleks texniki-təşkilati tədbirlər sistemidir
- əməyin təşkili iş yerlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

200 İstehsalı idarəetmənin Teylor tərəfindən təklif olunan elmi prinsiplərinin sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

201 Əməyin təşkilinin əməli tətbiqi ilk dəfə hansı alim tərəfindən həyata keçirilmişdir?

- K.Adametski tərəfindən
- F.Teylor tərəfindən
- Q.Emirson tərəfindən
- F.Gilbert tərəfindən
- A.Fayol tərəfindən

202 Əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi:

- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi canlı əməkdən səmərəli istifadə etməklə əmək məhsuldarlığını artırmaqdan ibarətdir
- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılmasını, əməyin cazibədar və məzmunlu olmasını, işçilərin sağlamlığının qorunmasını təmin etməkdən ibarətdir
- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi ƏET tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdən ibarətdir
- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir
- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi işçilərin əmək prosesində hərtərəfli inkişafını təmin etməkdən ibarətdir

203 Əməyin təşkilinin mahiyyəti:

- əməyin təşkili əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir
- əməyin təşkili iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal edilməsi başa düşülür
- əməyin təşkilin əmək məhsuldarlığının əsasıdır
- əməyin təşkili kompleks texniki-təşkilati tədbirlər sistemidir
- əməyin təşkili iş yerlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

204 Müəssisədə əməyin düzgün təşkili dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin düzgün təşkili dedikdə, fəhlə kadrların ixtisaslarının artırılması başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal etmək vəzifəsi başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, əmək bölgüsünün təkmilləşdirilməsi başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, əmək kooperasiyası formalarının təkmilləşdirilməsi başa düşülür

205 İstehsalı idarəetmənin Teylor tərəfindən təklif olunan elmi prinsipləri hansılardır?

- iş vaxtı itkilərini aşkar etmək
- işin köhnə fəndlərlə yerinə yetirilməsi təcrübəsinin yeni üsul və qaydalarla əvəz edilməsi, fəhlələrin seçilməsi, onların yeni iş fəndləri ilə öyrədilməsi, hazırlıq işlərinin icradan ayrılması
- müəssisədə dar ixtisaslaşmanın həddindən artıq dar ixtisaslaşmanın nəticələrinin aradan qaldırılması
- fəhlələrin hazırlanması və ixtisasın artırılması
- iş yerlərinə xidmətin həyata keçirilməsi

206 Əməyin elmi təşkilinin əsas funksiyaları hansılardır?

- Psixofizioloji, iqtisadi, mənəvi
- İqtisadi, sosioloji, psixofizioloji
- İqtisadi, texniki, sosial
- Sosial, mənəvi, iqtisadi
- İqtisadi, etik, psixoloji

207 Müəssisələrdə əməyin normalaşdırılmasının tətbiqinin mühümlüyünün əsas səbəblərindən biri:

- avadanlıqların nasaz olması;
- əmək məhsuldarlığının və müəssisənin rəqabətə davam gətirmə qabiliyyətinin yüksəldilməsinə təsir göstərməsi;
- istehsal xərclərinin yüksəlməsinə təsir göstərməsi;
- iş vaxtı sərfi;
- əmək məsrəfləri;

208 Təyinatına görə müəssisələrdə aşağıdakı əmək normalarından istifadə olunur:

- normalaşdırılmış tapşırıq
- hamısı
- vaxt norması
- istehsal norması
- say norması

209 Vaxt norması dedikdə nə başa düşülür?

- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.
- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcminin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür

210 Xidmət norması dedikdə nə başa düşülür?

- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcminin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.

211 İstehsal norması dedikdə nə başa düşülür?

- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcminin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.

212 Say norması dedikdə nə başa düşülür?

- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcminin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.

213 Normalaşdırılmış tapşırıq dedikdə nə başa düşülür?

- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.
- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcminin yerinə yetirilməsi başa düşülür.

- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.

214 ƏET istiqamətlərinə aid deyil:

- əmək və istirahət rejiminin səmərəliləşdirilməsi
- istehsalın həcmnin müəyyən olunması
- əmək üsulları və fəndlərinin səmərəliləşdirilməsi
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması
- kadrların hazırlığı və istehsalat təlimi

215 ƏET nəyi əks etdirir?

- əmək prosesinin üsulunu
- əməyin təşkilinin yüksək mərhələsini
- əməyin nəhsuldar qüvvəsini
- əməyin bölgüsü və kooperasiyasını
- əmək vasitələrin cəmini

216 Əmək bölgüsü nəyi ifadə edir:

- əmək fəndlərinin təcrid edilməsini, əmək üsullarının yeniləşməsini
- əmək növlərinin təcrid edilməsini, işçilərin ixtisaslaşdırılmasını
- kadrların yerləşməsini, istehsalın təmərküzləşməsini
- işçilərin təhsillənməsini, əmək fəndlərinin yeniləşməsini
- iş yerlərinin ixtisaslaşmasını, kadrların yerləşməsini

217 Əmək bölgüsü və kooperasiya prosesinə təsir edən başlıca amil:

- erqonomika.
- elmi-texniki tərəqqi.
- informasiya texnologiyaları.
- sənaye inqilabı.
- insan –maşın sistemi.

218 Əmək intizamı nədir:

- əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasıdır
- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətinin təzahür formasıdır
- İşçinin əmək prosesində fəallığıdır
- İşçilərin qarşılıqlı münasibətləridir
- əmək fəaliyyətində fəallıq prosesidir

219 Əmək normalarına aid deyil:

- idarəetmə norması.
- texniki normalar.
- hasilat norması.

- xidmət norması.
- say norması

220 Əmək prosesi dedikdə nə başa düşülür:

- istehsal fəaliyyətinin təzahür forması
- əmək fəaliyyətinin məcmusu
- istehsal prosesinin məcmusu
- istehsal prosesinin əsası
- əmək sərfinin təşkili

221 Əmək üsulu nədir?

- Mürəkkəb əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur
- əmək əməliyyatlarının həyata keçirilmə üsuludur
- İstehsal əməliyyatlarının həyata keçirilmə üsuludur
- Sinxron əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur
- Sadə əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur

222 Əməyin təşkili nəyin tərkib hissəsidir?

- əmək prosesinin səmərəliliyinin
- texnoloji proseslərin təşkilinin
- əmək şəraitinin və əməyin mühafizəsinin
- istehsalın təşkilinin
- texniki-təşkilati prosesin

223 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aid deyil:

- peşə-ixtisas
- təşkilati-texniki
- funksional
- texnoloji
- əməliyyat

224 Müəssisədə əmək kooperasiyası formasına aid deyil:

- briqadadaxili əmək kooperasiyası
- müəssisələr arasındakı kooperasiya
- ixtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyası
- ixtisaslaşmış sahələrin sexdaxili kooperasiyası
- ixtisaslaşmış briqadaların sahədaxili əmək kooperasiyası

225 Müəssisədaxili əmək bölgüsünə aid deyil:

- əməliyyat
- iqtisadi
- funksional
- texnoloji
- peşə-ixtisas

226 Müəssisədə əməyin elmi təşkilinin vəzifələri:

- elmi, təşkilati və psixi
- iqtisadi, psixofizioloji və sosial
- sosial, təşkilati və texniki
- fiziki, texniki və elmi
- psixoloji, ekoloji və fizioloji

227 İctimai əməyin təşkili ünsürlərinə nələr aiddir?

- əməyin xarakteri və məzmunu
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası
- əməyin kəmiyyəti və keyfiyyəti
- əməyin mürəkkəbliyi və intensivliyi
- əməyin reduksiyası və əməyin keyfiyyəti

228 Əməyin təşkilinin təhlilinin üçüncü mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

- əməyin təşkili vəziyyətinin qiymətləndirilməsi
- əldə olunan məlumatların ümumiləşdirilməsi, təhlilin nəticəsinə görə təkliflər irəli sürülməsi
- əməyin təşkilinin səviyyəsini səciyələndirən məlumatların toplanması
- avadanlıqların vaxtından, gücündən istifadə
- müqayisəli cədvəllərin tərtibi

229 ƏET üzrə xüsusi şöbə və laboratoriya hansı işçilər əsasında yaradılır?

- təhlükəsizlik üzrə mühəndislər, energetiklər
- iqtisadçı mühəndislər, mühəndis texnoloqlar, sosioloqlar, fizioloqlar, həkimlər, normalaşdırıcılar, texnik-laborantlar, estetika üzrə mütəxəssislər
- nəzarətçilər, mühəndislər, mühafizəçilər
- fəhlələr, briqadirlər
- kadrlar seçilib yerləşdirilməsi ilə məşğul olanlar

230 ƏET üzrə bütün tədbirləri hansı əlamətinə görə təsnifləşdirilir?

- peşə və ixtisas üzrə əmək bölgüsünə görə
- tətbiq olunma obyektinə əsasən, funksional əmək bölgüsünə əsasən, müəssisənin quruluşuna müvafiq, tətbiqi sahəsinə əsasən
- əməliyyat üzrə əmək bölgüsünə görə
- əmək təşkilinin vəziyyətinin qiymətləndirilməsinə görə
- tədbirlərin planlaşdırılması üçün ilk məlumatların əldə edilməsi əsasında

231 Müəssisələrdə peşə-ixtisas və yaxud işin mürəkkəbliyinə görə əmək bölgüsü nədən ibarətdir?

- peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü əmək kooperasiyası formalarının istehsala tətbiqindən ibarətdir
- peşə-ixtisas və yaxud işin mürəkkəbliyinə görə əmək bölgüsü daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarət olub, özünü fəhlələrin peşə və tarif dərəcələri üzrə bölünməsinə göstərir
- peşə-ixtisas əmək bölgüsü məhsul istehsalı prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılması nəzərdə tutulur ki, onun hər biri ayrıca bir fəhlə tərəfindən yerinə yetirilmiş olsun
- peşə-ixtisas və yaxud işin mürəkkəbliyinə görə əmək bölgüsü fəhlələrin peşələr üzrə bölünməsinə ibarətdir
- peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin ixtisasındakı dəyişikliklərdən ibarətdir

232 ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı məsələlər şərh edilir?

- fəhlələrin hazırlanması və ixtisaslarının artırılması məsələləri şərh edilir

- ƏET üzrə tədbirlərin layihələşdirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi məsələləri şərh edilir
- əməyin təşkili və ƏET-nin əlaqəsi şərh edilir
- ƏET-nin əsas istiqamətləri şərh edilir
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələləri şərh edilir

233 Müəssisələrdə əmək bölgüsü əsasən hansı vəzifələri həll etməlidir?

- Müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası formalarının təkmilləşdirilməsini həyata keçirməkdən ibarətdir
- canlı əməkdən istifadənin səmərəsinin daima artmasını təmin etməkdən, işçiləri hərtərəfli inkişaf etdirməkdən, işçilərin peşə biliyini və ustalığını artırmaqdan
- müəssisələrdə əmək kooperasiyasının formalarının tətbiqinə şərait yaratmaq
- müəssisələrdə ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasını həyata keçirməkdən
- Müəssisələrdə iş yerinə xidmətin həyata keçirilməsindən ibarətdir

234 Müəssisələrdə ƏET üzrə tədbirlər sistemi layihələşdirilərkən nə kimi tədbirlər görülməlidir?

- səmərəli əmək fəndləri və üsulları tətbiq edilməlidir
- müəssisədə psixoloji, estetik və sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji tədbirlər həyata keçirilməlidir
- müəssisədə əmək təşkilinin ünsürləri həyata keçirilməlidir
- əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi həyata keçirilməlidir
- iş vaxtından səmərəli istifadə nəzərə alınmalıdır

235 ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi neçə mənbədən ibarətdir?

- 5.0
- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0

236 Müəssisələrdə əmək təşkilinin əsas, müqəddəm, ilkin şərtlərinə nələr daxildir?

- fəhlələrin hazırlanması və ixtisasın artırılması
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın texnoloji prosesinin təşkili, istehsalın ixtisaslaşması, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- əməyin bölgüsü, əmək kooperasiyası
- iş yerinin təşkili, iş yerinə xidmət, iş yerinin təchizatı
- əməyin normalaşdırılması

237 Əmək kooperasiyasının formaları:

- əmək kooperasiyasının formaları əmək fəndi, əmək üsulu, əmək hərəkətlərindən ibarətdir
- əmək kooperasiyasının formaları sexarası, sexdaxili, ayrı-ayrı icraçılar və briqada arasında, briqada daxili formalardan ibarətdir
- əmək kooperasiyasının formaları texniki, iqtisadi, fizioloji və sosial formalardan ibarətdir
- əmək kooperasiyasının formaları peşə, ixtisas, sənət formalarından ibarətdir

238 İş yerinin təşkilinin əsas vəzifəsi:

- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi iş yeri elementlərinin elmi cəhətdən əsaslandırılıb istehsala tətbiqindən ibarətdir

- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi hər bir iş yerində elə istehsal şəraitinin yaradılması tələb edilir ki, bu zaman fəhlənin əmək fəndləri və hərəkətləri ən məhsuldar və ən az yorucu olmasından ibarətdir
- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi iş yerlərində əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir
- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

239 Əməyin təşkilinin təhlilinin dördüncü mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər
- ƏET-nin tətbiqi
- ilkin məlumatların toplanması, təhlili
- müşahidə nəticəsində əldə olunan materiallar
- əmək bölgüsü və kooperasiyası formalarının tətbiqi

240 Hazırda müəssisələrdə əmək kooperasiyasının hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- işçilərin əmək bölgüsü formaları üzrə bölünməsi
- sexarası əmək kooperasiyası, sexdaxili əmək kooperasiyası, sahədaxili əmək kooperasiyası, briqadadaxili əmək kooperasiyası
- işçilərin işlərin növünə və əməliyyatlara görə bölünməsi
- bölmələrarası əmək kooperasiyası
- işçilərin əsas və köməkçi qruplara bölünməsi

241 ƏET laboratoriyası öz qarşısında duran vəzifələrlə əlaqədar olaraq hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər həyata keçirir
- əmək təşkili sahəsində metodik və tədqiqat işlərinin səviyyəsinə görə, verilən tədbirlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması və iqtisadi cəhətdən məqsədə uyğunluğuna görə məsuliyyət daşması
- ƏET bütün istiqamətlərinin öyrənilməsi
- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətini öyrənmək
- laboratoriya öz işini başqa şöbə və bölmələrlə birlikdə həyata keçirir

242 Funksional əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Funksional əmək bölgüsü əmək prosesinin daha çox kiçik əməliyyatlara bölünməsidir
- funksional əmək bölgüsü sənaye istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını müəyyən edir
- Funksional əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə, fazalara, əməliyyatlara parçalanmasıdır
- istehsal prosesinin müxtəlif əməliyyatlara ayrılması və bu əməliyyatların bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən icrasını nəzərdə tutur
- Funksional əmək bölgüsü işçilərin peşələr üzrə bölüşdürülməsi başa düşülür

243 Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- Müəssisələrdə əmək bölgüsünün formaları iş yerinin təşkili ünsürlərindən ibarətdir
- müəssisədə əmək bölgüsünün formaları texnoloji proseslər, funksional, peşə-ixtisas, əməliyyat üzrə formalardan ibarətdir
- Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları texniki, iqtisadi və sosial formalardan ibarətdir
- Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları ayrı-ayrı icraçılar və briqada daxili formalardan ibarətdir
- Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları əmək fəndi, əmək üsulu, əmək hərəkətlərindən ibarətdir

244 ƏET-nin ikinci bölməsində hansı məsələlər şərh edilir

- fiziki əməklə əqli əmək arasındakı fərqlər şərh edilir
- ƏET-nin bütün istiqamətlərinin məzmunu şərh edilir
- əməyin təşkili və ƏET əlaqəsi şərh edilir
- əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə əlaqəsi şərh edilir
- ƏET mahiyyəti və vəzifələri şərh edilir

245 Müəssisədə əmək kooperasiyasının formalarının sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

246 ƏET-nin neçə istiqaməti fəaliyyət göstərir?

- 11.0
- 9.0
- 2.0
- 4.0
- 6.0

247 Ümumi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, işçilərin məhsul istehsalından nə kimi rol oynadıqları başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, ictimai istehsalın ayrı-ayrı sahələrə bölünməsi başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, istehsal prosesinin mərhələlərə ayrılması başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, peşə və funksiyaların qovuşması başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, müəssisədaxili əmək bölgüsü başa düşülür

248 Əməyin təşkilinin formaları:

- əməyin təşkili formaları fəhlələrin hazırlanması və onların ixtisasının artırılmasından ibarətdir
- əməyin təşkilinin formaları iş yerinə xidmət, iş yerinin təchizatı, iş yerinin ixtisaslaşdırılmasından ibarətdir
- əməyin təşkilinin formaları fərdi və kollektiv formalardan ibarətdir
- əməyin təşkilinin formaları əmək bölgüsündən və əmək kooperasiyasından ibarətdir
- əməyin təşkilinin formaları əmək fəndindən, əmək üsulu və əmək hərəkətindən ibarətdir

249 Əməyin təşkili elminin banisi kim hesab olunur?

- K.Adametski
- mühəndis F.Teylor
- amerika mühəndisi F.Gilbert
- mühəndis F.Kovalyov
- Mühəndis Q.Emirson

250 Fərdi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Fərdi əmək bölgüsü sənayenin hissəsi kimi ictimai-iqtisadi anlayışdır
- fərdi əmək bölgüsü müəssisə daxilində olan əmək bölgüsüdür
- Cəmiyyət daxilində olan əmək bölgüsüdür
- əqli əməyin fiziki əməkdən ayrılmasıdır

- Fərdi əmək bölgüsü istehsal sahələrinin kiçik növlərə ayrılmasıdır

251 ƏET üzrə bütün tədbirləri hansı əlamətlərinə əsasən təsnifləşdirmək olar?

- iş yerlərinin təşkili ünsürlərinə görə
- tətbiq olunma obyektinə əsasən, funksional əmək bölgüsünə görə, tətbiqi sahəsinə əsasən, tətbiqi müddətinə görə
- əmək kooperasiyasının formalarına görə
- əmək üsulu, əmək fəndi və əmək hərəkətlərinə görə
- ƏET planının tərtibinə görə

252 Əmək təşkilinin təhlili üsullarının sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

253 Əməyin təşkilinin təhlili mərhələlərinin sayı:

- 8.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 6.0

254 İctimai əmək bölgüsünün neçə növü fəaliyyət göstərir?

- 7.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0
- 6.0

255 ƏET üzrə tədbirlər neçə müxtəlif mənbələrdən maliyyələşdirilir?

- 7.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

256 ƏET üzrə tədbirlər sistemi layihələşdirilərkən hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- fəhlələrin hazırlanması məsələləri nəzərə alınmalıdır
- psixoloji, estetik və sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji amillər nəzərə alınmalıdır
- əmək şəraitinin mövcud vəziyyəti nəzərə alınmalıdır
- iş vaxtı itkilərini doğuran səbəblər nəzərə alınmalıdır
- əmək kooperasiyasının formaları nəzərə alınmalıdır

257 Ümumi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- ümumi əmək bölgüsü funksiyaların qovuşmasından ibarətdir
- ümumi əmək bölgüsü ictimai istehsalın öz böyük sahələrinə bölünməsidir
- işçilərin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını göstərir
- ümumi əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə ayrılmasıdır
- ümumi əmək bölgüsü mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasıdır

258 Xüsusi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Xüsusi əmək bölgüsünün mahiyyəti müxtəlif əmək fəaliyyətlərinin keyfiyyətə bir-birindən tədris edilməsidir
- ictimai istehsalın ayrı-ayrı sahələrinin özlərinin yarım sahələrə bölünməsi xüsusi əmək bölgüsüdür
- Xüsusi əmək bölgüsü istehsal fazaları üzrə əmək bölgüsüdür
- Xüsusi əmək bölgüsü istehsal prosesinin ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanmasıdır
- Xüsusi əmək bölgüsü müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarına görə bölünməsidir

259 Texnoloji əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Texnoloji əmək bölgüsü işçilərin əməyin mürəkkəblilik dərəcəsi üzrə bölüşdürülməsidir
- texnoloji əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə, fazalara, əməliyyatlara parçalanması ilə əlaqədardır
- Texnoloji əmək bölgüsü bütün işin müxtəlif fəaliyyət sferalarına bölünməsidir
- Texnoloji əmək bölgüsü işçilərin peşələr üzrə bölüşdürülməsidir
- Texnoloji əmək bölgüsü müxtəlif işlərin bir fəhlə tərəfindən icra edilməsidir

260 Müəssisələrdə əmək təşkilinin əsas, müqəddəm, ilkin şərtlərinə nələr daxildir?

- fəhlələrin hazırlanması və ixtisasın artırılması
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın texnoloji prosesinin təşkili, istehsalın ixtisaslaşması, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- əməyin bölgüsü, əmək kooperasiyası
- iş yerinin təşkili, iş yerinə xidmət, iş yerinin təchizatı
- əməyin normalaşdırılması

261 Müəssisədə əmək bölgüsünün fizioloji həddinin müəyyən edilməsi yolları:

- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi mövcud fəhlələrin miqdarı ilə əməliyyatın sayı arasında uyğunluq olması ilə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi işçinin yorğunluq dərəcəsi ilə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi vaxta qənaət etməklə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi əmək məhsuldarlığının artırılması ilə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi əmək bölgüsü kooperasiyasının tətbiqi ilə müəyyən edilir

262 ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi mənbələri:

- yeni növ məhsullar istehsalı üçün maraqlandırma fondundan maliyyələşir
- istehsalın inkişaf fondu, dövlət bankının krediti, ictimai-mədəni tədbirlər və mənzil tikinti fondu, mərkəzləşdirilmiş kapital qoyuluşu mənbələrindən maliyyələşir
- istehsalın və əməyin təşkili üzrə tədbirlər həmkarlar təşkilatının vəsaiti hesabına maliyyələşir
- iqtisadi yarışa görə yaradılan mükafatlandırma fondu tərəfindən maliyyələşir
- məhsulun maya dəyərinin plandan əlavə aşağı salınmasından əldə edilən qənaət hesabına maliyyələşir

263 Müəssisədə bütün sənaye istehsal heyəti funksional əlamətinə görə necə qruplaşdırılır?

- texniki-tərəqqi və yeni istehsal sahələrinin meydana gəlməsi əlamətinə görə

- sənaye istehsal heyəti fəhlələrə, mühəndis-texniki işçilərə, qulluqçulara, kiçik xidmət heyətinə, şagirdlərə
- istehsal prosesinin mərhələlərə, ayrı-ayrı əməliyyatlara və hissələrə parçalanmasını nəzərdə tutur
- texnikanın inkişafı, zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin daima yüksəldilməsi
- istehsalın idarə edilməsi, texnik hazırlıq, təşkili əlamətinə görə

264 Əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- məqsəd əmək fəndləri və üsullarını təkmilləşdirməkdən ibarətdir
- məqsəd əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini, avadanlıqlardan istifadə edilməsinin yaxşılaşdırılmasını təmin etməkdən ibarətdir
- məqsəd fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir
- məqsəd əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- məqsəd peşələrin qovuşmasını həyata keçirməkdən ibarətdir

265 ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı tədbirlər həyata keçirilir?

- əmək bölgüsü və kooperasiyası üzrə tədbirlər işlənir
- fəhlələrin hazırlanması və onların ixtisaslarının artırılması tədbirləri həyata keçirilir
- ƏET üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi üzrə tədbirlər həyata keçirilir
- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyəti öyrənilir
- iş yerlərinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlər işlənir

266 İxtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyası nə deməkdir?

- sexdaxili əmək kooperasiyası ayrıca işçi sahələri arasında olan istehsal sahəsidir
- sexdaxili əmək kooperasiyası istehsal proseslərinin bir-birilə bağlı olan, bir də sahə kollektivlərinin olmasıdır
- sexdaxili əmək kooperasiyası işçilərin bir-birilə əlaqəli əmək prosesində iştirakıdır
- sexdaxili əmək kooperasiyası istehsal sahələrində onun formalarının tətbiqindən ibarətdir
- sexdaxili əmək kooperasiyası əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası formalarının vəhdətliyindən ibarətdir

267 Müəssisələrdə yaradıcı briqadalar dedikdə nə başa düşülür?

- yaradıcı briqadalar dedikdə, məqsədli qruplar başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, ƏET ilə məşğul olan ən geniş və çoxcəhətli yaradıcı işçilər birliyi başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, əmək bölgüsü əsasında yaradılmış briqadalar başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, fəaliyyətdə olan kompleks briqadalar başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, fərdi briqadalar başa düşülür

268 Fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibi texniki tərəqqi ilə əlaqədar olaraq dinamik, dəyişkən bir xarakter daşıyır. Özünü bir sıra formalarda təzahür etdirir. Onların sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

269 İctimai əmək bölgüsü neçə formadan ibarətdir?

- 6.0
- 3.0
- 2.0

- 4.0
 5.0

270 ƏET-nin əmək üsulları və fəndləri istiqamətinə nələr daxildir?

- əməyin təşkili səviyyəsinin müəyyən edilməsi
 qabaqcıl üsul və fəndlərin öyrənilməsi və seçilməsi, səmərəli əmək üsullarının layihələndirilməsi, qabaqcıl üsullar və fəndlər üzrə işçilərin təliminin həyata keçirilməsi
 əmək bölgüsünün mövcud vəziyyətinin öyrənilməsi
 əməyin təşkilinin təhlil edilməsi
 əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi

271 Əmək kooperasiyasının sosial-iqtisadi mahiyyəti:

- əmək kooperasiyasının mahiyyəti istehsal prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılmasını nəzərdə tutur ki, onun hər biri bir fəhlə tərəfindən bir iş yerində yerinə yetirilmiş olsun
 əmək kooperasiyası müəyyən müəssisədə və ya bir-birilə əlaqədar olan müxtəlif əmək proseslərində fəaliyyət göstərən bir çox adamların birgə işləməsi formasıdır
 əmək kooperasiyasının mahiyyəti müxtəlif əmək fəaliyyətlərinin keyfiyyətə bir-birindən tədris edilməsidir
 əmək kooperasiyasının sosial-iqtisadi mahiyyəti müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarına görə bölünməsinə nəzərdə tutur
 əmək kooperasiyası müəssisədə daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarətdir

272 Müəssisədə ƏET şöbəsinin vəzifələri:

- müəssisədə iş vaxtı itkilərini aşkar edir
 müəssisənin bütün bölmələri üzrə əmək təşkilinin səviyyəsinin təhlil edilməsində və öyrənilməsində iştirak edir və ƏET işlərində bütünlükdə rəhbərliyi həyata keçirir
 müəssisənin bölmələri arasında müəssisə üzrə planın hazırlanmasını həyata keçirir
 müəssisədə əmək bölgüsü və kooperasiyası üzrə işləri təhlil edir
 müəssisədə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasını təmin edir

273 Əmək bölgüsü cəhətdən bir neçə tip kompleks briqadalar mövcuddur. Onların sayı:

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

274 ƏET şurasının əsas funksiyaları:

- ƏET-nin bütün istiqamətlərinin təkmilləşdirilməsini həyata keçirmək
 ƏET işlərinə ümumi rəhbərlik, ƏET əsas obyektini və istiqamətini müəyyən etmək, mühüm plan və tədbirinə baxılması, işlərin daha da təkmilləşdirilməsi üçün tövsiyələrin hazırlanması
 əmək bölgüsü formalarının tətbiqini həyata keçirmək
 iş vaxtı itkilərini aşkar etmək
 iş yerinin təşkili ünsürlərini elmi cəhətdən əsaslandırılıb tətbiq etmək

275 Əməyin təşkilinin təhlilinin ikinci mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

- müəssisənin hesabat materialları
 əməyin təşkilinin qiymətləndirilməsi

- xüsusi müşahidə nəticəsində əldə olunan materiallar
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlərin hazırlanması
- ilkin məlumatların təhlili, analitik cədvəllərin hazırlanması və tərtib olunması

276 Elmi-texniki tərəqqi şəraitində əmək bölgüsündə mühüm keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir. bu proses bir sıra qanunauyğunluqlarla əlaqədardır. Onların sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

277 Əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinin sayı:

- 4.0
- 9.0
- 10.0
- 6.0
- 12.0

278 Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü əməliyyatların iş yerlərində bir və yaxud bir qrup fəhlə tərəfindən icrasını nəzərdə tutur.
- peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü işin mürəkkəbliyinə görə daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarət olub, özünü fəhlələrin peşə və tarif dərəcələri üzrə bölünməsinə göstərir
- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını müəyyən edir
- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələr istehsal proseslərində funksiyalarına görə əsas və köməkçi fəhlələrə ayrılırlar
- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü texnoloji prosesin fazalara bölünməsidir

279 Fərdi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- fərdi əmək bölgüsü sənayenin hissəsi kimi ictimai-iqtisadi anlayışdır
- fərdi əmək bölgüsü dedikdə, müəssisə daxilində olan əmək bölgüsü başa düşülür
- fərdi əmək bölgüsü dedikdə, cəmiyyət daxilində olan əmək bölgüsü başa düşülür
- fərdi əmək bölgüsü əqli əməyin fiziki əməkdən ayrılması başa düşülür
- fərdi əmək bölgüsü istehsal sahələrinin kiçik növlərə ayrılması başa düşülür

280 Əmək kooperasiyasının formalarının sayı:

- 2.0
- 4.0
- 8.0
- 6.0
- 5.0

281 Əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- əsas məqsəd əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir
- əsas məqsəd əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini, avadanlıqlardan istifadə edilməsinin yaxşılaşdırılmasını təmin etməkdən ibarətdir

- əsas məqsəd fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir
- əsas məqsəd fəhlələrin bir neçə peşəyə yiyələnməsini həyata keçirməkdən ibarətdir
- əsas məqsəd müəssisələrdə iş yerinin ixtisaslaşdırılmasını həyata keçirməkdən ibarətdir

282 Texniki-tərəqqi və əmək bölgüsündə baş verən dəyişikliklər:

- Texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsündə yaradıcılıq imkanları azalır, daha tez yorulma hallarına səbəb olan amillər artır
- texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsündə keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir, get-gedə köhnə peşələr aradan çıxır, yeni peşələr meydana gəlir, ağır əl əməyinə əsaslanan işlər aradan qalxır, peşələrin qovuşması meydana gəlir, geniş profilli işçilər formalaşır
- texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsünün məzmununda dəyişikliklər baş verir
- Texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsünün inkişaf prosesində əmək bölgüsünün tərkibi dəyişmir
- Texniki-tərəqqi və istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi əmək bölgüsünün dəyişməsinə təsir göstərmir

283 Təcrübədə əmək bölgüsü cəhətdən bir neçə tip kompleks briqadalar fəaliyyət göstərir. Hansılardır?

- fərdi işdən prosesin bütün əməliyyatları üzrə briqadaya keçilməsi
- tam, müstəqil əmək bölgüsü olan briqada, qismən əmək bölgüsü olan briqada, işçiləri bir-birini əvəz edən briqada
- ixtisaslaşmış briqadalardan kompleks briqadalara keçilməsi
- ixtisaslaşmış və kompleks briqadaların günlük briqadalara keçilməsi
- əməyin fərdi təşkilindən məhsul buraxılışının son əməliyyatına görə əməyi ödənilən briqadalara keçilməsi

284 Aşağıdakılardan hansı reqlamentləşdirilmiş fasilələrə aid deyil?

- istirahət üçün verilən növbədaxili fasilələr
- iş vaxtı kənar adamlarla danışmaq
- istehsalın təşkili və texnologiyası üçün verilən növbədaxili fasilələr
- işçilərin normal iş qabiliyyətinin saxlanması üçün və yorulmanın qarşısının alınması məqsədilə növbə ərzində istirahət
- təbii tələbata ayrılan vaxt

285 Reqlamentləşdirilməmiş fasilələrə hansı aid deyil?

- elektrik enerjisinin kəsilməsi
- istirahət üçün verilən növbədaxili fasilələr
- Müəssisənin işinin düz qurulmaması nəticəsində baş verən fasilələr
- xammal, materialın, alətlərin və digər vəsaitlərin iş yerinə vaxtında çatdırılmaması
- avadanlığın saz olmaması

286 İş zamanı müxtəlif səbəblərdən baş verən fasilələr hansılardır?

- hamısı
- Reqlamentləşdirilmiş və reqlamentləşdirilməmiş
- Müvəqqəti və daimi
- Mövsümi və daimi
- Müvəqqəti və mövsümi

287 Fəaliyyət müddətinə əsasən normalar bölünür:

- bir dəfə istifadə olunan, daimi normalar
- bir dəfə istifadə olunan, müvəqqəti normalar

- müvəqqəti, daimi normalar
- mövsümi, təcrübi-statistik normalar
- şərti-daimi, təcrübi-statistik normalar

288 Aşağıdakılardan hansı əmək normalarından istifadənin əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- əmək məhsuldarlığının lazım olan səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- məhsul buraxılışı üzrə istehsalat qrafikinə tərtib edilməsi
- mükafatlandırma sisteminin qurulması
- əmək tutumluğunun çoxaldılması
- istehsal xərclərinə nəzarət

289 Müəyyən təşkilati-texniki şərait daxilində məhsul vahidinin hazırlanmasına sərf olunan zəruri vaxtın müəyyənləşdirilməsi nə ilə xarakterizə olunur?

- əmək haqqının təşkili
- əməyin normalaşdırılması
- əməyin stimullaşdırılması
- əməyin motivləşdirilməsi
- əməyin təşkili

290 Sənaye müəssisələrində istehsal briqadalarının hansı formaları mövcuddur?

- İxtisaslaşmış, birgə, iqtisadi briqadalar
- İxtisaslaşmış, kompleks və son məhsula görə yaradılan briqadalar.
- İxtisaslaşmış, kompleks, məhsuldar briqadalar
- Kompleks, iqtisadi, son məhsula görə yaradılan briqadalar
- Kompleks, birgə, son məhsula görə yaradılan briqadalar

291 Sənaye müəssisələrində istehsal briqadalarının neçə forması mövcuddur?

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

292 ƏET ilə əməyin təşkili arasında əlaqə nədən ibarətdir?

- Üfüqi şəkildə əlaqəli anlayışlardır
- üzvü vəhdətlik təşkil edən anlayışlardır
- Bir-birinə qarşı qoyulan anlayışlardır
- Eyni məna kəsb edən anlayışlardır
- Eyni səviyyəli anlayışlardır

293 ƏET təkmilləşməsi üzrə əsas tədbirləri neçə qrupa ayırmaq olar?

- 6.0
- 3.0
- 5.0
- 4.0
- 2.0

294 ƏET-nin tədbirlərinə nə daxil deyil?

- kadrların ixtisas səviyyəsinin artırılması
- əmək müqavilələrinin tərtibinin optimallaşdırılması
- əmək fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi
- əmək və istirahət rejiminin yaxşılaşdırılması

295 Əmək intizamı nədə əks olunur?

- əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasında .
- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətində
- işçinin əmək prosesində fəallıq səviyyəsində
- işçilərin qarşılıqlı münasibətlərində
- əmək fəaliyyətində iştirak səviyyəsində

296 Əmək intizamının möhkəmləndirilməsi metodlarına aid deyil:

- təşkilati
- estetik
- hüquqi
- maddi
- mənəvi

297 Əmək məsrəflərinin hansı növləri mövcuddur?

- psixi və təbii məsrəflər
- iş vaxtı məsrəfləri və iş qüvvəsi məsrəfləri
- təbii və maliyyə məsrəfləri
- texniki və sosial məsrəfləri
- fiziki və bioloji məsrəfləri

298 Əmək normasının əsas funksiyalarına daxil deyil?

- əməyin həvəsləndirilmə dərəcəsidir
- əməyin texniki vasitələrlə təmin olunmasıdır
- əmək proseslərinin səmərəliliyinin meyarıdır
- əməyin normal intensivliyinin dərəcəsini əks etdirir
- əməyin rəasional təşkilinin əsasıdır

299 Əməyin normalaşdırılmasının əsas vəzifələrinə aid olunmur:

- əməyin istehsal daxili planlaşdırılmasının əsasını təşkil etmək
- ətraf mühitin yaxşılaşdırılmasına imkan yaratmaq
- işçinin ixtisas səviyyəsinin artırılmasını stimullaşdırmaq
- əmək məhsuldarlığının ehtiyatlarının aşkar olunmasına şərait yaratmaq
- əmək haqqının təkmilləşdirilməsinə imkan yaratmaq

300 İş yerlərinin azalmasının əsas səbəbləri hansılardır?

- əmək məhsuldarlığının və məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- texniki tərəqqinin inkişafı və bazar münasibətlərinin formalaşması

- istehsalın ixtisaslaşması və əmək kooperasiyası
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının səviyyəsi
- istehsalın inkişaf səviyyəsi

301 İş yerlərinin planirovkasının hansı növü var?

- hərəkətli, stasionar.
- bir mərhələli, çox mərhələli.
- daxili, xarici.
- açıq, qapalı.
- sadə, mürəkkəb.

302 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aiddir:

- texnoloji, texniki, təşkilati, iqtisadi
- funksional, texnoloji, əməliyyat, peşə-ixtisas
- təşkilati, texnoloji, iqtisadi, əməliyyat
- texniki, funksional, peşə-ixtisas, təşkilati
- sosioloji, təşkilati, texniki, funksional

303 Əməyin təşkilinin təhlil edilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- məqsəd müəssisələrdə əməyin təşkili üzrə tədbirlərin layihələndirilməsindən ibarətdir
- məqsəd mövcud əmək təşkilinin ünsürlərinin müsbət və mənfi tərəflərinin aşkar edilməsindən, canlı və əşyalaşmış əməkdən istifadə dərəcəsinə, zəhmətkeşlərin iş qabiliyyətinə və sağlamlığına təsirini müəyyən etməkdən ibarətdir
- məqsəd əmək təşkilinə mənfi təsir edən amilləri aşkar etməkdən ibarətdir
- məqsəd ƏET-nin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqindən ibarətdir
- məqsəd zəhmətkeşlərin istehsalın idarə olunmasında iştirakını təmin etməkdən ibarətdir

304 Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi işləri üzrə həvəsləndirmə nədən ibarətdir?

- əməyin təşkilinin həyata keçirilməsi üzrə planın yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə
- yeni texnika üzrə mükafatlandırılmadan, əmək tutumunun aşağı salınması, müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə
- əməyin ödənilməsi prinsiplərinin həyata keçirilməsi
- əməyin təşkili üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlərin səmərəliliyi

305 Sahələrarası əmək kooperasiyasının mahiyyəti:

- sahələrarası əmək kooperasiyası köməkçi sexin bütün işi əsas sexin işinin fasiləsiz olaraq davam etməsini təmin etməkdən ibarətdir
- sahələrarası əmək kooperasiyası forması ayrıca işçi sahələri və briqadalar arasında olan sıx istehsal əlaqələrini xarakterizə etməkdən ibarətdir
- sahələrarası əmək kooperasiyası müəssisələrdə əməyin sexlərarası kooperativləşməsini göstərir
- sahələrarası əmək kooperasiyası ixtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyasının inkişafıdır
- sahələrarası əmək kooperasiyası çoxlu sayda fəhlənin eyni zamanda məşğul olmasını göstərir

306 İctimai əmək bölgüsünün formaları:

- iş yerlərinə xidmət və təchizatı formalarından ibarətdir
- ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsündən ibarətdir

- ictimai əmək bölgüsünü formaları rayonlar üzrə və təbii əmək bölgüsündən ibarətdir
- Peşə-ixtisas və funksional əmək bölgüsündən ibarətdir
- əməliyyat və texnoloji əmək bölgüsü formalarından ibarətdir

307 Mexanikləşdirilmiş iş yerlərində işlərin icrası qaydası:

- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində əmək prosesi iş yerinə xidmət əsasında həyata keçirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində istehsal prosesi bir fəhlə və ya qrup fəhlə tərəfindən maşın və mexanizmlər vasitəsilə yerinə yetirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində əmək prosesi əmək bölgüsü əsasında həyata keçirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində əmək prosesi əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi əsasında yerinə yetirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində istehsal prosesi əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlıdır

308 İş yerinin təşkili üsürlərinin sayı:

- 8.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 6.0

309 İstehsal briqadaları dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal briqadaları dedikdə, briqadaların işinin səmərəliliyinin müəyyənləşdirilməsi başa düşülür
- istehsal briqadaları dedikdə, istehsal tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan fəhlələrin birliyi nəzərdə tutulur
- istehsal briqadaları dedikdə, müxtəlif kompleks işlərin icrası başa düşülür
- istehsal briqadaları dedikdə, müxtəlif peşədən olan fəhlələrin birləşməsi başa düşülür
- istehsal briqadaları dedikdə, briqada daxilində olan fəhlələrin icra funksiyası başa düşülür

310 Müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının vəhdətliyi:

- müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığı əhəmiyyətli dərəcədə artır
- müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının vəhdətliyi işləyənlərin fəaliyyətinin ixtisaslaşması və onlar arasında qarşılıqlı əlaqənin müəyyən edilməsi başa düşülür
- müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının formaları birgə fəaliyyət göstərir
- müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası ƏET-nin əsas istiqamətlərindəndir
- müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası nəticəsində əmək proseslərinin mexaniki məcmuyu mürəkkəb insan fəaliyyəti sisteminə çevrilir

311 Avtomatlaşdırılmış iş yerlərinə hansı iş yerləri aid edilir?

- avtomatlaşdırılmış iş yerlərində işlər əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi nəticəsində yerinə yetirilir
- avtomatlaşdırılmış iş yerlərinə elə iş yerləri aid edilir ki, burada texnoloji prosesin məqsədinə fəhlənin heç bir iştirakı olmadan maşının hərəkəti ilə nail olunur
- avtomatlaşdırılmış iş yerlərində istehsal prosesi bir və ya qrup fəhlə tərəfindən yerinə yetirilir
- avtomatlaşdırılmış iş əsas və köməkçi proseslər əllə yerinə yetirilir
- avtomatlaşdırılmış iş yerlərində işlər əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi əsasında yerinə yetirilir

312 İş yerinə mütərəqqi xidmət sisteminin aparıcı vəzifəsi nədən ibarətdir?

- aparıcı vəzifəsi əmək bölgüsü və kooperasiyası formalarının tətbiqindən ibarətdir

- iş yerinə mütərəqqi xidmət sisteminin aparıcı vəzifəsi istehsalat prosesində mümkün fasilələrin və mexanizmlərin işindəki nasazlığın vaxtlı-vaxtında qarşısının alınmasından ibarətdir
- iş yerinə mütərəqqi xidmət sisteminin aparıcı vəzifəsi iş yerlərində əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- aparıcı vəzifəsi əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- aparıcı vəzifəsi əməyin elmi təşkili istiqamətlərinin istehsala tətbiqinə şərait yaratmaqdan ibarətdir

313 İş yerinin təchizatının konkret miqdar və keyfiyyət xarakteristikası hansı amillərdən asılıdır?

- iş yerində eyni vaxtda məşğul olan fəhlələrin sayından asılıdır
- istehsalat-texniki, bioloji və psixofizioloji amillər
- əmək prosesinin və briqada növünün xüsusiyyətindən asılı olaraq
- əsas avadanlıq vahidinin miqdarına görə
- iş yerində avadanlığın, alətlərin, qovşaqların düzgün yerləşdirilməsindən asılıdır

314 ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi mənbələrinin sayı:

- 8.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

315 İş yerinin təchizatı hansı ünsürlərin olmasını tələb edir?

- işçi hərəkətlərin məqsədəuyğunluğu
- əsas avadanlıq, köməkçi avadanlıq, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, təşkilati ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, erqonomik tələblər
- fəhlələrin peşə-ixtisas profili
- xüsusi alət, texniki sənədlər
- istehsal qırıntılarını özü təmizləməli

316 Əməliyyat üzrə əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- əməliyyat üzrə əmək bölgüsü istehsal prosesinin fazalara, ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanmasıdır
- əməliyyat üzrə əmək bölgüsü məhsul istehsalı prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılması nəzərdə tutulur ki, onun hər biri bir fəhlə və ya fəhlə qrupu tərəfindən bir iş yerində yerinə yetirilsin
- əməliyyat üzrə əmək bölgüsü işçilərin əmək fəaliyyəti sferasının konkretləşdirilməsi başa düşülür
- əməliyyat üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin bütün işin müxtəlif fəaliyyət sferalarına bölünməsi başa düşülür
- əməliyyat üzrə əmək bölgüsü daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılmasını təmin edir

317 Müəssisələrdə iş xarakterinə görə neçə növ iş yerləri vardır?

- fərdi iş yerləri
- stasionar, dəyişən iş yerləri
- çoxdüzgahlı iş yerləri
- əmək bölgüsü əsasında iş yerləri
- briqada iş yerləri

318 İş yerində eyni vaxtda məşğul olan fəhlələrin sayından asılı olaraq iş yerləri neçə formada olur?

- 6.0
- 2.0

- 3.0
 4.0
 5.0

319 Müəssisələrdə iş yerinin təchizatı ünsürlərinə nələr daxildir?

- iş yerində elə şərait yaradılmalıdır ki, fəhlə işi bükülmüş, əyilmiş və ya gərgin vəziyyətdə yerinə yetirməli olmasın
 əsas və köməkçi avadanlıqlar, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, ergonomik tələblər
 təchizat əşyalarının, fəhlə və ya briqada üzvlərinin məqsədəuyğun yerləşdirilməsi
 iş prosesində tətbiq edilən əşyaların dəqiq siyahısı, habelə miqdarı bilinməlidir
 iş yerinin texnoloji avadanlıqla təmin edilməsi

320 İctimai əmək bölgüsünün formalarının sayı:

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

321 İş yerlərinin təsnifatının mahiyyəti:

- iş yerinin təsnifatı dedikdə, iş yerinin ixtisaslaşması başa düşülür.
 iş yerlərinin təsnifatı dedikdə, əmək funksiyalarının xarakterindən və əmək prosesində işçi qüvvəsinin, əmək cisimlərinin birləşdirilməsinin müxtəlifliyindən asılı olan yekcins əlamətlər üzrə qruplaşdırılması başa düşülür
 iş yerlərinin təsnifatı dedikdə, iş yerində eyni vaxtda məşğul olan fəhlələrin peşələr üzrə bölünməsindən ibarətdir
 iş yerlərinin təsnifatı dedikdə, iş yerinə xidmətin elmi cəhətdən əsaslandırılması və tətbiqi deməkdir
 iş yerinin təsnifatı dedikdə, iş yerinin düzgün planlaşdırılması başa düşülür

322 İxtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyasının mahiyyəti:

- sexlərarası əmək kooperasiyası əsas sexlərlə köməkçi sexlərin arasında əmək kooperasiyasını həyata keçirməkdən ibarətdir
 ixtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyasının mahiyyəti müəssisənin bir neçə sexinin kollektivlərinin birgə eyni istehsal prosesində yaxud müxtəlif, lakin bir-birilə əlaqəli istehsal prosesində iştirakı başa düşülür
 sexlərarası əmək kooperasiyasının mahiyyəti əmək bölgüsünün formalarının düzgün tətbiqindən ibarətdir
 sexlərarası əmək kooperasiyası sexlərin ixtisaslaşmasından ibarətdir
 sexlərarası əmək kooperasiyası əməyin sexlərarası kooperativləşməsindən ibarətdir

323 Müəssisələrdə sexlər, sahələr, istehsal briqadaları arasındakı yarış hansı göstəricilərin əldə olunması məqsədilə təşkil edilir?

- iş vaxtı itkilərinin aşkarlanması məqsədilə
 istehsal planının yerinə yetirilməsi, əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, buraxılan məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması, xammal, material, yanacaq, elektrik enerjisinə qənaət
 işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
 əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması
 fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibinin dəyişilməsi məqsədilə

324 Müəssisədə iş yerinin təşkilinin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- iş yerində əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsinə görə işçilərin qruplaşdırılmasından ibarətdir
- iş yerində fəhlənin əmək fəndləri və hərəkətlərinin ən məhsuldar və ən az yorucu olmasından ibarətdir
- iş yerində əmək bölgüsü elementlərinin tətbiqindən ibarətdir
- iş yerində əmək hərəkətlərinin düzgün ardıcılığının həyata keçirilməsindən ibarətdir
- iş yerində əmək fəndlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

325 İş yerinin ixtisaslaşması nə deməkdir?

- iş yerinin ixtisaslaşması daha səmərəli hərəkət marşrutunun işlənilib hazırlanmasından ibarətdir
- iş yerinin ixtisaslaşması onların hər birinə bu və ya digər ümumi əlamətlərinə görə birləşən əməliyyatların və ya işlərin təhkim olunmasıdır
- iş yerinin ixtisaslaşması onun məntəqəsində olan əsas texnoloji və köməkçi avadanlıqların ixtisaslaşmasıdır
- iş yerinin ixtisaslaşması iş yerində tətbiq edilən əşyaların dəqiq siyahısı və miqdarının müəyyən edilməsidir
- iş yerinin ixtisaslaşması fəhlənin özü tərəfindən həyata keçirilir

326 İş yerinin təşkili hansı məsələləri əhatə edir?

- iş yerinin planlaşdırılması, iş yerinin təchizatı, iş yerinə xidmət, iş yerinin ixtisaslaşması
- iş yerində əmək məhsuldarlığının artırılması
- iş yerində ƏET-nin tətbiqi
- iş yerində əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi məsələlərini əhatə edir
- iş yerində əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələlərini əhatə edir

327 ƏET üzrə tədbirlər layihələşdirilərkən hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- peşələrin qovuşması
- psixoloji estetik, sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji amillər
- binanın və avadanlıqların düzgün planlaşdırılması və rənglənməsi
- yeni texnikanın tətbiqi
- yeni istehsal sahələrinin yaradılması

328 Müəssisələrdə əməyin təşkilinə daxil olan məsələlərin sayı:

- 8.0
- 9.0
- 2.0
- 4.0
- 6.0

329 Müəssisədə ƏET üzrə tədbirlər sistemi layihələşdirilərkən hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- səmərəli əmək fəndləri və üsullarının tətbiqi nəzərə alınmalıdır
- psixoloji, estetik və sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji amillər nəzərə alınmalıdır
- müəssisədə əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi nəzərə alınmalıdır
- əmək kooperasiyasının formaları nəzərə alınmalıdır
- iş vaxtından səmərəli istifadə edilməsi nəzərə alınmalıdır

330 Əməyin təşkilinin briqada formasının əsas məqsədləri:

- istehsalın səmərəliliyinin artırılmasından ibarətdir
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, avadanlıqdan istifadənin yaxşılaşdırılması, iş vaxtı itkilərinin azaldılması və əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir

- iş yerlərinin təşkili elementlərinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir
- əmək kooperasiyası formalarının tətbiqindən ibarətdir
- fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir

331 İş yerinin təşkili xüsusiyyətləri hansı amillərdən asılıdır?

- fəhlələrin hazırlanması və ixtisaslarının artırılmasından
- işin həcmindən, istehsal əməliyyatlarının sayı və tərkibindən, avadanlıq vahidinin tutumu və miqdarından, xidmət sistemindən, əməyin mexanikləşmə səviyyəsindən
- əmək bölgüsü formalarının tətbiqindən
- əmək kooperasiyasının formalarının tətbiqindən
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından

332 Müəssisədə iş yerinin təchizatına hansı elementlər daxildir?

- fəhlənin istehsal imkanlarına uyğunlaşdırılması
- əsas avadanlıq, köməkçi avadanlıq, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, sanitariya-gigiyena, mədəni-məişət vasitələri
- xüsusi alət, texniki sənədlər, nəzarət cihazları
- qaldırıcı qurğular, nəqliyyat vasitələri
- işçi hərəkətlərinin sayı, məqsədəuyğunluğu

333 İş yerinə xidmətin təşkilinin başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş vaxtı itkilərinin aşkar olunmasından ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi istehsalat prosesində mümkün fasilələrin və mexanizmlərin işindəki nasazlığın vaxtılı-vaxtında qarşısının alınmasından ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsindən ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş yerinin planlaşdırılmasını həyata keçirməkdən ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş yerinin ixtisaslaşmasını həyata keçirməkdən ibarətdir

334 Əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində yerinə yetirilən işlərin ardıcılığı:

- fəhlələrin ixtisaslarının artırılması yerinə yetirilməlidir
- əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində əsas və köməkçi əmək prosesləri əllə, maşın və mexanizm tətbiq edilmədən yerinə yetirilir
- istehsal prosesi bir fəhlə tərəfindən maşın vasitəsilə yerinə yetirilir
- texnoloji prosesin məqsədinə fəhlənin heç bir iştirakı olmadan maşının hərəkəti ilə nail olunur
- iş yerlərinin təşkili ona mütərəqqi xidmətin tətbiqini tələb edir

335 Müəssisələrdə ixtisaslaşma əlamətinə görə bütün iş yerləri bir neçə qrupa ayrılır. Hansılardır?

- mexanikləşdirilmiş iş yerləri
- kütləvi istehsal və xüsusi iş yerləri, iri seriyalı istehsal və ya ixtisaslaşmış, seriyalı və fərdi istehsal və ya universal iş yerləri
- iş yerinin ixtisaslaşması üzrə
- avtomatlaşdırılmış iş yerləri
- əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerləri

336 Əmək təşkilinin təhlil üsulları hansılardır?

- təhlil zamanı əmək təşkilinin texniki, texnoloji, təşkilati əsasları qarşılıqlı əlaqədə təhlil edilməlidir
- iş vaxtına və işçilərin sayına qənaətin təhlili üsulu, seçmə üsulu, korelyasiya üsulu, qrafik analitik üsulu

- əmək bölgüsündən səmərəli istifadə
- əmək kooperasiyası formalarından istifadə
- az işçi ilə eyni tapşırığın icrası zamanı əmək təşkilinin təhlili

337 Müəssisələrdə əməyin təşkilinin təhlili bir neçə mərhələdən ibarətdir. Onların sayı:

- 7.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

338 Əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində işin yerinə yetirilmə qaydası:

- əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində iş yerinə xidmət həyata keçirilməlidir
- əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində əsas və köməkçi əmək prosesləri əllə, maşın və mexanizm tətbiq edilmədən yerinə yetirilir
- istehsal prosesi bir fəhlə və ya qrup fəhlə tərəfindən mexanizmlər tərəfindən yerinə yetirilir
- əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi səmərəli qaydada aparılmalıdır
- əmək bölgüsü formaları elmi cəhətdən əsaslandırılmalı və tətbiq olunmalıdır

339 İş yerinin təşkili üsürləri:

- əmək şəraitinin hərtərəfli yaxşılaşdırılması
- iş yerinin planlaşdırılması, təchizatı, iş yerinə xidmət, ixtisaslaşması
- qabaqcıl əmək üsulları və fəndləri
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün növləri, iş yerlərinin təşkili üsürləri
- müəssisədə əmək kooperasiyasının formaları iş yerinin təşkili üsürüdür

340 İş yerinin təşkili bir sıra məsələləri əhatə edir. Onların sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

341 Hazırda müəssisədə əmək kooperasiyasının neçə forması fəaliyyət göstərir?

- 7.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

342 Müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının seçilməsinə hansı amillər təsir göstərir?

- müəssisədə əməyin təşkilinin təhlil edilməsi
- istehsalın texniki səviyyəsi, istehsalın təşkili tipi, məhsulun əmək tutumu, sex və istehsal sahələrinin təşkili prinsipləri və xidmət sistemi, fəhlənin işlə yüklənmə səviyyəsi
- əməyin təşkili istiqamətlərinin təkmilləşdirilməsi
- fəhlələrin ixtisaslarının artırılması

- iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsi

343 Müəyyən edilməsi üsullarına görə normalar neçə növə ayrılır?

- 6.0
 2.0
 3.0
 4.0
 5.0

344 Müəyyən edilməsi üsullarına görə normaların hansı növləri vardır?

- kompleks normalar və təcrübi-statistik normalar
 elmi əsaslandırılmış normalar və təcrübi-statistik normalar
 sosial normalar və təcrübi-statistik normalar
 elmi əsaslandırılmış normalar və mütərəqqi normalar
 müstəqim normalar və qeyri-müstəqim normalar

345 İş gününün fotoqrafiyası vasitəsilə müəyyən edilir: 1. İş vaxtı itkiləri və bunu yaradan səbəblər; 2. İşçilərin sayı və avadanlıqların ümumi həcmi 3. Əməyin ödənilməsi sistemi 4. fəaliyyətdə olan əmək normalarının yerinə yetirilməməsinin səbəbinin aşkar edilməsi; 5. qabaqcıl fəhlələrin iş təcrübəsinin öyrənilməsi

- 1,2,5
 1,4,5
 1,2,3
 1,3,4
 2,3,4

346 Xronometraj müşahidəsi nədir?

- əmək məhsuldarlığının lazım olan səviyyəsinin müəyyən edilməsi
 icra edilən işin əsas və köməkçi üsullarına vaxt sərfini bir neçə dəfə təkrar qeydə almaq üsulu ilə öyrənilməsi
 fəaliyyətdə olan əmək normalarının yerinə yetirilməməsinin səbəbinin aşkar edilməsi
 müəyyən dövr ərzində iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsi və aradan qaldırılması məqsədilə iş vaxtının bütün tərkib üsullarını müşahidə vasitəsilə qeydə alınması
 müəyyən təşkilati-texniki şərait daxilində məhsul vahidinin hazırlanmasına sərf olunan zəruri vaxtın müəyyənləşdirilməsi

347 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası nəyin tərkib hissəsidir

- əməyin stimullaşdırılmasının
 əmək haqqının təşkilinin
 ictimai təkrar istehsalın
 ictimai əməyin təşkilinin
 əməyə uyğunlaşmanın

348 Əmək intizamının reallaşdırılması formaları:

- İqtisadi və sosial
 Fiziki və mexaniki
 Estetik və gigiyenik

- Real və nominal
- könüllü və məcburi

349 İctimai əməyin təşkilinin formaları nədən asılı deyil:

- dövlətin sosial iqtisadi siyasətindən
- istehsal əlaqələrinin xarakterindən
- İctimai quruluşun xarakterindən
- mülkiyyət formalarından
- İqtisadi qanunlardan

350 İstehsalat briqadası nəyi əks etdirir

- xidmətedici sahədir
- əmək kollektivinin ilkin həlqəsidir
- müstəqil təsərrüfat vahididir
- tam təsərrüfat hesablı müstəqil kollektivdir
- köməkçi təsərrüfatdır

351 Müəssisədə əməyin təşkilində hansı münasibətlər əsasdır?

- Hüquqi münasibətlər
- istehsal münasibətləri
- İqtisadi münasibətlər
- Sosial münasibətlər
- Psixoloji münasibətlər

352 Əmək haqqının həyat səviyyəsi baxımından hansı növləri var?

- vaxtamuzd və işəməuzd əmək haqqı
- nominal və real əmək haqqı
- fərdi və xüsusi əmək haqqı
- fərdi və xüsusi əmək haqqı
- müstəqim və q-müstəqim əmək haqqı

353 Əmək haqqı nədir?

- dəyərin pulla ifadəsidir
- iş qüvvəsinin qiymətidir
- əməyin səmərəliliyinin nəticəsidir
- məhsulun qiymətidir
- iş vaxtının dəyəridir

354 İş qüvvəsinin qiyməti necə müəyyən olunur?

- işçinin peşə qabiliyyətinin inkişafına çəkilən xərclərlə
- işçinin iş qüvvəsinin və onun ailəsinin təkrar istehsalına çəkilən xərclərlə
- işçinin iş qüvvəsinin təkrar istehsalına çəkilən xərclərlə
- işçinin ixtisasının artırılmasına çəkilən xərclərlə
- işçinin təhsil almasına çəkilən xərclərlə

355 Real əmək haqqının iqtisadi mahiyyəti necə müəyyən olunur?

- ay ərzində alınan mal və xidmətlərin miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan mal və xidmətlərin miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan malların miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan xidmətlərin miqdarı kimi
- ay ərzində alınan malların miqdarı kimi

356 Respublikamızda nominal və real əmək haqqı necə əlaqəlidir?

- real əmək haqqı nominal əmək haqqının 50%-ni təşkil edir
- nominal əmək haqqı real əmək haqqından nisbətən çoxdur
- real əmək haqqı nominal əmək haqqından çoxdur
- nominal əmək haqqı real əmək haqqına bərabərdir
- nominal əmək haqqı real əmək haqqının 50%-ni təşkil edir

357 Əmək haqqı bazar iqtisadiyyatı şəraitində nəyi əks etdirir?

- istehlak edilmiş xidmətlərin dəyəri
- iş qüvvəsi dəyəri və qiymətinin çevrilmiş formasını
- istehsal edilmiş məhsulların dəyərini
- istehlak edilmiş məhsulların dəyərini
- hazır məhsulların dəyərini

358 İş qüvvəsinin dəyərinin hansı hədləri vardı?

- yuxarı və maksimal
- aşağı və yuxarı
- aşağı və orta
- yuxarı və orta
- orta və minimal

359 Əmək haqqının strukturuna nə daxil deyil?

- mükafatlar.
- işəməzd və vaxtaməzd əlavələr.
- əmək haqqının tarif hissəsi.
- nadvəvkalar (stimullaşdırıcı əlavə)
- əlavələr və kompensasiyalar.

360 Əmək haqqının təşkili prinsiplərinə aiddir:

- .əməyin çevikliyi
- əməyin keyfiyyəti və kəmiyyəti
- qənaətlilik
- əməyin uçotu .
- əməyin planlaşdırılması

361 Əməyin kəmiyyəti nə ilə ölçülür?

- vaxt norması
- işlənmiş iş vaxtının miqdarı
- iş gününün uzunluğu
- məhsulun kəmiyyəti

istehsal norması

362 Əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən xarici amillərə aid deyil:

- milli məclisin qərarları və əmək bazarının qanunları
 beynəlxalq aktlar və sazişlər
 dövlətin qanunvericilik aktları
 müvafiq sərəncamlar və əmək bazarının vəziyyəti
 dövlət tənzimlənməsi və həmkarların təsiri

363 Əmək haqqının yüksək səviyyəsi nədən asılıdır?

- yüksək iş qabiliyyəti və əmək şəraitindən
 əmək məhsuldarlığı və əməyin keyfiyyətindən
 yüksək iş qabiliyyətindən və əmək intensivliyindən
 yüksək iş qabiliyyətindən və əməyin məzmunundan
 yüksək iş qabiliyyəti və məhsulun çeşidindən

364 İqtisadi cəhətdən zəif inkişaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı həddə müəyyən olunur?

- fiziki
 aşağı
 yuxarı
 orta
 sosial

365 Hansı halda nominal əmək haqqı real əmək haqqına bərabərdir?

- inflyasiya 50%-dən yuxarı olanda
 inflyasiya 0%-a bərabər olanda
 inflyasiya 10%-dən çox olanda
 inflyasiya 20%-dən çox olanda
 inflyasiya 50%-dən aşağı olanda

366 İnkişaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı səviyyədə müəyyən edilir?

- sosial
 yuxarı
 aşağı
 orta
 fiziki

367 Əmək haqqı həyat səviyyəsinin hansı göstəricisini əks etdirir?

- insanın sağlamlığı
 həyatın keyfiyyətini
 təbii artım
 orta ömür uzunluğu
 doğum əmsalı

368 Əmək haqqı işçilərin maddi və mənəvi rifahlara olan tələbatının ödənilməsi ilə bağlı onların hansı

qabiliyyətini artırır?

- yaradıcılıq imkanlarını
- alıcılıq imkanlarını
- fiziki sağlamlığını
- mənəvi dəyərlərini
- zehni qüvvəsini

369 Respublikada real əmək haqqı nominal əmək haqqının hansı hissəsini təşkil edir?

- 0.75
- 0.9
- 0.5
- 0.6
- 0.4

370 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aiddir:

- idarəetmə, məvqə, qiymətləndirmə, uçot
- təkrar istehsal, idarəetmə, stimullaşdırma, tənzimləmə, mövqə
- planlaşdırma, idarəetmə, stimullaşdırma
- qiymətləndirmə, stimullaşdırma, tənzimləmə
- uçot, qiymətləndirmə, təkrar istehsal

371 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- tənzimləmə
- təşkil etmə
- təkrar istehsal
- mövqə
- stimullaşdırma

372 Əmək haqqının tənzimlənməsinin növlərinə aiddir:

- rəqabət, maliyyə, vergi.
- dövlət, bazar, həmkarlar ittifaqları
- inhisar, plan, indekativ.
- strateji, taktiki, operativ.
- inzibati, bazar, plana uyğun

373 Hansı ölkələrdə işçi qüvvəsinin orta dəyəri daha yüksəkdir?

- Şimali Avropa ölkələrində
- İqtisad cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrdə
- İqtisad cəhətdən zəif inkişaf etmiş ölkələrdə
- Asiya ölkələrində
- Afrika ölkələrində

374 İş qüvvəsinin qiymətinin dəyərdən kənarlaşmasına səbəb olan amillərə aid deyil:

- ictimai tələbat
- məhsulun istehlak dəyəri

- işçi qüvvəsinin keyfiyyəti
- istehsalın rentabelliği
- iş qüvvəsinə tələb və təklif

375 Tarif-ixtisas sorğu kitabçaları neçə bölmədən ibarətdir?

- 5.0
- 3.0
- 8.0
- 6.0
- 2.0

376 Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədə ibarətdir?

- 23.0
- 19.0
- 15.0
- 20.0
- 25.0

377 Tarif cədvəli özündə nəyi əks etdirir?

- tarif dərəcələrinin və tarif maaşlarının məcmusu
- tarif dərəcələrinin və tarif əmsallarının məcmusunu
- tarif maaşlarının və iş vaxtı normalarının məcmusunu
- tarif dərəcələrinin məcmusunu
- tarif əmsallarının məcmusu

378 Tarif- ixtisas sorğu kitabçaları nəyin təşkili ünsürüdür?

- İctimai əməyin təşkilinin .
- tarif sisteminin
- əməyin təşkilinin
- İş yerlərinin təşkilinin
- İstehsal sisteminin .

379 Tarif cədvəli nəyi müəyyən edir?

- Əməyin intensivliyini.
- Əməyin tarif üzrə ödənilməsi nisbəti və ya fərqi.
- Əməyin kəmiyyətini.
- Əmək haqqının sistemlərini
- Əməyin normalaşdırılmasını.

380 Tarif cədvəlinin diapazonu necə müəyyən olunur?

- beşincinin sonuncuya nisbəti kimi
- sonuncunun birinciyə nisbəti kimi
- tarif əmsallarının əvvəlki və son nisbəti kimi
- birincinin sonuncuya nisbəti kimi
- sonuncunun üçüncüyə nisbəti kimi

381 Tarif sisteminin əsas ünsürləri:

- əmək normaları, mükafat, tarif cədvəli
- tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçaları
- tarif cədvəli, əmək haqqı, əməyin normalaşdırılması
- tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili
- tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əmək haqqı, əməyin reduksiyası

382 Tarif-ixtisas sorğu kitabçasının bölmələri necə adlanır?

- "işin texnologiyası", "müəyyən etməlidir", "işin elementləri"
- "işin xarakteri", "bilməlidir", "işin nümunəsi"
- "işin mürəkkəbliyi", "öyrənilməlidir", "işin məzmunu"
- "işin intensivliyi", "çalışmalıdır", "işin mahiyyəti"
- "işin keyfiyyəti", "oxumalıdır", "işin quruluşu"

383 Tarif-ixtisas sorğu kitabçalarının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- İş qənaətlilik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən .
- İş mürəkkəblik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən.
- İş keyfiyyət dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən
- İş məsuliyyətlik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən.
- İş əhəmiyyətlik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən .

384 Akkord işəməzd əmək haqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir?

- kənd təsərrüfatında və sənayedə
- tikintidə və nəqliyyatda
- sənaye və ticarətdə
- ticarət və məişət
- qeyri-istehsal sahələrdə

385 İşəməzd əmək haqqı sisteminə aid deyil:

- mükafatlı
- stimullaşdırıcı
- müstəqim
- qeyri-müstəqim
- mütərəqqi

386 Vaxtamuzd əmək haqqının sistemlərinə aiddir:

- sadə və qeyri-müstəqim
- sadə və mükafatlı
- sadə və mütərəqqi
- sadə və akkord
- sadə və müstəqim

387 Vaxtamuzd əmək haqqının formaları hansıdır?

- Mükafatlı, qeyri-müstəqim
- sadə, mükafatlı

- Sadə, mütərəqqi
- Mükafatlı, müstəqim
- Sadə, akkord

388 Akkord əmək haqqının xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir:

- Köməkçi fəhlənin əmək haqqısı xidmət etdiyi əsas fəhlənin əmək haqqısından asılıdır
- əmək haqqı kompleks iş görə verilir
- əmək haqqı aylıq nəticələrə görə verilir
- əmək haqqı həftəlik verilir
- əmək haqqı gündəlik verilir

389 İşəməzd əmək haqqının hansı forması vardır?

- Mükafatlı, qeyri-mütərəqqi
- mütərəqqi, müstəqim
- Sadə, mütərəqqi
- Sadə, mükafatlı
- Akkord, qeyri-mütərəqqi

390 İşəməzd əmək haqqının neçə forması var?

- 7.0
- 5.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0

391 Vaxtamuzd əmək haqqının neçə forması vardır?

- 8.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

392 Akkord əmək haqqı sisteminin mahiyyəti:

- işin ödənişi kollektiv şəkildə müəyyən edilir
- işin ödənişi bütünlüklə görülən iş kompleksinə görə müəyyən edilir
- işin ödənişi hər bir istehsal əməliyyatı üçün müəyyən edilir
- işin ödənişi bir neçə istehsal əməliyyatlar üçün müəyyən edilir
- işin ödənişi briqada üçün müəyyən edilir

393 Akkord işəməzd əmək haqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir?

- kənd təsərrüfatında və sənayedə
- tikintidə və nəqliyyatda
- sənaye və ticarətdə
- ticarət və məişət
- qeyri-istehsal sahələrdə

394 Fəhlələrin işəməzd əmək haqqının hesablanmasında istifadə olunan əsas göstəricilərə aiddir:

- işəməzd hasilat norması və xidmətlərin həcmi
- işəməzd hasilatnorması və işin həcmi
- işəməzd hasilat norması və tarif maaşı
- işəməzd hasilat norması və müvafiq tarif maaşı
- işəməzd hasilat norması və tarif əmsalı

395 Fəhlənin müstəqim əmək haqqı necə müəyyən edilir?

- vaxt normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- iş qiymətini istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- hasilat normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- say normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- xidmət normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla

396 İşəməzd-mütərəqqi əmək haqqı sistemində hansı iş qiymətləri tətbiq edilir?

- sabit və azalan iş qiymətləri
- sabit və artan iş qiymətləri
- dəyişən və artan iş qiymətləri
- sabit və dəyişən iş qiymətləri
- artan və azalan iş qiymətləri

397 Mühəndis–texniki işçilərin və idarəedən heyətin əmək haqqısı neçə hissədən ibarətdir?

- 6.0
- 2.0
- 5.0
- 4.0
- 3.0

398 Mükafatlandırmada əsasən hansı məsələ nəzərə alınmır?

- mükafatların verilməsi qaydaları və müddəti
- mükafatlandırma göstəricilərini müəyyən edən heyətin sayı
- mükafatlandırma göstəriciləri və amilləri
- mükafatlandırmanın şərtləri
- mükafatın sex, sahə, peşə və ayrı-ayrı işlər üzrə konkret həcmi

399 Mükafatlandırmanın hansı formaları var?

- fərdi və kollektiv
- İşəməzd və vaxtamuzd.
- Ümumi və xüsusi
- əsas və əlavə .
- birbaşa və dolay.

400 Sadə vaxtamuzd sistemində əmək haqqı necə müəyyən olunur?

- fəhlənin sərf etdiyi enerjinin miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin sərf etdiyi faktiki vaxtın miqdarı və tarif maaşı əsasında

- fəhlənin sərfetdiyi əməyin miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin istehsal etdiyi məhsulun miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin istifadə etdiyi texnologiya və tarif maaşı əsasında

401 Vaxtamuzd əmək haqqının hesablanmasında istifadə olunan əsas göstəricilər:

- tarif maaşı və yerinə yetirilən işin həcmi
- tarif maaşı və işlənmiş iş saatlarının miqdarı
- tarif maaşivə tarif dərəcəsi
- tarif maaşı və hasilat norması
- tarif maaşı və xidmət norması

402 Köməkçi fəhlənin əmək haqqısı onun xidmət etdiyi əsas fəhlənin əmək haqqısından asılı olur?

- Mütərəqqi
- qeyri-müstəqim
- Müstəqim
- Akkord
- Mükafatlı

403 İşəmuzd-mütərəqqi əmək haqqı sistemində neçə iş qiymətləri tətbiq edilir?

- 5.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 1.0

404 Qeyri-müstəqim işəmuzd əmək haqqı sistemindən nə vaxt istifadə olunur?

- rəhbər işçilərin əməyinin ödənilməsində.
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsində.
- əsas fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsində.
- idarəetmə əməyinin ödənilməsində.
- texniki işçilərin əməyinin ödənilməsində.

405 Milli iqtisadiyyatda fəhlələrin əməyinin ödənilməsinin hansı forması üstünlük təşkil edir?

- müstəqim
- işəmuzd
- vaxtamuzd
- mütərəqqi
- akkord

406 Müstəqim işəmuzd əmək haqqı sisteminin tətbiqində ən başlıca şərt:

- əməyin kəmiyyəti və keyfiyyətinin nəzərə alınması
- normaların elmi əsaslar üzrə müəyyən edilməsi və işlərin düzgün təsnifatı
- səmərəli əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası
- iş yerlərinin səmərəli təşkili
- istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsinin artırılması

407 Əsas sosial proseslərə nələr daxildir?

- fəaliyyətin sosial-iqtisadi, kriminal nəticələri
- kooperasiya, rəqabət, uyğunlaşma, münafiqə, assimilyasiya
- fəal davranışa olan tələbat və stimuly
- fəaliyyət məqsədləri
- situasiyanın subyekti

408 Kollektiv (qrup) rəhbərinin funksiyasına hansı məsələlər daxildir?

- kollektiv üzvlərinin əmək və ictimai fəallığı
- təsərrüfatçılıq funksiyası, istehsal, təşkilatçılıq, icraedici, inzibati, qiymətləndirmə və s.
- əməyin təşkili vəziyyətinin öyrənilməsi
- tərbiyələndirmə və digər təsiretmə məsələləri
- işçilərin sayı və onların sosial tərkibi

409 Sosial qrupların mövcud parametrlərinin əhatə etdiyi məsələlər:

- işçilərin sayı və onların sosial tərkibi
- qrupun tərkibi, strukturu, qrup prosesi, normaları, qrup dəyərləri
- kooperasiya
- uyğunlaşma
- əlaqələndirmə

410 Sosial qrupların bir sıra parametrləri vardır. Hansılardır?

- əlaqələndirmə
- qrupun tərkibi, strukturu, qrup prosesi, normaları, qrup dəyərləri
- qrupun bölgüsü, kooperasiyası
- kommunikasiya strukturu
- üstünlük strukturu

411 Kollektiv (qrup) rəhbərinin funksiyası:

- tərbiyələndirmə və digər təsiretmə funksiyası
- təsərrüfatçılıq funksiyası, istehsal, təşkilatçılıq, icraedici, inzibati, qiymətləndirmə və s. funksiyaları
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası funksiyası
- əməyin təşkili və tələbkarlıq funksiyası
- izahetmə funksiyası

412 Müəssisə haqqında anlayış:

- müəssisə əmək kollektivlərində sosial sabitliyi möhkəmləndirir
- müəssisə sosial ədalət prinsipini təmin edir
- müəssisə əmək məhsuldarlığının əsasıdır
- müəssisə əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinin əsasıdır
- müəssisə istehsal, əmək kollektivlərinin əsas formasıdır, zəruri istehsal-texnoloji və əmək bölgüsündən irəli gələn birgə fəaliyyət növüdür

413 Müəssisə dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisə əmək kollektivlərində sosial sabitliyin möhkəmləndirilməsidir

- müəssisə istehsal, əmək kollektivlərinin əsas formasıdır. Zəruri istehsal-texnoloji və əmək bölgüsündən irəli gələn birgə fəaliyyət növü başa düşülür
- müəssisə fəaliyyətinin, iqtisadi və texniki-texnoloji əsasları, ilkin şərtləri başa düşülür
- müəssisə idarəçilik strukturu və iqtisadi fəaliyyəti baxımından təşkilatı və iqtisadi vəhdətliyi başa düşülür
- müəssisə məhsuldar qüvvələrin fəaliyyət forması kimi başa düşülür

414 Sosial situasiyalar bir sıra situasiyalara ayrılırlar. Onlar hansılardır?

- sabit və qeyri-sabit
- təsadüfi, kortəbii, qanunauyğun, qarşısı alınan və alınmayan, mümkün olmayan və yaxud çətin olan situasiyalar
- müstəqil balansla malik olması
- konkret halda müəyyən edilməsi
- tez-tez təkrar olunan

415 Sosial situasiyalar müəyyən situasiyalara ayrılırlar. Onların məzmununa nələr daxildir?

- təzahüretmə dərəcəsi
- təsadüfi, kortəbii, qanunauyğun, qarşısı alınan və alınmayan, mümkün olmayan və yaxud çətin olan situasiyalar
- situasiya sabit və ya qeyri-sabit növləri
- sosial situasiyaların konkret halda müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi
- şəxsiyyətin sosial-psixoloji xarakteri və keyfiyyəti

416 Qərbi ölkələrində kiçik qrupların öyrənilməsi bir neçə istiqamətdə aparılır. Onların sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

417 Əmək fəaliyyəti zamanı sosial proseslərə aiddir:

- ilkin məlumatın emalı
- əməyə uyğunlaşması
- yeni texnikanın tətbiqi
- müəssisədə avadanlığın quraşdırılması
- işçilərə peyvəndlərin vurulması

418 Müəssisələrin iqtisadi hüquqi atributlarının sayı:

- 6.0
- 5.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0

419 Əmək kollektivlərinin peşə-ixtisas strukturunu müəyyən etmək üçün fəhlələr bir neçə əsas ixtisas qruplarına ayrılırlar. Hansılardır?

- peşələrin qovuşması

- ixtisasız əmək, az ixtisaslı əmək, ixtisaslı əmək, yüksək ixtisaslı əmək
- aşağı ixtisasdan olan fəhlələr
- orta ixtisasdan olan fəhlələr
- yüksək ixtisasdan olan fəhlələr

420 Qərb ölkələrində kiçik qruplar necə öyrənilir?

- kollektiv üzvlərinin sosial tərkibinə görə
- sosiometriya, sosioloji istiqamətdə, qrup dinamikası elmi konsepsiyası əsasında
- müəssisə üzvlərinin fəallığına görə
- rəqabətin sosial və psixoloji münasibətlərə çevrilməsi baxımından
- işçilərin mürəkkəb qarşılıqlı təsirlə, sosial proseslərlə üzləşməsi baxımından

421 Qərb ölkələrində kiçik qrupların öyrənilməsi hansı istiqamətlərdə aparılır?

- işçilərin sosial tərkibinə görə
- sosiometriya, sosioloji istiqamətdə, qrup dinamikası elmi konsepsiyası əsasında
- sosial-psixoloji istiqamətdə
- bir-birilə qarşılıqlı təsir şəraitində
- kollektiv üzvlərinin əmək və ictimai fəallığına görə

422 Müəssisələrin iqtisadi-hüquqi atributlarının əhatə etdiyi məsələlər:

- müəssisə sosial-iqtisadi sistem kimi
- müəssisə haqqında əsasnamə və nizamnamə, təbəçiliyi, hüquqi şəxs səlahiyyəti, müstəqil balansla malik olması, bankda xüsusi hesablaşma hesabı
- situasiyanın subyekti
- fəaliyyət məqsədləri, həmin fəaliyyətin sosial-iqtisadi nəticələri
- müəssisə maddi-istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi

423 Müəssisələrin iqtisadi-hüquqi atributları:

- müəssisə sahibkarlıq obyektini kimi
- müəssisə haqqında əsasnamə və nizamnamə, təbəçiliyi, hüquqi şəxs səlahiyyəti, müstəqil balansla malik olması, bankda xüsusi hesablaşma hesabları
- müəssisə sosial-iqtisadi sistem kimi
- müəssisə hüquqi şəxs kimi
- müəssisə maddi-istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi

424 Qərb sosiologiyasında, qrup probleminin tədqiqində hansı cəhətlərə xüsusi fikir verilir?

- formal və qeyri-formal strukturların düzgün əlaqələndirilməsinə diqqət yetirilir
- həm qrup, həm də fərdi yanaşma vəhdətlik təşkil edir, onların fəaliyyəti sosial, həm də psixoloji baxımdan öyrənilir, daha çox kiçik qrupların tədqiqinə əhəmiyyət verilir
- ictimai münasibətlərdə müəyyən mövqe və rolu öyrənilir
- qrup mənafevləri, məqsədlərinə diqqət yetirilir
- özünü tədqiq etmə, özünü reallaşdırma fikri verilir

425 Qərb sosiologiyasında qrup probleminin tədqiqində hansı məsələlər şərh edilir?

- sosial proseslərə nəzarət sistemində diqqət verilir
- qrup mənafevlərinə, məqsədlərinə diqqət yetirilir

- əmək bölgüsü və kooperasiyası məsələləri şərh edilir
- qrup həm də fərdi yanaşma vəhdətlik təşkil edir, onların fəaliyyəti sosial, həm də psixoloji baxımdan öyrənilir, daha çox kiçik qrupların tədqiqinə əhəmiyyət verilir
- qiymətləndirmə məsələlərinə fikir verilir

426 Sosial situasiyalar öz xarakteri və məzmununa görə vaxt baxımından hansı formada olurlar?

- rəqabət formasında
- uzunmüddətli, ortamüddətli, qısamüddətli olurlar
- kooperasiya formasında
- uyğunlaşma formasında
- münaqişə formasında

427 Sosial situasiyalar öz xarakteri və məzmununa görə vaxt baxımından neçə formada olurlar?

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

428 Sosial proseslərdən biri də rəqabətdir. Rəqabət hansı formadan ibarətdir?

- qarşılıqlı mənafeələr
- şəxsi və qeyri-şəxsi formada
- münaqişə
- kooperasiya, əmək bölgüsü
- adamların əməkdaşlığı

429 Sosial situasiyalar nə kimi təsnifata ayrılır?

- münaqişə, assimilyasiya
- fəaliyyətin məqsədi, situasiyanın subyektivi, istiqamət üzrə məzmunu, situasiyanın dinamikası, təzahüretmə dərəcəsi
- kooperasiya
- uyğunlaşma
- rəqabət

430 Sosial situasiyaların təsnifatına hansı məsələlər daxildir?

- müəssisələrin üfüqi əlaqələri, üfüqi əmək bölgüsü və ixtisaslaşması
- fəaliyyətin məqsədi, situasiyanın subyektivi, istiqamət üzrə məzmunu, situasiyanın dinamikası, təzahüretmə dərəcəsi
- səfərbəredici funksiyalar
- əlaqələndirmə funksiyası
- kooperasiya

431 Əsas sosial proseslər hansılardır?

- fəaliyyətin məqsədi
- kooperasiya, rəqabət, uyğunlaşma, münaqişə, assimilyasiya
- situasiyanın subyektivi

- təzahüretmə dərəcəsi

432 Müəssisənin əsas konsepsiyaları hansı məsələləri əhatə edir?

- müəssisə istehsal-texniki və təşkilatı hüquqi vəhdətliyi kimi
- müəssisə istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi, nisbi iqtisadi müstəqilliyə malik olan istehsal təşkilatı kimi, dövlət istehsal orqanı, sahibkarlıq obyektı kimi, iqtisadi sistem kimi, hüquqi şəxs kimi
- müəssisə operativ – təsərrüfatçılıq, maddi istehsal, sahibkarlıq fəaliyyəti kimi
- müəssisə əmək kollektivlərinin əsası kimi
- müəssisə haqqında nizamnamə

433 Müəssisənin əsas konsepsiyaları hansılardır?

- maddi istehsal, sahibkarlıq fəaliyyəti
- maddi istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi, nisbi iqtisadi müstəqilliyə malik olan istehsal təşkilatı kimi, dövlət istehsal orqanı, sahibkarlıq obyektı kimi, iqtisadi sistem kimi, hüquqi şəxs kimi
- müəssisə haqqında əsasnamə
- müəssisə haqqında nizamnamə
- operativ təşkilatçılıq

434 Sosial fəaliyyət hansı məsələləri əhatə edir?

- uyğunlaşma
- şəxsin özü, fəal davranışa olan tələbat və stimuly, fəaliyyət metodları, məqsədləri və s.
- rəqabət
- kooperasiya
- əsas sosial proseslər

435 Sosial fəaliyyətə nələr daxildir?

- uyğunlaşma
- fəaliyyətdə olan şəxsin özü, fəal davranışa olan tələbat və stimuly, fəaliyyət metodları, fəaliyyət məqsədləri və s.
- əsas sosial proseslər
- fəaliyyətin məqsədi
- situasiyanın dinamikası

436 Sosial proseslərdən biri şəraitə uyğunlaşmadır. Şəraitə uyğunlaşma neçə formada olur?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

437 Sosial proseslərdən biri şəraitə uyğunlaşmadır. Şəraitə uyğunlaşma hansı halda olur?

- uyğunlaşma istiqamətlər üzrə olur
- uyğunlaşma fərdi və qrup halında olur
- uyğunlaşma briqadir formasında olur
- uyğunlaşma bütün hallarda fəaliyyətdə olur
- uyğunlaşma əmək bölgüsü və kooperasiyasının tətbiqində baş verir

438 Müəssisənin fəaliyyəti hansı məsələləri əhatə edir?

- kollektiv üzvlərinin əmək və ictimai fəallığı
- həm texniki sistemlər, həm də sosial proseslərlə bağlıdır
- üfqi əlaqələr, əmək bölgüsü
- istehsalın elmi-texniki inkişafı
- istehsal və təsərrüfatçılıqla bağlıdır

439 Müəssisənin fəaliyyəti nə ilə bağlıdır?

- özünü tənzimləmə ilə bağlıdır
- həm texniki sistemlər, həm də sosial proseslərlə bağlıdır
- səfərbəredici funksiya ilə bağlıdır
- sosial-məişət funksiya ilə bağlıdır
- istehsal və təsərrüfatçılıqla bağlıdır

440 Müəssisədaxili sosial strukturlar və onların fəaliyyəti hansı məsələləri əhatə edir?

- üfqi əlaqələr, üfqi əmək bölgüsü və ixtisaslaşması
- birinci növbədə işçilərin fəaliyyəti ilə əlaqədar
- xarici mühitlə əlaqəsinə görə
- sosioloji-psixoloji birliyin səviyyəsi
- nəzarətedici funksiya ilə əlaqədar

441 Müəssisədaxili sosial strukturlar və onların fəaliyyəti nə ilə əlaqədardır?

- icraedici funksiya ilə bağlıdır
- birinci növbədə işçilərin fəaliyyəti ilə əlaqədardır
- əlaqələndirmə funksiyası ilə əlaqədardır
- təsərrüfatçılıq funksiyası ilə bağlıdır
- nəzarətedici funksiya ilə bağlıdır

442 Əmək kollektivlərinin peşə-ixtisas strukturunu müəyyən etmək üçün fəhlələr müəyyən ixtisas qruplarına ayrılırlar. Onların sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

443 Əmək kollektivlərinin peşə-ixtisas strukturunu müəyyən etmək üçün fəhlələr neçə əsas ixtisas qruplarına ayrılırlar?

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

444 Qərb ədəbiyyatında qəbul olunmuş prinsiplərə görə kiçik qruplar neçə təsnifata ayrılır?

- üfqi əlaqələr üfqi əmək bölgüsü və ixtisaslaşmaya görə
- ilkin və qeyri-ilkin, formal və qeyri-formal, üzvülük qrupu və referat
- xarici mühitlə əlaqəsinə görə
- istehsalın elmi-texniki inkişaf səviyyəsinə görə
- işçilərin sayı və onların sosial tərkibinə görə

445 Müəssisədaxili sosial strukturlar və onların fəaliyyəti ilk növbədə hansı məsələ ilə əlaqədardır?

- əlaqələndirmə funksiyası ilə əlaqədardır
- işçilərin fəaliyyəti ilə əlaqədardır
- istehsal funksiyası ilə bağlıdır
- özünü tənzimləmə funksiyası ilə əlaqədardır
- sosial-məişət funksiyası ilə əlaqədardır

446 A.Maslou nəzəriyyəsində fizioloji tələbat nə ilə bağlıdır:

- sosial prestiji ilə
- insanın fiziki mövcudluğu ilə (qida, sağlamlıq, inkişaf)
- həyatın təhlükəsizliyi ilə
- qabiliyyətin inkişafı ilə
- sosial ehtiyaclarının ödənilməsi ilə

447 A.Maslou nəzəriyyəsində hörmət və özünə hörmət nə ilə bağlıdır:

- mənzilə olan tələbatla
- sosial prestijlə, yüksək statusa malik olması ilə
- fizioloji tələbatla
- mənəvi tələbatla
- yaradıcı fəaliyyətlə

448 A.Masloun «tələbatlar nəzəriyyəsi»-nə görə neçə növ tələbat mövcuddur:

- 4.0
- 5.0
- 6.0
- 3.0
- 7.0

449 A.Masloun «tələbatlar nəzəriyyəsi»-ndə ilk və ən vacib:

- prestij tələbatdır
- fizioloji tələbatdır
- təhlükəsizlik tələbatdır
- əməyə tələbatdır
- sosial tələbatdır

450 D.Mak-Qreqorun əməyin motivasiya nəzəriyyəsi nədən ibarətdir:

- X nəzəriyyəsi, Z nəzəriyyəsi
- X nəzəriyyəsi, Y nəzəriyyəsi
- Z nəzəriyyəsi, Y nəzəriyyəsi
- Y nəzəriyyəsi, Z nəzəriyyəsi

- X nəzəriyyəsi, S nəzəriyyəsi

451 Davranış motivlərinin beş qrupa ayrılmasının elmi əsaslarını kim işləmişdir?

- F.Qersberq
 A.Maslou
 K.Alderfer
 D.Maklelland
 A.Smit

452 Motivasiya bilavasitə hansı anlayışlarla bağlıdır?

- təşkilatçılıq, mənafeələr, dəyərlər
 tələbat, mənafeələr, dəyərlər
 fəaliyyət, məsuliyyət, dəyərlər
 işgüzarlıq, təşəbbüskarlıq, məsuliyyət
 məhsuldarlıq, qənaətcilik, obyektivlik

453 Motivləşmə özündə nəyi əks etdirir?

- davranışın daxili vadaredicilərinin formalaşmasını
 sosial davranışa meyletməni
 əməyə münasibətin formalaşmasını
 əmək fəaliyyətinin əsaslandırılmasını
 işçilərin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini

454 İnsanın yaranması ilə meydana gəlib və ömür boyu onları müşahidə edir:

- həyat səviyyəsi
 tələbatlar
 qanunlar
 əmək funksiyaları
 dəyərlər

455 A.Maslou nəzəriyyəsində təhlükəsizliyə tələbat nə ilə bağlıdır?

- özünə inamla
 həyatın qorunması
 istirahətlə
 sosial prestijlə
 yaradıcı fəaliyyətlə

456 D.Mak-Qreqorun X nəzəriyyəsi hansı insana aiddir:

- intizamlı insanlara
 iqtisadi insana
 səmərəli insana
 sosial insanlara
 optimist insanlara

457 F.Qertsberqin nəzəriyyəsinə görə motivatorlar qrupuna daxil deyil:

- məqsədə çatma; peşə-vəzifə artımı
- ailə vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- maraqlı əmək məzmunu; məqsədə çatma
- məsuliyyət; peşə-vəzifə artımı;
- şəxsi özünəreallaşdırma imkanı

458 Gigiyenik amili özündə əks etdirən motivləşmə nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- D.Makklelland
- F.Qersberq
- E.Meyo
- A.Maslou
- V.Vrum

459 İlk tələbat özündə neçə xassəni birləşdirir?

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

460 İnsanın ilk tələbatına nə aiddir?

- sosioloji və mənəvi
- bioloji və fizioloji
- təbii və fizioloji
- bioloji və mənəvi
- bioloji və sosioloji

461 A.Maslounun motivləşdirmə nəzəriyyəsi neçə pillədən ibarətdir?

- 8.0
- 5.0
- 4.0
- 3.0
- 7.0

462 Əmək motivasiyası nədir:

- insanı hərəkətə gətirən ilahi qüvvədir
- işçiyə hərəkətedici təsir göstərən daxili tələbatların məcmusudur
- işçiyə təsir göstərən xarici qüvvələrin məcmusudur
- işçiyə təsir edən xarici və daxili qüvvələrin məcmusudur
- mənəvi dəyərlərin məcmusudur

463 Alderferin tələbat nəzəriyyəsi hansı qruplardan ibarətdir:

- şəxsi inkişaf; maddi tələbat; təhlükəsizliyə tələbat
- yaşama, mövcud olma; sosial tələbat; şəxsi inkişaf
- yaşama, mövcud olma; maddi tələbat; şəxsi inkişaf
- şəxsi inkişaf; təhlükəsizlik; mənəvi inkişaf

- mövcud olma; yaşama; şəxsi tələbat

464 F.Xertsberqin nəzəriyyəsinə görə əməyi motivləşdirən amillər hansı qrupa bölünür:

- uğurlar və məsuliyyət
 gigienik və motivatorlar
 gigienik və təhlükəsizlik
 motivatorlar və təhlükəsizlik
 motivatorlar və uğurlar

465 Tələbatın mahiyyətə izahı nədən ibarətdir:

- işçilərin maddi marağının əsasını təşkil edir
 işçilərin obyektiv maddi və mənəvi maraqları ilə bağlı olan reallıqdır
 insanların maddi maraqları ilə bağlıdır
 insanların mənəvi dəyərləri ilə bağlıdır
 insanlar təsir edən xarici qüvvədir

466 İki amilli tələbat nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- B.Skinner
 F.Hersberq
 A.Maslou
 V.Vrum
 D.Atkinson

467 V.Vrumun motivləşdirmə nəzəriyyəsi neçə amildən asılıdır?

- 7.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

468 V.Vrumun motivləşdirmə nəzəriyyəsində hansı kəmiyyətlər əsas götürülür?

- nüfuz, mükafatlandırma, təhlükəsizlik
 valentlilik, cəhd etmə, gözləmə
 gözləmə, mükafatlandırma, gigiyenik
 gigiyenik, həvəsləndirmə, cəhd etmə
 ədalətlik, cəhd etmə, şəxsi inkişaf

469 Ədalətlik nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- Heç biri
 S.Adams
 V.Vrum
 B.Skinner
 A.Maslou

470 Əməyə uyğunlaşmanın neçə forması mövcuddur?

- 6.0
 2.0
 3.0
 4.0
 8.0

471 Əməyə uyğunlaşmanın neçə növü mövcuddur?

- 7.0
 5.0
 3.0
 4.0
 6.0

472 Əməyə uyğunlaşmanın növlərinə aid deyil:

- İctimai-siyasi uyğunlaşma
 iqtisadi uyğunlaşma
 Sosial uyğunlaşma
 Psixofizioloji uyğunlaşma
 Peşə uyğunlaşması

473 Əməyə uyğunlaşma neçə mərhələdən keçir?

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

474 Əməyə uyğunlaşmanın tanışlıq mərhələsi nə ilə bağlıdır?

- əməyin təşkili, kollektivin təcrübəsinin əks edilməsi, peşə ustalığının mənimsənilməsi
 iş yeri, əmək şəraiti, inkişaf perspektivi
 stimullaşdırma şərtləri, iş yeri, peşə ustalığının mənimsənilməsi
 əmək şəraiti, istehsal tapşırıqları, sabit əmək göstəricilərinin əldə edilməsi
 əmək rejimi, stimullaşdırma şərtləri, kollektivin layiqli kadrları sırasına daxil edilmə

475 Əməyə uyğunlaşmanın ikinci mərhələsi necə adlanır?

- Heç biri
 Qiymətləndirmə mərhələsi
 İdentifikasiya mərhələsi
 Son mərhələ
 Tanışlıq mərhələsi

476 Əməyə uyğunlaşmanın birinci mərhələsi necə adlanır?

- Heç biri
 Tanışlıq mərhələsi
 Qiymətləndirmə mərhələsi
 İdentifikasiya mərhələsi

Son mərhələ

477 Əməyə uyğunlaşma amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Psixoloji və sosial
 İstehsal və şəxsi
 İqtisadi və siyasi
 Sosial və mənəvi
 Etik və mənəvi

478 Əməyə uyğunlaşma amilləri neçə qrupa bölünür?

- 7.0
 2.0
 4.0
 5.0
 6.0

479 Əməyə uyğunlaşmada psixoloji tələblər neçə qrupa bölünür?

- 8.0
 3.0
 2.0
 5.0
 7.0

480 İntellektual sfera üzrə tələblərə aiddir:

- Diqqətcillik, eşitmə
 Müşahidəçilik, zehni inkişaf
 Görmə, yaddaş
 Hərəkət reaksiyası, hərəkətin daimiliyi
 Təfəkkür, ahəngdarlığın vəziyyəti

481 Fizioloji tələblərə aiddir:

- Yaddaş, müşahidəçilik
 Görmə, eşitmə
 Diqqətlilik, eşitmə
 Təfəkkür, hərəkətin daimiliyi
 Zehni inkişaf, hərəkət sürəti

482 Əməyə uyğunlaşmada şəxsi amillərə aiddir:

- peşə təhsili, əmək şəraiti
 işçinin sosial demoqrafik səciyyəsi, dəyərlər meyli
 əmək şəraiti, işçinin işə bağlılığı
 işçinin cinsi və yaşı, iş stajı
 əməyin təşkili, əməyin ödənilməsi

483 Əməyə uyğunlaşmanın identifikasiya mərhələsi nə ilə bağlıdır?

- stimullaşdırma şərtləri, iş yeri
- işçinin əmək kollektivində qalıb işləməsinin qəti müəyyənləşməsi
- sabit əmək göstəricilərinin əldə edilməsi, iş rejimi
- kollektiv normalar, ənənələr
- kollektivin təcrübəsinin əks edilməsi, inkişaf perspektivi

484 Əməyə uyğunlaşmanın qiymətləndirmə mərhələsi nə ilə bağlıdır?

- inkişaf perspektivi, əməyin təşkili
- peşə ustalığının mənimsənilməsi, gələcəyin qiymətləndirilməsi
- İş yeri, əmək şəraiti
- sabit əmək göstəricilərinin əldə edilməsi, iş rejimi
- kollektiv normalar, ənənələr

485 Əmək fəaliyyətində işçi üçün tələb olunan şəraitin nəzərə alınması hansı əməyə uyğunlaşma növü üçün xasdır?

- Sosial-psixoloji uyğunlaşma
- Psixofizioloji uyğunlaşma
- Sosial uyğunlaşma
- Peşə uyğunlaşması
- İctimai-siyasi uyğunlaşma

486 Əməyə uyğunlaşmanın növləri içərisində ən mühümü hansıdır?

- Psixofizioloji uyğunlaşma
- İctimai-siyasi uyğunlaşma
- Sosial-psixoloji uyğunlaşma
- Peşə uyğunlaşması
- Sosial uyğunlaşma

487 Hər hansı bir işçinin işlədiyi əmək kollektivinin qarşılıqlı münasibətlər sisteminə, dəyərlər meylinə uyğunlaşması necə adlanır?

- İctimai-siyasi uyğunlaşma
- Sosial-psixoloji uyğunlaşma
- Sosial uyğunlaşma
- Psixofizioloji uyğunlaşma
- Peşə uyğunlaşması

488 Sosial-psixoloji uyğunlaşmada obyekt aşağıdakılardan hansıdır?

- Qeyri-formal təşkilati struktur
- hamısı
- Şəxsiyyətlərə münasibətlər
- Dəyərlər
- Kollektivin ənənələri

489 Aşağıdakı amillərdən hansı psixofizioloji uyğunlaşma üçün səciyyəvidir?

- Kollektivin ənənələrinə uyğunlaşma
- Sanitar-gigiyenik şəraitin yaxşılaşdırılması

- Peşə bacarıqlarının zəruri səviyyədə olması
- Formal təşkilati strukturun mövcudluğu
- İctimai fəaliyyət

490 Əməyə uyğunlaşmada istehsal amillərinə aiddir:

- Sosial-məişət, iqtisadi, mənəvi
- istehsal-iqtisadi, sosial, sosial-psixoloji
- Psixoloji, mənəvi, sosial
- İqtisadi, psixoloji, etik
- Siyasi, psixoloji, mənəvi

491 Əməyə uyğunlaşmada istehsal-iqtisadi amillərə aiddir:

- işçinin işə bağlılığı, işçinin cinsi və yaşı
- əmək şəraiti, əməyin təşkili
- iş yerləri, qarşılıqlı münasibətlər
- əmək kollektivinin birliyi, kollektiv dəyərlər səviyyəsi
- işçinin sosial mənşəyi, iş stajı

492 Psixoloji tələblər hansılardır? 03 1. Psixomotor tələblər 2. Fizioloji tələblər 3. Mənəvi tələblər 4. Sosial tələblər 5. İntellektual sfera üzrə tələblər

- 2,3,5,
- 1,2,5
- 1,2,3
- 1,3,5
- 2,3,4

493 Psixomotor tələblərə aşağıdakılardan hansı aiddir? 1. işdə tələb olunan hərəkət tempi 2. yaddaş 3. ümumi zehni inkişaf 4. hərəkətin dəqiqliyi 5. görmə qabiliyyəti

- 1.5
- 1.4
- 1.2
- 2.4
- 3.5

494 Əmək sferasında sosial nəzarət mexanizmi neçə komponentdən ibarətdir?

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

495 İnzibati nəzarət kim tərəfindən aparılır?

- bələdiyyə tərəfindən
- hakimiyyət səlahiyyətlərinə malik yuxarı təşkilatlar tərəfindən
- işçilər tərəfindən
- mühəndislər tərəfindən

icra hakimiyyəti tərəfindən

496 Davranış motivlərinin beş qrupa ayrılmasının elmi əsaslarını kim işləmişdir?

- F.Qersberq
 A.Maslou
 K.Alderfer
 D.Maklelland
 A.Smit

497 Neçə növ sosial qrup nəzarəti mövcuddur?

- 6.0
 2.0
 3.0
 4.0
 5.0

498 Norma-tələb nədir:

- istehlak normalardır
 etalon normalardır
 əmək normalardır
 istehsal normalardır
 ənənəvi normalardır

499 İşçinin peşə-ixtisas normaları hansı sənətdə əks olunur?

- əmr və sərəncamlarda
 müəssisənin hesabat sənədlərində
 vəzifə təlimatlarında
 müəssisə haqqında əsasnamədə
 müəssisənin hüquqi sənədlərində

500 Mənəvi normalar hansı davranış növü baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir?

- demoqrafik davranış
 sosial davranış
 iqtisadi davranış
 əmək davranışı
 nümunəvi davranış

501 Sosial nəzarət anlayışı elmə ilk dəfə kim tərəfindən daxil edilmişdir?

- Emil Dürkheym
 Qabriyel Tard
 Robert Paru
 Oqyust Kont
 Edvard Ross

502 Sosial nəzarət nə deməkdir?

- işçilərlə menecerlər arasında münasibətlərin tənzimlənməsidir
- kollektivdə qəbul olunmuş norma və qaydalara işçilərin əmək davranışının uyğun gəlməsinin təmin edilməsidir
- işçilərin münasibətlərinin tənzimlənməsidir
- işçilər-maşınlar sistem daxilində yaranan münasibətlərin tənzimlənməsidir
- işçilərlə sahibkarlar arasında münasibətlərin tənzimlənməsidir

503 Sosial nəzarətin qiymətləndirmə funksiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir:

- işçilərin əmək intizamı yoxlanılır
- işçilərin hərəkətləri ilə əmək kollektivində mövcud davranış qaydaları müqaisə edilir
- işçilərin davranışları bir-biri ilə müqayisə edilir
- işçilərin davranış qanunauyğunluğu yoxlanılır
- işçilərin iş qabiliyyəti qiymətləndirilir

504 Sosial nəzarətin stimullaşdırma funksiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir:

- işçilərin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasına təsir etməkdən
- əmək davranışını tənzimləmək məqsədilə həyata keçirilən təsir reaksiyasından
- işçilərin əmək haqqının artırılmasına yönəldilməsindən
- iş vaxtı itkilərin azalmasına təsir etməkdən
- iş vaxtından daha səmərəli istifadəsinə təsir etməkdən

505 Sosioloji tədqiqatların neçə funksiyası vardır?

- 8.0
- 7.0
- 5.0
- 6.0
- 4.0

506 Aşağıdakılardan hansı sosioloji tədqiqatların funksiyalarına aid deyil?

- İstehsal funksiyası
- Stimullaşdırıcı funksiya
- İdrak funksiyası
- Elmi-praktiki funksiya
- Tənqidi funksiya

507 Aşağıdakılardan hansı sosioloji tədqiqatların funksiyalarına aiddir?

- idrak, mənəvi
- İqtisadi, istehsal
- Mənəvi, tərbiyəvi
- əmək, idarəetmə
- qiymətləndirmə, tənqidi

508 Sosioloji tədqiqatların neçə növü vardır?

- 6.0
- 2.0
- 3.0

- 4.0
 5.0

509 Sosioloji tədqiqatlar neçə mərhələdən keçir?

- 6.0
 5.0
 2.0
 3.0
 4.0

510 Sosioloji tədqiqatlarda seçmə müşahidəsinin hansı növləri vardır?

- Yazılı və tipik
 Mexaniki və tipik
 Təsadüfi və monoqrafik
 Mexaniki və monoqrafik
 Tipik və monoqrafik

511 Sosioloji tədqiqatların təşkilinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Məlumatların təhlili, yoxlanılması
 Hamısı
 Sosioloji məlumatların toplanması
 Məlumatların işlənilib hazırlanması
 İlk məlumatların qruplaşdırılması

512 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan şkalanın neçə tipi vardır?

- 6.0
 3.0
 2.0
 4.0
 5.0

513 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan nominal şkalanın funksiyası nədir?

- İdarəetmə funksiyası
 təsnifləşdirmə funksiyası
 Qiymətləndirmə funksiyası
 Ölçmə funksiyası
 Stimullaşdırma funksiyası

514 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan qaydalı şkalanın funksiyası nədir?

- İdarə etmək funksiyası
 mübahisə etmək funksiyası
 təsnifləşdirmə funksiyası
 Ölçmək funksiyası
 Müqayisə etmək funksiyası

515 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan interval şkalanın funksiyası nədir?

- Sosioloji bilik dairəsinin genişlənməsi
- Sosial əlamətlərin intensivliyinin ölçülməsi, onların təzahür etməsi arasındakı kəmiyyətin müəyyən edilməsi
- Sosioloji tədqiqatların təsnifləşdirilməsi
- İşçilərin peşə və vəzifələr üzrə qruplaşdırılması
- İşçilərin işdən getmə səbəblərinin öyrənilməsi

516 Aşağıdakılardan hansı sosioloji tədqiqatların hazırlıq mərhələsinə aid deyil?

- Sınaq tədqiqatlarının hazırlanması
- İşlənmiş məlumatların təhlili
- Sosioloji proqramın hazırlanması
- Müşahidə obyektinin seçilməsi
- Məlumatların toplanması metodunun müəyyən edilməsi

517 Sosioloji tədqiqatlarda seçmə müşahidəsinin neçə növü vardır?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

518 Sosiometrik meyarların neçə tipi vardır?

- 7.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

519 Aşağıdakılardan hansı sosiometrik meyarların tipinə aid deyil?

- İstehsal və qeyri-istehsal
- Daxili və xarici
- Müstəqim və qeyri-müstəqim
- Müsbət və mənfi
- Kommunikativ

520 Sosioloji tədqiqatların aparılması prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Ədalətlik prinsipi, ierarxiya prinsipi
- İerarxiya prinsipi, Standartlaşdırma prinsipi
- ardıcillıq prinsipi, ədalətlik prinsipi
- Komplekslilik prinsipi, şəffaflıq prinsipi
- Standartlaşdırma prinsipi, şəffaflıq prinsipi

521 Sosioloji tədqiqatların aparılmasının komplekslilik prinsipi aşağıdakılardan hansını özündə əks etdirir:

- Hamısı
- Psixoloji və sosial fəaliyyət növlərinin və xidmətlərin əlaqələndirilməsi
- Sosioloji tədqiqatlar zamanı bir-birindən fərqli cəhətlərin, yanaşmaların aradan qaldırılması

- İnformasiyaların müqayisə olunmaqlığının təmin edilməsi
- Metodiki vəhdətliyin qaydaya salınması

522 Sosioloji tədqiqatların aparılmasının standartlaşdırma prinsipi aşağıdakılardan hansını özündə əks etdirmir:

- Hamısı
- Psixoloji və sosial fəaliyyət növlərinin və xidmətlərin əlaqələndirilməsi
- Sosioloji tədqiqatlar zamanı bir-birindən fərqli cəhətlərin, yanaşmaların aradan qaldırılması
- İnformasiyaların müqayisə olunmaqlığının təmin edilməsi
- Metodiki vəhdətliyin qaydaya salınması

523 Sosioloji tədqiqatların aparılmasının ierarxiya prinsipi özündə əks etdirir:

- Metodiki vəhdətliyin qaydaya salınması
- ayrı-ayrı sosioloji xidmətlər arasındakı əlaqələr və funksiyaların bölüşdürülməsi
- Psixoloji və sosial fəaliyyət növlərinin və xidmətlərin əlaqələndirilməsi
- Sosioloji tədqiqatlar zamanı bir-birindən fərqli cəhətlərin, yanaşmaların aradan qaldırılması
- İnformasiyaların müqayisə olunmaqlığının təmin edilməsi

524 Əmək kollektivlərində sosial məsələlərə münasibətin aşağı səviyyədə olmasının səbəbi:

- bir çox problemlərin sosial məsələləri nəzərə almadan da həll etməyin mümkün olması
- Sosioloji biliyin kifayət qədər olması
- Yüksək keyfiyyətli elmi-praktiki tövsiyələrin verilməsi
- Sosioloji məsələlərin məzmununun tam dərk edilməsi
- Sosioloji tədqiqatların və onun nəticələrinin yüksək statusa malik olması

525 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan sorğu metodunun müsbət nəticə verə bilməməsinin səbəbləri:

- Heç biri
- Hamısı
- Sorğu məqsədlərinin dəqiq müəyyən edilməməsi
- Sorğuda anonimlik prinsipinin pozulması
- Sualların ardıcıl və dəqiq olmaması

526 Sosioloji tədqiqatlarda ilkin məlumatların toplanması üsullarına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- Sənəd materiallarının öyrənilməsi
- Müqayisə
- Müşahidə
- Sorğu
- Eksperiment

527 Sosioloji tədqiqatlarda ilkin məlumatların toplanmasının neçə üsulu vardır?

- 7.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

528 Əmək dedikdə nə başa düşülür?

- insanın məqsədlərinin yerinə yetirilməsi
- insanın məqsədyönlü, ictimai-faydalı fəaliyyəti
- insanın asudə vaxtının səmərəli keçirilməsi
- insanın sahibkarlıq fəaliyyəti
- insanın yaradıcılıq qabiliyyəti

529 Fənnin obyektı nədir?

- istehsal
- iş qüvvəsi
- insan
- əmək
- məşğulluq

530 Fənnin öyrənilməsində istifadə olunan metodlara aiddir:

- dialektik
- diaqnostik
- epizodik
- eklektrik
- aqnostik

531 Metod dedikdə nə başa düşülür?

- tətbiq olunan vasitələrin məcmusu
- istifadə olunan üsulların məcmusu
- istehlak olunan əmtəələrin məcmusu
- realizə olunan malların məcmusu
- istehsal olunan məhsulların məcmusu

532 “Əməyin iqtisadiyyatının əsasları” fənni ilə hansı elm sahəsi əlaqəli deyil?

- ictimai elmlər ilə
- iqtisadi elmlər ilə
- tibb elmi ilə
- əməyin müxtəlif aspektlərini öyrənən elmlər ilə
- texniki elmlər ilə

533 Əməyin iqtisadiyyatı hansı elm sahəsinin tərkib hissəsidir:

- qerontologiya elminin
- iqtisad elminin
- fəlsəfə elminin
- tarix elminin
- politologiya elminin

534 Əmək prosesi neçə əsas ünsürdən ibarətdir?

- 6
- 2

- 3
 4
 5

535 Əmək hansı kateqoriyaya aiddir?

- tibbi
 texniki
 fiziki
 texniki
 fiziki
 iqtisadi
 bioloji

536 Əməyin məzmunu əmək prosesinin hansı tərəfini əks etdirir?

- Bio-mexaniki
 Texniki- texnoloji
 Psixο-fizioloji
 Fiziki-kimyəvi
 Sosial-iqtisadi

537 Əməyin xarakteri əmək prosesinin hansı tərəfini əks etdirir?

- Texniki- texnoloji
 Psixο-fizioloji
 Fiziki-kimyəvi
 Siyasi-ictimai
 Sosial-iqtisadi

538 "Əməyin iqtisadiyyatının əsasları" fənninin məzmununa daxil deyil:

- əmək məhsuldarlığı
 əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalı
 ictimai əməyin təşkili
 əmək sferasında sosial nəzarət
 əmək haqqının təşkili

539 Əmək fəaliyyətinin aspektlərinə daxil deyil:

- hüquqi
 sosial-iqtisadi
 etnoloji
 psixο-fizioloji
 texniki-texnoloji

540 "Əməyin iqtisadiyyatının əsasları" fənninin tədqiq sahəsinə daxil deyil:

- əməyin normalaşdırılması
 əmək bazarı
 işçinin ailə vəziyyəti
 əmək göstəricilərinin planlaşdırılması

iş yerlərinin təşkili

541 Demografik əlamətlər üzrə əməyin növlərinə daxil deyil:

- yaşlı insanların əməyi
 kişi əməyi
 qadın əməyi
 uşaq əməyi
 ana əməyi

542 Əmək sferasında hansı sosial proses mövcud deyil:

- əmək kollektivinin birliyi
 əməyə uyğunlaşma
 əməyə münasibət
 sosial xidmət
 əməyin motivləşdirilməsi

543 Əmək ehtiyatları dedikdə nə başa düşülür?

- intellektual və fiziki cəhətdən əmək qabiliyyətinə malik olan əmək qabiliyyətli insanların məcmusu
 müəssisə, firma və yaxud təşkilatda məşğul olan insan resurslarının məcmusu
 əmək qabiliyyəti yaşında olan insanların məcmusu
 müəyyən fəaliyyət sahəsində iş təcrübəsi olan insanların məcmusu
 müəyyən peşəyə malik olan insanların məcmusu

544 Əmək ehtiyatlarının yaş dövrü hansıdır?

- 16-61 qadınlar və 16-63 kişilər
 16-57 qadınlar və 16-60 kişilər
 16-58 qadınlar və 16-62 kişilər
 16-59 qadınlar və 16-61 kişilər
 16-60 qadınlar və 16-63 kişilər

545 İqtisadi qeyri-fəal əhaliyə aid deyil:

- işsizlər
 tələbələr
 işləməyən təqaüdcülər
 əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər
 evdar qadınlar

546 Əmək ehtiyatları:

- dəyər göstəricisidir
 kəmiyyət göstəricisidir
 keyfiyyət göstəricisidir
 natural göstəricisidir
 səmərəlilik göstəricisidir

547 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalının növləri:

- rasionall və proporsional
- asan və mürəkkəb
- dar və böyük
- intensiv və ekstensiv
- sadə və geniş

548 Əmək ehtiyatlarının formalaşmasının əsas mənbəyi hansıdır?

- əmək qabiliyyətli yaşa daxil olan gənclər
- təqaüdçülər
- ev və şəxsi təsərrüfatlarda məşğul olanlar
- əlillər
- evdar qadınlar

549 Əmək potensialı dedikdə nə başa düşülür?

- insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
- əmək qabiliyyətli ailə üzvlərinin məcmusu
- əmək qabiliyyəti yaşında olan əhali
- məşğul olanların və işsizlərin məcmusu
- əmək sferasının inkişafının sosial institutlarının məcmusu

550 Əmək potensialın əsas komponentlərinə daxildir:

- psixofizioloji, peşə-ixtisas, şəxsi
- peşə-ixtisas, qiymətləndirici və mənəvi
- psixofizioloji, innovasiya və intellektual
- ictimai, bioloji, individual
- mənəvi, fizioloji, sosial

551 Əmək ehtiyatları iqtisadi kateqoriya kimi nəyi əhatə edir?

- İctimai faydalı fəaliyyətlə məşğul olmağa qadir olan, psixofizioloji və intellektual keyfiyyətlərə malik olan ölkənin əməkqabiliyyətli əhalisi
- təkrar istehsalın şərtlərinə müvafiq olaraq insanların fiziki və intellektual qabiliyyətlər
- iş qüvvəsinin təkrar istehsalı prosesində yaranan münasibətlər
- Tələb və təklif əsasında formalaşan əməyin qiyməti
- İş qüvvəsinin təkrar istehsalı üçün zəruri olan vəsaitin məbləği

552 İqtisadi fəal əhaliyə daxil deyil:

- məşğul olan yeniyetmələr
- məşğul olanlar
- iş axtaranlar
- əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər
- işsizlər

553 İqtisadi qeyri-fəal əhaliyə aiddir:

- iş axtarışını dayandıran, buna maraq göstərmiyənlər
- məşğul olanlar
- iş axtaranlar

- məşğul olan yeniyetmələr
- işsizlər

554 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalının neçə növü mövcuddur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

555 Əmək potensialının neçə əsas komponenti mövcuddur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

556 Əməkqabiliyyətli vətəndaşlara göstərilən yaş həddindən aşağı olmayanlar aiddir:

- 19 yaş
- 15 yaş
- 16 yaş
- 17 yaş
- 18 yaş

557 Əhalinin yaş-cins quruluşu:

- ərazi əlamətinə görə əhalinin bölgüsü
- əhalinin yaşa və cinsə görə bölgüsü
- doğum və ölüm nəticəsində əhalinin sayı və tərkibinin dəyişməsi
- niğah və boşanma nəticəsində əhalinin sayı və tərkibinin dəyişməsi
- etnik və sosial-iqtisadi qruplar üzrə əhalinin bölgüsü

558 Əmək ehtiyatlarının ən çevik hissəsi hansıdır?

- təqaüdçülər
- gənclər
- qadınlar
- işsizlər
- tələbələr

559 İşçilərin işdən azad olunmasının əsas səbəblərinə aid deyil:

- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- struktur dəyişiklikləri
- istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- təbii şərait
- elmi-texniki tərəqqi

560 Ərazi həddlərini keçərək insanların yerdəyişmə prosesi necə adlanır:

- Adaptasiya
- İş qüvvəsinin hərəkəti
- Miqrasiya
- Tənzimləmə
- Təbii artım

561 Miqrasiyanın hansı növləri mövcuddur?

- sosial və siyasi
- daxili və xarici
- struktur və mövsumi
- immiqrasiya və emmiqrasiya
- mövsumi və tsiklik

562 Əmək ehtiyatlarının sayı hansı amildən birbaşa asılıdır:

- texniki
- demoqrafik
- estetik
- erqonomik
- sanitari-gigiyenik

563 Əmək potensialının hansı tərəfləri mövcuddur:

- ictimai və fərdi
- kəmiyyət və keyfiyyət
- iqtisadi və sosial
- üfuqi və şaquli
- sadə və mürəkkəb

564 Əmək ehtiyatları anlayışı hansı resursu əks etdirir?

- iqtisadi resursu
- insan resursu
- təbii resursu
- maliyyə resursu
- texniki resursu

565 Yerdəyişmə xarakterinə görə miqrasiyanın hansı növləri mövcuddur:

- bioloji və fiziki
- mövsumi və dövrü
- azad və muzdlu
- iqtisadi və sosial
- texniki və estetik

566 Əhalinin iqtisadi fəallıq səviyyəsi necə müəyyən olunur?

- işsizlərin qeyri-fəal əhaliyə nisbəti ilə
- işsizlərin iqtisadi fəal əhaliyə nisbəti ilə
- iqtisadi fəal əhalinin ümumi əhaliyə nisbəti ilə
- məşğul olanların iqtisadi fəal əhaliyə nisbəti ilə

- məşğul olanların və işsizlərin nisbəti ilə

567 Əmək qabiliyyətli yaş həddinə hansı amil təsir göstərir?

- siyasi fəallıq
 dövlət qanunvericilik aktları
 ətraf mühit
 beynəlxalq miqrasiya
 sahibkarlığın inkişafı

568 Əmək ehtiyatlarının təkrar bölgüsünün əsas funksiyaları:

- ümumi və xüsusi
 inzibati və azad
 artım və yüksəliş
 iqtisadi və sosial
 texniki və humanitar

569 Əmək ehtiyatlarının geniş təkrar istehsalı dedikdə nə başa düşülür?

- istehsaldan gedənlərin kəmiyyət baxımından əvvəlki dövrə müvafiq səviyyədə əvəz olunması
 istehsaldan gedənlərin kəmiyyət və keyfiyyət baxımından əvvəlki dövrlə müqayisədə daha yüksək səviyyədə əvəz olunması
 istehsaldan gedənlərin keyfiyyət baxımından daha yüksək səviyyədə əvəz olunması
 istehsaldan gedənlərin kəmiyyət baxımından daha yüksək səviyyədə əvəz olunması
 istehsaldan gedənlərin kəmiyyət və keyfiyyət baxımından eyni səviyyədə əvəz olunması

570 Əmək bazarına hansı komponent daxil deyil?

- obyektlər
 bazar infrastrukturu
 iqtisadi proqramlar
 subyektlər
 bazar mexanizmi

571 Əmək bazarının subyektlərinə aid deyil:

- Həmkarlar təşkilatı
 Muzdlu işçilər
 İşəgötürən
 Dövlət
 İxtisas artırma təşkilatları

572 Muzdlu işçilər əmək bazarının hansı komponentinə aiddir?

- Mexanizmi
 Subyekt
 Obyekt
 İnfrastrukturu
 Rəqabət

573 Əmək bazarında muzdla işləyənlərin maraqlarını hansı qurum təmsil edir?

- işədüzəlmə üzrə agentliklər
- komməriya təşkilatları
- dövlət
- qeyri-komməriya təşkilatları
- həmkarlar təşkilatları

574 Beynəlxalq  mək Təşkilatın metodologiyasına əsasən işsiz dedikdə nə başa düşülür:

- Təhsil almaqla baėlı işləməyən, i  axtarmayan, i  hazır olmayan və işləmək istəməyən
- Obyektiv səbəblərə görə işləməyən, lakin i  axtaran, i  hazır olan və işləmək istəyən
- Ailə vəziyyətinə görə işləməyən, i  axtarmayan, i  hazır olmayan və işləmək istəməyən
- Subyektiv səbəblərə görə işləməyən, i  axtarmayan, i  hazır olmayan və işləmək istəməyən
- Saėlamlıq vəziyyətinə görə işləməyən, i  axtarmayan, i  hazır olmayan və işləmək istəməyən

575 işsizlik hansı göstəricilərin mütənasibliyi əsasında müəyən olunur:

-  mək qabiliyyətli əhali v  işsizlər
- iqtisadi-fəal əhali v  işsizlər
- iqtisadi-fəal əhali v  m şėul olanlar
-  mək qabiliyyətli əhali v  əlillər
-  mək qabiliyyətli əhali v  pensiya ılar

576 işsizliyin təbii səviyyəsi necə müəyən olunur?

- gizli və struktur işsizliyin cəmi kimi
- friksion və struktur işsizliyin cəmi kimi
- friksion v  siklik işsizliyin cəmi kimi
- siklik və struktur işsizliyin cəmi kimi
- mövsumi v  friksion işsizliyin cəmi kimi

577  mək bazarında işçi qüvvəsinin təklifini müəyən edən göstəricilərə aid deyil:

-  m yin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisası
- i g t r nl rin sayı
-  halinin  mumi sayında iqtisadi fəal əhalinin payı
-  halinin  mumi sayı
- bir işçi tərəfindən il  rində işləmiş saatların orta miqdarı

578 işçi qüvvəsinə tələb əmək haqqı ilə necə əlaqəlidir?

-  st l yir
- d z mütənasibdir
- tərs mütənasibdir
- b r b rdir
- geridə qalır

579  mək bazarında konyunkturanın növləri:

- ilkin, ikili,   l 
- tamam, natamam, orta
- yuxarı, a aėı, orta
- tarazlı, izafi, defisit

kiçik, böyük, orta

580 Əmək bazarının hansı seqmentləri mövcuddur:

- tam, natamam
- ilkin, ikinci
- yuxarı, aşağı
- makro, mikro
- böyük, kiçik

581 Məşğulluq hansı funksiyaları icra edir:

- psixoloji və gigiyenik
- iqtisadi və sosial
- inzibati və hüquqi
- idarəetmə və nəzarət
- təkrar istehsal və mövqe

582 Əməyə tələb və təklifin stimullaşdırılması dövlətin əmək bazarına təsirin hansı növünə aiddir?

- mürəkkəb
- aktiv
- passiv
- indikativ
- sadə

583 Əmək bazarının neçə seqmenti mövcuddur?

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

584 Əmək bazarında konyunkturanın neçə növü mövcuddur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

585 Məşğulluğun neçə funksiyası mövcuddur?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

586 İctimai əməkdə iştirak etmə üsulu üzrə məşğulluğun hansı növləri mövcuddur?

- müzdlü və şəxsi
- geniş və dar
- sadə və mürəkkəb
- xarici və daxili
- fəal və qeyri-fəal

587 Məşğulluq kateqoriyasına hansı xarakteristika aid deyil?

- əmək qabiliyyətli
- tam
- rasionallıq
- məhsuldar
- səmərəli

588 İnsanlardan asılı olmayan səbəblərə görə iqtisadi fəal əhəlinin bir qismi öz iş qüvvəsini təklif edə bilmədiyi halda yaranmış sosial-iqtisadi vəziyyət necə adlanır?

- gender
- inflyasiya
- işsizlik
- miqrasiya
- emiqrasiya

589 Dövlətin təsir əlaməti üzrə əmək bazarının hansı növləri mövcuddur:

- Xarici
- Tənzimlənən
- Tənzimlənməyən
- Kölgəli
- Daxili

590 Müzdlü işçilərin nümayəndəli orqanı:

- işçilərin və işsizlərin mənafeələrini müdafiə etmək və onların sosial müdafiəsi məqsədi ilə yaradılan ictimai cəmiyyət
- işçilərin və işəgötürənlərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə birgə yaratdıqları və müvafiq qanunvericilik əsasında fəaliyyət göstərən təşkilat
- işçilərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarını və qanuni mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları və müvafiq qanunvericilik əsasında fəaliyyət göstərən həmkarlar ittifaqı
- ayrı-ayrı qrup vətəndaşların şəxsi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları siyasi qurum
- ölkədə vətəndaşların hüquqlarını və qanuni mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları və müvafiq təbəçiliyə malik olan ictimai təşkilat

591 İşəgötürənlərin nümayəndəli orqanı:

- biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar vətəndaşların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları birlik
- sahibkarlıq fəaliyyətləri ilə əlaqədar sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə işəgötürənlər birliyi
- müxtəlif növ fəaliyyətlə əlaqədar insanların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliklər
- xidməti fəaliyyətlə əlaqədar bir qrup işçilərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliyi

- kommertiya fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafeələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları qurum

592 Məşğulluğun qeyri-standart fomalarına aid deyil:

- çevik iş rejimi
 qısdılmış iş günü
 evdə görülən iş
 8-saatlıq iş günü
 müvəqqəti məşğulluq

593 Əmək bazarında passiv tədbirlərə aid deyil:

- yeni iş yerlərin yaradılması
 işsizlərin qeydə alınması
 işsizlik müavinətinin məbləğinin müəyyən edilməsi
 işsizlik müavinətlərinin ödənilməsi
 işsizlərə natura şəkildə yardımın verilməsi

594 Məşğulluq sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədi nədən ibarətdir:

- daxili miqrasiyanı gücləndirməkdən
 həyatın keyfiyyəti ilə bağlı beynəlxalq sosial standartlarına nail olmaqdan
 ölkədə tam, səmərəli və könüllü məşğulluğu təmin etməkdən
 işsizlərin sosial sığortalanmasından
 əmək bazarının segmentləşməsindən

595 Vətəndaşın işsizlər sırasına daxil edilməsi üçün hansı şərt zəruri deyil?

- iş stajı
 fəal iş axtarışı
 əvvəlki iş yerinin olması
 yaş
 cins

596 Dövlət məşğulluq siyasətinin həyata keçirilməsində hansı əsas prinsipi rəhbər tutur:

- natamam məşğulluq
 könüllü məşğulluq
 məcburi məşğulluq
 mövsumi məşğulluq
 izafi məşğulluq

597 İctimai əmək məhsuldarlığının əsas göstəricilərinə daxildir:

- Əhalinin həyat səviyyəsi və əmək haqqı
 ÜDM və milli gəlir
 Əhalinin məşğulluq səviyyəsi və renta
 Əhalinin həyat səviyyəsi və bonuslar
 ÜDM və sahibkarlıq gəliri

598 Fərdi əmək məhsuldarlığının əsas göstəricilərinə daxildir:

- Vaxt norması və məhsulun həcmi
- Hasilat norması və iş vaxtı
- Hasilat norması və əmək tutumu
- Say norması və tarif stavkası
- Say norması və rayon əmsalı

599 Əməyin məhsuldar qüvvəsi nəyi əks etdirir?

- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- əmək məhsuldarlığının artırılmasının potensial imkanı
- əmək məhsuldarlığının artırılması dərəcəsi
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amili
- əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulu

600 Əmək tutumu dedikdə nə başa düşülür?

- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən maliyyə məsrəfləri
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əmək məsrəfləri
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xammal məsrəfləri
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən pul vəsaiti
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən enerji məsrəfləri

601 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi qanunu hansı qanunlar sisteminə aiddir?

- mənəvi
- iqtisadi
- sosial
- siyasi
- riyazi

602 İstehsalın səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- rentabellik
- əmək məhsuldarlığı
- mənfəətlilik
- gəlir vergisi
- fondverimi

603 Əmək məhsuldarlığının neçə formaları var?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

604 Müəssisədə əmək məhsuldarlığının səviyyəsi dedikdə aşağıdakı başa düşülür:

- bir işçi tərəfindən istehsal olunan məhsulun həcmi
- mənfəət
- əməyin fondla silahlandırma
- fondverimi

fondtutumu

605 Ölkədə Milli gəlirin artımını nə təşkil edir?

- əmək tutumu
- əmək məhsuldarlığı
- inflyasiya
- əmək haqqı
- əmək şəraiti

606 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız kənd təsərrüfatında
- müəssisədaxili bölmələrdə
- eynicinsli məhsul istehsalında
- istehsalın bütün səviyyələrində
- yalnız sənayedə

607 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə
- istehsalın bütün səviyyələrində
- eynicinsli məhsul istehsalında
- müəssisədaxili bölmələrdə
- yalnız kənd təsərrüfatında

608 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə
- eynicinsli məhsul istehsalında
- müəssisədaxili bölmələrdə
- istehsalın bütün səviyyələrində
- yalnız kənd təsərrüfatında

609 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansı sahələrdə istifadə olunur?

- elm və təhsil sahəsində
- qeyri-maddi istehsal sahələrində
- xidmət sahələrində
- istehsal sahələrində
- sosial sferalarda

610 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin neçə üsulu var?

- 6
- 2
- 3
- 4
- 5

611 Əmək məhsuldarlığı hansı sosial-iqtisadi proseslərə təsir göstərmir?

- inflyasiya prosesinin sürətləndirməsinə
- ÜDM və milli gəlirin artım tempinə
- müəssisə və təşkilatların və milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinə
- əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə
- iş vaxtının azaldılması və asudə vaxtın artmasına

612 Əmək məhsuldarlığının artması nəyə təsir göstərmir?

- asudə vaxtın artmasına
- ictimai məhsulun artım tempinə
- milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinə
- əhalinin həyat səviyyəsinə
- əhalinin sağlamlıq vəziyyətinə

613 İş vaxtı itkilərinin azaldılması ehtiyatları hansı səviyyədə əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarına daxildir?

- ümumilli səviyyədə
- regional səviyyədə
- beynəlxalq səviyyədə
- makrosəviyyədə
- mikrosəviyyədə

614 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun ifadəsinə daxildir:

- litr
- ədəd
- manat
- kq
- ton

615 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun ifadəsinə daxildir:

- istehsal norması
- norma-saat
- say norması
- hasilat norması
- xidmət norması

616 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq olunma sahəsinə:

- dar
- məhdudiyət qoyulmayıb
- məhduddur
- qarışıq
- geniş

617 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq olunma sahəsi:

- müəyyəndir
- əhatəlidir
- məhduddur

- məhdudiyət qoyulmur
- qeyri-müəyyəndir

618 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun əsas nöqsanları:

- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız eyni cinsli məhsul istehsalında istifadə olunur
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır
- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır

619 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun əsas nöqsanları:

- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır
- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız əməyin səmərəli normalaşdırılmasına malik olan istehsalatda istifadə olunur
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır

620 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun əsas nöqsanları:

- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır
- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız eyni cinsli məhsullar istehsalında istifadə olunur
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır

621 Müəssisədə əməyin təşkilinin neçə üsürü mövcuddur?

- 10
- 2
- 4
- 6
- 8

622 Əməyin təşkili hansı səviyyələrdə mövcuddur?

- ölkədə, bölgədə, qəsəbədə
- cəmiyyətdə, müəssisədə, iş yerində
- cəmiyyətdə, regonda, ərazidə
- müəssisədə, sexdə, sahədə
- iş yerində, ofisdə, firmada

623 Əməyin təşkili nəyin birləşməsini nəzərdə tutur?

- texnika və xidmətin
- insan və ətraf mühitin
- işçi qüvvəsi və istehsal vasitələrinin
- kollektiv və rəhbərliyin

- iş yerləri və işçilərin

624 Əməyin təşkili nəyin tərkib hissəsidir?

- əmək şəraitinin
 əməyin mühafizəsinin
 əmək prosesinin səmərəliliyinin
 texnoloji proseslərin təşkilinin
 istehsal prosesinin təşkilinin

625 Əməyin elmi təşkili nəyi əks etdirir?

- əməyin məhsuldar qüvvəsini
 əməyin bölgüsü və kooperasiyasını
 əmək vasitələrinin cəmini
 əmək prosesinin üsulunu
 əməyin təşkilinin yüksək mərhələsini

626 Əməyin elmi təşkili hansı vəzifələri icra edir:

- fizioloji, bioloji, anatomik
 iqtisadi, istehsal, mənəvi
 iqtisadi, sosial, psixoloji
 sosial, siyasi, ictimai
 psixoloji, estetik, humanistik

627 Əməyin elmi təşkili ilə əməyin təşkili arasındakı əlaqə nədən ibarətdir?

- üfqi şəkildə əlaqəli anlayışlardır
 üzvü vəhdədlik təşkil edən anlayışlardır
 bir-birinə qarşı qoyulan anlayışlardır
 eyni mənə kəsb edən anlayışlardır
 eyni səviyyəli anlayışlardır

628 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası necə çıxış edir:

- əməyin stimullaşdırılması vasitəsidir
 ictimai təkrar istehsalın fazasıdır
 ictimai əməyin təşkili ünsürüdür
 əmək haqqının təşkili ünsürüdür
 əməyin uyğunlaşma vasitəsidir

629 Müəssisədə əmək bölgüsünün neçə növü var?

- 6
 2
 3
 4
 5

630 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aiddir:

- texnoloji, texniki, təşkilati, iqtisadi
- təşkilati, texnoloji, iqtisadi, əməliyyat
- texniki, funksional, peşə-ixtisas, təşkilati
- sosioloji, təşkilati, texniki, funksional
- funksional, texnoloji, peşə, ixtisas

631 Əmək intizamının möhkəmləndirilməsi metodlarına aid deyil:

- maddi
- təşkilati
- estetik
- mənəvi
- hüquqi

632 Əmək məsrəflərinin hansı növləri mövcuddur:

- fiziki və bioloji məsrəfləri
- psixiki və təbii məsrəfləri
- təbii və maliyyə məsrəfləri
- texniki və sosial məsrəfləri
- iş vaxtı məsrəfləri və iş qüvvəsi məsrəfləri

633 Əmək intizamının reallaşdırılması formaları:

- iqtisadi və sosial
- könüllü və məcburi
- real və nominal
- estetik və gigiyenik
- fiziki və mexaniki

634 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası aşağıdakı kimi çıxış edir:

- ictimai əməyin təşkili ünsürüdür
- ictimai təkrar istehsalın fazasıdır
- əməyin uyğunlaşma vasitəsidir
- əməyin stimullaşdırılması vasitəsidir
- əmək haqqının təşkili ünsürüdür

635 Əmək intizamı necə ifadə olunur:

- əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasıdır
- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətinin təzahür formasıdır
- İşçinin əmək prosesində fəallığıdır
- İşçilərin qarşılıqlı münasibətləridir
- əmək fəaliyyətində fəallıq prosesidir

636 İctimai əməyin təşkili hansı səviyyədə həyata keçirilir?

- makrosəviyyədə
- müəssisə səviyyəsində
- mikrosəviyyədə
- firma səviyyəsində

əmək bazarında

637 "Əmək şəraiti" terminin qısa anlayışı:

- istehsal amillər
 istehsal mühitin amilləri (səs-küy, havanın temperaturu, tozun mövcudluğu, vibrasiya və s).
 ətraf mühit
 sosial və iqtisadi şərait
 fəaliyyətin təhlükəsizliyi

638 Əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinə nə daxil deyil?

- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi
 əmək fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi
 əmək və istirahət rejiminin yaxşılaşdırılması
 əmək müqavilələrinin tərtibinin optimallaşdırılması
 kadrların ixtisas səviyyəsinin artırılması

639 Əmək bölgüsü və kooperasiya prosesinə təsir edən başlıca amil hansıdır?

- ictimai partlayış
 insan –maşın sistemi
 sənaye inqilabı
 informasiya texnologiyaları
 elmi-texniki tərəqqi

640 İstehsalat briqadası nədir?

- tam təsərrüfat hesablı müstəqil kollektivdir
 xidmətedici sahədir
 köməkçi təsərrüfatdır
 müstəqil təsərrüfat vahididir
 əmək kollektivinin ilkin həlqəsidir

641 İstehsalat briqadalarının növlərinə aiddir:

- istehsal, funksional
 ixtisaslaşmış, kompleks
 fərdi, ənənəvi
 peşəkar, məqsədli
 yaradıcı, mexaniki

642 Müəssisədə əmək kooperasiyası formasına aid deyil:

- müəssisələrarası kooperasiya
 briqadadaxili əmək kooperasiyası
 briqadalararası sahədaxili əmək kooperasiyası
 ixtisaslaşmış sahələrin səhdaxili kooperasiyası
 ixtisaslaşmış səxlərin səxlərarası kooperasiyası

643 Əmək prosesi ilə istehsal prosesinin əlaqəsi:

- əmək prosesi istehsal prosesinin sosial əsasıdır
- əmək prosesi istehsal prosesinin tərkib hissəsidir
- əmək prosesi istehsal prosesinin texniki əsasıdır
- istehsal prosesi əmək prosesinin sosial əsasıdır
- istehsal prosesi əmək prosesinin texniki əsasıdır

644 Müəssisədə əməyin təşkilinə aid olunmur:

- iş yerinin təşkili və ona xidmət
- əhalinin əmək miqrasiyası və yerdəyişməsi
- əməyin normallaşdırılması
- əmək və istirahət rejiminin optimallaşdırılması
- işçilərin maddi və mənəvi həvəsləndirilməsi

645 İş yerlərinin sayının azalmasının əsas səbəbləri hansılardır?

- əməyin məzmununun və məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- istehsalın ixtisaslaşması və əmək kooperasiyası
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının səviyyəsi
- istehsalın təmərküzləşməsi və kombinəlməsi
- texniki tərəqqinin inkişafı və bazar münasibətlərinin formalaşması

646 İş yerlərinin planirovkasının hansı növləri mövcuddur?

- texniki, sosial
- daxili, xarici
- açıq, qapalı
- sadə, mürəkkəb
- hərəkətli, stasionar

647 Əmək normalarına aid deyil:

- texniki norma
- hasilat norması
- xidmət norması
- say norması
- idarəetmə norması

648 İş yerlərin təchizat vəsaitlərinin növləri:

- paralel və proporsional
- stasionar və hərəkətli
- daimi və müvəqqəti
- sistemli və epizodik
- illik və rüblük

649 İş yerlərinin attestasiyası zamanı hansı tələblər nəzərə alınmır:

- demoqrafik
- texniki
- təşkilati
- sosial

iqtisadi

650 Müəssisənin əmək məhsuldarlığının ümumi artımı necə hesablanır?

- ictimai əmək məhsuldarlığının ifadəsi kimi
 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin bütün amilləri üzrə artımının cəmi kimi
 işçilərin say artımının nəticəsi kimi
 fərdi əmək məhsuldarlığının cəmi kimi
 əşyalaşmış əmək məhsuldarlığının cəmi kimi

651 İş vaxtı balansının hesablanması hansı göstərici nəzərə alınmır?

- növbədaxili reqlamentləşmiş fasilələr
 bir işçinin iş gününün orta uzunluğu
 işçinin asudə vaxtdan istifadə səviyyəsi
 iş vaxtı fondu
 planlaşdırılmış işə çıxmamış günlərin sayı

652 Müəssisədəki iş yerlərinin sayı necə müəyyən olunur?

- ezamiyyət müddəti, istehsal proqramının dəyişilməsini nəzərə almaq şətilə müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən
 iş qrafiki və növbəliyi, məzuniyyətləri nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına bərabər
 əmək şəraiti, istirahət rejimi, ezamiyyət müddəti nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən
 ixtisasartırma müddəti və növbəliyi, istirahət rejimi nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən
 analıq məzuniyyəti, işdən ayrılmaq şətilə təhsil almaq müddəti nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən

653 İş yerinin təşkilinə aşağıdakı daxil deyil:

- iş yerinin ixtisaslaşdırılması
 iş yerinin planirovkası
 iş yerinin təchizatı
 iş yerinə xidmət
 iş yerinin normalaşdırılması

654 Əlverişsiz əmək şəraitinə nə daxil deyil:

- iş yerlərində istehsal zədələnmə və peşə xəstliklərinə səbəb olmayan əmək şəraiti
 zərərli əmək şəraiti
 sanitariya-gigiyena normalarına cavab verməyən əmək şəraiti
 zərərli istehsalat amili olan iş şəraiti
 əməyin təhlükəsizliyi standartları sisteminin tələblərinə cavab verməyən əmək şəraiti

655 Mexanikləşmə səviyyəsinə görə əmək əməliyyatlarına daxil deyil:

- aparat
 əl
 seqment
 maşın
 avtomat

656 Əmək bölgüsünün əsas vəzifələrinə aid deyil:

- əmək davranışın tənzimlənməsi
- əmək məhsuldarlığının artırılması
- əmək prosesində işçilərin hərtərəfli inkişafı
- işçinin orqanizminə mənfi təsirin aradan qaldırılması
- əməyin cəzibədarlığının artırılması

657 İş yeri anlayışı ilə bağlı hansı aspekt mövcud deyil:

- erqonomik
- etnoqrafik
- təşkilati-texnoloji
- iqtisadi
- sosioloji

658 İş yerinə xidmətin təşkilinin növləri:

- yüngül, mürəkkəb, xüsusi
- mərkəzləşmiş, qeyri-mərkəzləşmiş, qarışdırılmış
- iqtisadi, sosial, hüquqi
- planlı, bazar, azad
- ixtisaslı, qeyri-ixtisaslı, ibtidai

659 Müəssisədə əmək intizamının möhkəmləndirilməsində istifadə olunan metodlarına daxildir:

- hüquqi tənzimləmə
- inzibati idarəetmə
- bazar tənzimləmə
- mənəvi həvəsləndirmə
- iqtisadi idarəetmə

660 Əmək şəraitinin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinə daxil deyil:

- texniki-texnoloji
- psixofizioloji
- estetik
- riyazi
- sanitari-gigiyenik

661 Müəssisədə əməyin təşkili zamanı işçilər arasında hansı münasibətlər mövcuddur?

- Texniki və statistik
- üfüqi və şaquli
- İstehsaldaxili və istehsaldankənar
- Rəsmi və qeyri-rəsmi
- Formal və qeyri-formal

662 Respublikamızda nominal və real əmək haqqı necə əlaqəlidir?

- nominal əmək haqqı real əmək haqqından nisbətən çoxdur
- real əmək haqqı nominal əmək haqqından çoxdur

- nominal əmək haqqı real əmək haqqına bərabərdir
- nominal əmək haqqı real əmək haqqının 50%-ni təşkil edir
- real əmək haqqı nominal əmək haqqının 50%-ni təşkil edir

663 Əmək haqqı bazar iqtisadiyyatı şəraitində nəyi əks etdirir?

- istehlak edilmiş xidmətlərin dəyəri
- iş qüvvəsi dəyəri və qiymətinin çevrilmiş formasını
- istehsal edilmiş məhsulların dəyərini
- istehlak edilmiş məhsulların dəyərini
- hazır məhsulların dəyərini

664 Əmək haqqının strukturuna nə daxil deyil?

- işəməzd və vaxtaməzd əlavələr
- əmək haqqının tarif hissəsi
- nədbavkalar (stimullaşdırıcı əlavə)
- əlavələr və kompensasiyalar
- mükafatlar

665 İnkişaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı səviyyədə müəyyən edilir?

- sosial
- aşağı
- yuxarı
- orta
- fiziki

666 Əhalinin real gəlirlərin səviyyəsinə ilk növbədə nə təsir göstərir?

- bayram günlərin sayı
- istehlak qiymətlərin səviyyəsi
- kömrük kvotaları
- aksizlər
- asudə vaxtın həcmi

667 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- alıcıq qabiliyyətinin formalaşdırılması
- təkrar istehsal
- stimullaşdırma
- mövqe
- nəzarət

668 Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin əsas istiqamətlərinə daxil edilmir:

- sahibkarlıq gəlirin müəyyən edilməsi
- minimum əməkhaqqının təsdiq edilməsi
- Vahid tarif sisteminin müəyyən olunması
- Vahid tarif-ixtisas sorğu kitabçaları
- minimum pensiya məbləğinin təsdiq edilməsi

669 Əməkhaqqı dedikdə muzzdlu işçinin aşağıdakı yolla əldə olunan gəlir başa düşülür:

- əmlakın icarəyə verilməsi
- öz işçi qüvvəsinin satışı
- şəxsi biznesindən
- mənfəətdə iştirak
- şəxsi yardımçı təsərrüfatı məhsullarının satışı

670 Minimum əməkhaqqının məbləği nə ilə müəyyən olunur?

- dövlət başçısının fərmanı ilə
- sahibkarın təşəbbüsü ilə
- müəssisənin rəhbərliyinin qərarı ilə
- muzzdlu işçinin arzusu ilə
- həmkarlar ittifaqının göstərişi ilə

671 Əmək haqqının strukturuna daxil deyil:

- maddi yardım
- əmək haqqının tarif hissəsi
- stimullaşdırıcı əlavələr
- əlavələr və kompensasiyalar
- mükafatlar

672 Əmək haqqının tənzimlənməsinin növlərinə aiddir:

- rəqabət, maliyyə, vergi
- dövlət, bazar, həmkarlar ittifaqları
- inhisar, plan, indekativ
- strateji, taktiki, operativ
- inzibati, bazar, plana uyğun

673 Əmək haqqının formalaşdırılmasına təsir edən əsas qeyri-bazar amillərinə aiddir:

- əmək haqqının rəqabət əsasında tənzimlənməsi
- əmək haqqının bazar tənzimlənməsi
- əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi
- əmək haqqının təklif və tələb əsasında tənzimlənməsi
- əmək haqqının dəyər qanunu əsasında tənzimlənməsi

674 Əmək haqqının tənzimlənmə səviyyəsinə daxil deyil:

- müəssisə
- dövlət
- region
- bələdiyyə
- sahə

675 İşçinin əmək fəaliyyəti üzrə gəlirlərinə aid deyil:

- mükafat
- müxtəlif lotereyalar üzrə uduşlar

- əmək haqqı
- əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi dövründə ödənişlər
- müəssisənin əmlakına əmanətlər, səhmlər üzrə gəlirlər

676 Sosial transfertlərə aid edilir:

- Mükafat
- Təqaüd
- Əmək haqqı
- Sahibkarlıq gəliri
- Qonorar

677 İşçi qüvvəsinin qiyməti hansı iki tərəfin qarşılıqlı əlaqənin əsasında yaranır?

- mzdlu işçi və məşğulluq xidməti
- mzdlu işçi və ixtisasartırma təşkilatı
- işəgötürən və təhsil müəssisə
- işəgötürən və mzdlu işçi
- işəgötürən və məşğulluq xidməti

678 İşçi qüvvəsinin qiymətinə təsir edən amillərə daxil deyil:

- həmkarlar ittifaqı təşkilatın fəaliyyəti
- işçilərin əməyinin mürəkkəblilik dərəcəsi
- işçilərin yaş-cins tərkibi
- əmək bazarında alıcıların və satıcıların mövqeyi
- işsizlik səviyyəsi

679 Əlavə əmək haqqına aid deyil:

- işəməzd əmək haqqı
- əlavə işlərə görə ödənilən pul vəsaiti
- birdəfəlik mükafatlar
- işdə reqlamentləşdirilmiş və məcburi fasilələrə görə ödəmələr
- işəməzd əlavə qazanc

680 Əlavə əməkhaqqına aid deyil:

- dövlət və ictimai vəzifələrinin yerinə yetirilməsi vaxtının ödənişi
- faktiki işlənmiş vaxta görə ödənilən əməkhaqqı
- işdən azad olunması ilə bağlı müavinət
- süd verən anaların işdəki fasilələrin ödənilməsi
- məzuniyyətlə bağlı ödəniş

681 İnsanların istehlak səviyyəsini daha obyektiv şəkildə nə xarakterizə edir?

- minimum gəlir
- milli gəlir
- real gəlir
- sərəncamında olan gəlir
- nominal gəlir

682 Əməkhaqqının dövlət tənzimlənməsinə nə aiddir?

- sosial tərəfdaşlıq sistemində iştirak
- istehsal amilləri arasında gəlirlərin bölüşdürülməsi
- dövlət tərəfindən minimum əməkhaqqı səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- planlı-bölgü sisteminin yaradılması
- mənfəət vergisinin dərəcələrinin müəyyən edilməsi

683 Tarif sisteminin başlıca məqsədi:

- əməyi səmərəli təşkil etmək
- əhalinin həyat səviyyəsini yüksəltmək
- müxtəlif əmək növləri üçün əsaslandırılmış tarif maaşlarını tətbiq etmək
- əmək fəaliyyətini motivləşdirmək
- əməyin kəmiyyətini nəzərə almaq

684 Ölkəmizdə vahid tarif cədvəli hansı kateqoriyadan olan işçilər üçün nəzərdə tutulur?

- ailə təsərrüfatında məşğul olanlar
- fəhlə və qulluqçular
- yuxarı vəzifəli şəxslər
- sahibkarlar
- fermerlər

685 İşçinin tarif maaşı hansı mühüm göstərici əsasında müəyyən olunur?

- əməyin təhlükəsizliyi
- əməyin mürəkkəbliyi
- əməyin sadəliyi
- əməyin gərginliyi
- əməyin ağırlığı

686 Tarif sistemində nəzərə alınan əsas amillərə daxil deyil:

- əməyin mürəkkəbliyi
- əmək şəraiti
- əməyin keyfiyyəti
- əmək vasitələri
- ixtisas səviyyəsi

687 Əməyin ödənilməsinin kollektiv forması nə ilə bağlıdır?

- briqada formasında əməyin təşkili ilə
- istehsal prosesinin təşkili ilə
- iş və istirahət rejimi ilə
- əmək resurslarının idarə olunması ilə
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təşkili ilə

688 İşəməz əmək haqqı formasının tətbiq olunma şərtlərinə daxil deyil:

- məhsul istehsalında fəhlənin son əmək nəticələrində əks oluna bilməsi
- əməyin normalaşdırılmasının mümkünlüyü, sadəliyi, hasilatın uçota alınma bilinməsi

- iş yerlərində əmək məhsuldarlığını, istehsal həcmi sürətlə artırmaq zərurəti
- əməyin təhlükəsizlik dərəcəsinin nəzərə alınması
- istehsal olunan məhsul həcminə fəhlənin fəal təsir edə bilmə imkanı

689 Vaxtamuzd əmək haqqı formasının tətbiq olunma şərtlərinə daxil deyil:

- mükafatlandırılan fəhlələr üçün xidmət normasının və say normativlərinin düzgün müəyyən edilməsi
- əmək prosesində yeni növ xammaldan istifadə
- vaxtamuzdçu fəhlə tərəfindən işlənmiş iş vaxtının uçota alınması və ona nəzarət
- icra edilən işin məzmunu, fəhlələrin hüquq və vəzifələri dəqiq müəyyən edildikdə
- fəhlələr üçün tarif dərəcələrinin düzgün verilməsi

690 İşəməz qiyətin hesablanmasında hansı göstərici nəzərə alınmır?

- İşin həcmi
- vaxt norması
- tarif stavkası
- iş norması
- tarif əmsalı

691 İşçilərin əmək haqqının hesablanması ilə bağlı sənədlərdə hansı məlumat göstərilir:

- faktik ödənilən məbləğ
- əmək haqqına əlavələrin, mükafatların, digər ödənişlərin növü və məbləği
- hesablanmış əmək haqqının ümumi məbləği
- əmək haqqından tutulan pul vəsaitin növü və məbləği
- borcların və sovqatların məbləği

692 Sosial əməkdaşlıq sistemində kollektiv müqavilələrin hansı şərti mövcud deyil:

- işçilər arasında formal və qeyri-formal əlaqələrinin yaradılması
- orta əmək haqqının artım səviyyəsinin inflyasiyaya uyğun təmin edilməsi
- kompensasiya və əmək haqqına əlavələrin məbləğinin müəyyən edilməsi
- əməyin mühafizəsi üzrə zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsi
- daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılması

693 Fəhlələrin əməyin ödənilməsində hansı normalar nəzərə alınmır?

- xidmət norması
- vaxt norması
- hasilat norması
- idarə olunma norması
- say norması

694 Mühəndis-texniki işçilərin və idarəedən heyətin əmək haqqı neçə hissədən ibarətdir?

- 6
- 5
- 2
- 4
- 3

695 Rəhbər işçilərin, mütəxəssislərin və qulluqçuların əməkhaqqının ödənilməsində nəzərə alınan əsas amillərə aiddir:

- əməyin silahlanması
- əmək məhsuldarlığı
- hasilat norması
- əmək funksiyaları
- əməktutumu

696 Rəhbər işçilərin, mütəxəssislərin və qulluqçuların əməkhaqqı neçə hissədən ibarətdir?

- 3
- 2
- 6
- 5
- 4

697 Rəhbər işçilərin, mütəxəssislərin və qulluqçuların əməkhaqqının əsas hissələri:

- qonorar və mükafat
- tarif stavkaı və sosial müavinət
- tarif maaş və mükafat
- maddi yardım və ezamiyyə ödəmələri
- tarif maaş və təqəüd

698 Fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsi qaydasına aid deyil:

- saatlıq
- rüblük
- aylıq
- illik
- günlük

699 Əməyin sosiologiyası hansı elmlərlə sıx əlaqədardır?

- Riyaziyyat, fizika, estetika
- Etika, estetika
- Əməyin psixalogiyası və fiziologiyası, əmək hüququ, əməyin normalaşdırılması, statistika
- Tarix, fəlsəfə
- Tibb, biologiya, zoologiya

700 Əməyin sosiologiyasının öyrəndiyi sahə hansıdır:

- İctimai fəaliyyət
- Fəlsəfə, etika, estetika
- Xarici iqtisadi fəaliyyət
- Əmək fəaliyyəti
- Siyasi fəaliyyət